

Liber de solatione philosophie

Anicij Ranlii Torquati Seuerini Boe
cii Ordinarii Patricii viri ercōsulis de
solatione philosophie liber prim⁹

Retrū primū heroicū elegiacū.

Primus liber Boecii
Almina qui quondam studio florēte peregi
Flebilis: heu mestos cogor inire modos.
Prae sui diuinitate diuidit
ponit quoniam libros parti
ales q̄s cōtinet. In primo conquerit se miserijs subiectū. In secundo po
nit remedia consolatiua. In tertio determinat de vera felicitate in quo sit
sita et quō ad eā pueniat. In quarto mouet quasdam questiones ipi phie.
In quanto determinat de casu et prudentia divina. Primus liber incipit h.
Carmina. Secundus liber incipit ibi. Post hec paulisq. Tertius ibi. Jam
cantū illa finiuerait. Quartus ibi. Nec cū phia. Quintus ibi. Dixerat oīo
nisc̄ cursuz. Quid et de quo agat in q̄libet libro p̄fbit loco suo. Primus liber diuidit i ps̄i.
p̄tes. quia huius p̄mi li. sunt septē metra et sex p̄se q̄ p̄tes p̄fbit. que aut̄ sit materia et int̄tio cu
iustibet p̄tis siliter p̄fbit. Notandum aut̄ q̄ p̄mi metr̄ huius p̄mi li. vocat elegiacū. Et aut̄ metr̄
elegiacū quod cōstat ex uno ps̄su hexametro. i. sex pedū. et alio p̄tametro. i. quīq; pedū. Et dicit
elegiacū ab eleysion quod est misereri. elegia enī est miseria. Metr̄ aut̄ elegiacū innētū fuit p̄ de
scribēda miseria. quānis eo hodie aliq; vtūt ad alia describēda. Unū Horatius. Versibus impa
riter iunctis querimonia p̄mū. Post etiā inclusa ē voti sua compos. Quis aut̄ fuerit adiunctor
elis metri elegaci dubitat. vñ Horati. Quis tñ exiguos elegos emiserit auctor. Gramatici cer
tant et adhuc sub iudice lis est. At diuidit hoc p̄mū metr̄ in q̄tuor p̄tes. Primo Boecii deplan
git statū sue miserie ex pte p̄mutationis studij. Secundo ex pte defec̄ corporalis. Tertio ex pac
te plongatiois vite miserabilis. Quarto apostrophat cōtra suos amicos. secunda ibi glā felicit̄.
tertia pars ibi. moxa hoīm felix. quarta ibi. q̄uid me felicē. Primo facit qđ dictū est. secundo appi
bat dictū sūn ibi. ecce mīdi lacere. Dicit p̄mo. Ago boecius qui quondam tpe p̄spētatis studio meo
florēte pegi. i. cōposui. carmina supple delectabilia et iocuda. nūc tpe aduersitatis flebilis. i. dign⁹
vt deſlcam. vel flebilis. i. tristis. cogor inire. i. inchoare. mestos modos. i. tristia metra de mea mi
seria. Notandum sicut dictū fuit prius boecius vtūt in hoc libro tā ps̄la q̄ metro. metro quia tal
modus scribēdi magis fuit cōueniens sic materie. sicut enī potio curatua que amara est. delecta
bilis sumit si fuerit aliq; dulcedine p̄mixta. sic rōnes phie in ps̄la edite libentius a boecio suscipi
unt si fuerint iocūditate metri dulcorate. Et io boeci nūc vtūt metro. nūc ps̄la q̄ alternatis vi
delectabilius est. Unde auctor poetrie. Quod sapit. insipidū virtiosa frequetia reddit. Itē nō
q̄ boecius potius incipit libz sūn a metro q̄ a ps̄la. q̄ mod⁹ scribēdi metric⁹ magis fuit v̄stutus
apud antiquos q̄ ps̄alicus. vel io quia metr̄ est delectabilis ps̄la. vt ergo magis alliciat audien
tes ad sūn libz. io i p̄ncipio libri sui vtūt metro. Itē nō circa lram q̄ carmia uno mō dicuntur
sc̄pta metrica certis pedibus mēsurata. Alio mō dicunt quec̄q; dca vel sc̄pta etiā ps̄alca q̄ sūt
de re delectabili. Boecius at florēte studio cōposuit vt plurimi carmia ps̄alca de re delectabili
Edidit enī quedā carmia phica. quedā logicalia. quedā theologicalia. sicut patet respicienti eius
diversos libros. Tpe at aduersitatis cogebat boecius ad p̄ponendū carmia metra tristia. Itē
nō Studiū est v̄hemē applicatio ai ad aliqd agendū cū bona voluntate. Dico cū bona voluntate
et. quia i maluola aīam nō itrobit sapia. hec Salomon. Et perfectio discipuli in tribus cōsistit
ex boecio de disciplia scholarū. In attentioe. docilitate et benivolētia. hoi enī nolenti. sciam et vt
oportet studēti impossibilis est possessio boni. Eustratius p̄mo ethicoz. Itēz nō q̄ duplex est
studiū florens et aridū. Ad studiū florens tria exigunt. Primo requirit iuuentus quia iuvenes p̄
spicationes sunt sensibus. senes aut̄ magis sunt immemores. Secundo requirit habitus necessarioz
q̄ natura per se nō est sufficiens ad speculandū. sed oportet necessaria existere. ex quarto Eth. Tertio requirit ai tranquillitas que cōtingit p̄ sedatioem passionib⁹ q̄r aīa in quiete et residenzia
fit prudēs. vñ. phyc. ubi enī passioes dñaq; ibi intellectus obscurat. Ideo Boecius in fine bus

Retrum primum.

ius pmi hortado nos ad fugā passionū dic. Gaudia pelle, pelle timorē. Spemqz fugato nec dor
lor adsit. Nubila mens ē vindictaqz frenis Nec vbi regnat. Studiū at aridū ē ad qd pcurrunt op
posite cōditiones scz senectus, necessariorū defect⁹. t at pturbatio. Nō qz versus de miseria dicū
tur mesti modi. Dicunt enim modi a modulando qz pedibus modulant⁹. t dicuntur mesti rōne ma
terie qz sunt de tristi materia scz aduersitate. Nō qz i pmissis duobus versibus notaꝝ ḥthesis, i.
cōtrapositiꝝ dicit enim in pmo versu quondam pge, cui cōtrariaſt in scđo versu, cogor inire, i. in
choare. Itē dicit in pmo versu, florente studio cui cōtrariaſt in scđo, flebilis. Itē dicit in pmo
versu carmīa supple iocunda, cui cōtrariaſt in scđo mestos modos. Itē nōndū qz Boecius rō
nabilit̄ deplangit statū suū ex pte pmutatiōis studiū phici, qd versu fuit in studiū poeticū qz nunc
cogebat vti, pposuit enim boecius dolorē suū metrice pscribē t eū philosophice p̄solari, nā studiū
philosophicū est studiū veritatis, qz scđo metaphysice vocari phiaz sciam veritatis recte se hz.
studiū aut poeticū est studiū falsitatis, nā ex pmissio metaphysice fm̄ pueriū Mēritū multa
poete. Itē q studiū phicū adquirit bītudo ex, x. Ethi Per studiū aut poeticū falsitatis certi
tudo, ex scđo metaphysice.

Ecce mihi lacere dictant scribenda camene

Dic Boecius appbat dictū suū. Dixit ei qz
cogat inire mestos modos hoc ipse pbat. scđo
rñdet questioī, ibi has saltē. Primo dic. Bene
dixi qz cogor inire mestos modos. Ecce demo

stratio huīus ad sensuī. Nā camene, i. muse poetice, lacere, i. lacerantes mētes hoīim: ille dictant
mihi dicta scribenda supple carmīa metrica, t elegi, i. versus miserie quos muse mihi dictant, illi
rigant, i. humectat ora, i. facit meā veris fletibus. Nōndū qz fz̄ poetas nouē singunqz suisse mu
se in mōte elicōne iux̄ fontē caballinū, de quo fonte loquit Persus in pncipio libri sui dicēs. Fō
te caballino ī. Que muse singunqz poetis ministrasse sciaz pponēdi carmīa metrica. Et iste mu
se poetice vocabant camene qz̄ canentes amene eo qz multū delectat hoīes rōe metri. Nō qz il
le muse poetice dicunt lacē actiue, qz laceraūt, i. distractūt mētes hoīz būcītēs ipas diuersis pal
siōib⁹ nūc passiōi amoris, nūc doloris sīc p̄z qz̄ Ouid, d̄ amoētātē t p̄z alios poetas. Ul̄ dicunt
lacē passiōe rōne poematiū suoz qz̄ poemata dicunt lacera qz̄ n̄ st̄ firmitate rōis stabilita. Ubi
nōndū qz qdā carmīa dicunt iteḡ qdā lacēa. Inteḡ st̄ carmīa phīca nulla falsitate pm̄ixa. s̄ firmi
tate rōnū stabilita t aīm firmat. Lacera sūt carmīa poetica qz̄ nō instruunt hoīem nec p̄solant s̄
lacerant, i. distractūt mētes hoīim, nūc reducēdo hoī ad memorīa voluptates, nūc dolorē nūc ali
as passiones. Itē nōndū versus elegi pncipalē innēti fuerūt p̄p̄ miseriā describēda, t qz̄ hos
versus muse dictabant Boecio p̄ quos Boecius magia sua miseriā reduxit ad memoriā qz̄ p̄ eos
p̄solaret iō elegi erāt causa ipi Boecio veri flet⁹. Itē nōndū duplex ē flet⁹, adulatorius t ve
rus, adulatorius qui est factus qualis ē fletus amasie. Si enī dixerit amasius ad amasiam Nō dili
gis me; ipa incipit flere. qre! vt p̄ fletū firmius ipm possit tenere, cu aut nūmos nō poterit extor
quere ab ipo dic. Jade gartio te nō noui vere. Alius ē flet⁹ verus qz̄ ex vero cordis dolorer ex
vera pietate pcedit, t ad talē fletū Boeci⁹ puocat⁹ fuit p̄ musas dictātes sibi carmīa. Nōn
du qz̄ hec dictio elegi pōt exponi duplicit. uno mō qz̄ teneat nomiatiue, t tunc est sensus, elegi
i. versus miserie rigat ora mea fletibus, alio mō qz̄ teneat genitue, t tuc est sensus, camene rigat
veris fletibus ora elegi, i. miseri hoīs, qz̄ eleg⁹ a. um. i. miser ra. rum, fm̄ Guitiōnem.

Mas saltē nullus potuit p̄uincere terror

Dic Boecius rñdet tacite questioni. Querēt

Ne nostrū comites p̄sequerentur iter

alīqs, quō muse dictat tibi carmīa scribenda cū

sīs in exiliū relegatus, qz̄ itrasti sine oī comitiua

ad hoc rñdet Boecius. Licet oēs amici mei de

reliquerūt me in exilio, ppter timorē impiale, tñ has musas nullus terror impialis potuit vincē
qz̄ comites seqren̄ n̄z iter vloqz in exiliū, dictātes nobis carmīa. Nōndū licet bona exterīora
possint auferri ab hoīe p̄ violentiā sicut p̄ fureū, p̄ rapinā, p̄ incendiu, tñ scia non pōt auferri ab
hoīe, nō enī scia violētia auferit, nec vetustate colūmī nec tristitia minuit, vñ Seneca, ix. ep̄la
ad Lucill, recitat, qz̄ cu Stilbon capta patria amissis liberis amissa vxore sua t alijs bonis solus
ab incendio exierat, Requisit⁹ fuit a demetrio, nūquid oīa pdidisset rñdet. Nihil pdidi s̄ oīa bona
mea meū sunt, iusticia, virtus, t h̄ inuit boecius dices. Musas se non reliquisse.

Un etiā Alanus de plāctu nature de scia dic. Sup oēs posselliōem generola emanat posselliō qz̄

sparsa colligit, erogata reuertit, publicata suscipit icremēt, p̄ quā nobilis thesaurus secretis pe

netralibus nascit, effectus eterne delectatiōis adquirit. Hec est sol per quē mens dielicit a tene
bris cordis oculis deliciosa aī paradisi, hec immōlem ex mortali facit, t caducū hoīem in dñ

Libri i. de solatioē philosophie.

desice mutatiois auctoritate auertit. **N**ō circa hāc dictionē saltim q̄ tres dictioes p̄ferri p̄nt p̄ tim que deberent p̄ferri p̄ tem. vñ p̄ferimus saltim p̄ saltēm. tempus p̄ tempus. extimpo pro extemlo. qđ est cōtra Aguitioēz q̄ dic̄. **L**im tria detecto. extimpo tempora saltim.

Hic boecius deplāgit statū suū ex pte defectus cor/ poralis. Et p̄mo p̄ponit eū in generali. scđo in speciali. **G**la felicis olim viridis q̄ iuueniente scđa ibi. venit ei. **D**ic̄ p̄mo. qndā p̄solabant me gla felicis. i. p̄spē iuētut. t gla viridis iuētute. i. delectabil in uētutis. b nūc fata. i. euentus. mesti senis. i. tristis senectutis solan̄. i. p̄solant̄ mea. i. meā p̄tē. q̄sl diceret p̄hus p̄solabar dulci iuētute nūc aut p̄solor. tristi senectute fm illā sūiam sic exponit lra. **G**loria felicis iuueniente. i. p̄spē iuētutis viridis. i. delectabilis iuētutis qndā supple p̄solabat me nūc fata. i. euentus mesti senis. i. tristis senectutis solan̄ mea. i. meā p̄tem. **N**ōndū q̄ cōmunit illa lra alif exponit. referēdo ē ad musas poeticas sic. Camene que quondā tpe iuētutis erant gla felicis t viridis iuētutis. qđ dī pro rato q̄r iuētutis olim solebat informari in arte poetica in qua p̄ficietes glabant̄ i vsl metrōz t rhythmoz. nūc āt camene solan̄ mea fata inquā mesti senis. **N**ōndū q̄ felix iuuentus est que bonis exterioribus est adornata. de quibus bonis loquitur **A**rl. circa p̄ncipiū li. de hō fortuna dices. **G**ine reb⁹ exterioribus quoq̄ fortuna est dīa nō cōtingit eē felicē. **S**z viridis. i. delectabil iuētus est illa q̄ est bonis nature decorata. i. fortitudine. pulcritudine. t agilitate. **U**n Arl. in Eth. **N**ō oī felix est q̄ specie turpis. aut solitarius. aut ea rens ple. **N**ō q̄ boecius reputat ī se statū miserie cū dic̄. fata mesti senis se p̄solari cuz mūme hoīem p̄solan̄ s magis p̄turb t. **E**tia cū dicit musas poeticas se p̄solari similiꝝ reputat statū miserie. q̄r muse poetice nō cedent alicui in solatiuꝝ s̄ potius in alimenti doloris. **I**te de significatiōibꝝ fati ponit vguitio duos versiculos dices. **C**ostellatio mors p̄ce rūsa doruz. **E**uentus re ruꝝ signantur nomine fati.

Hic boecius declarat in spāli defectū corporalē dicens. bñ dico q̄ fata mesti senectutis nūc p̄solant̄ me. enī p̄ q̄r senectus inopina. i. inopina ta p̄ apocopaz. p̄perata. i. festinata venit in malis. i. cū suis malis t incōmodis. t dolor supple quē patior. iussit inesse. i. iduxit mihi suā etatez. **P**er qđ inuiūt q̄ nō solū etas inducit dolorē s̄ ecōuerio dolor inducit t causat etatē t seniū. **E**t tūc boecius ponit duo siḡ sue senectutis dices. **C**ani supple capilli intempestiui. i. an debitu temp⁹. fūdunt̄ ī vertice. i. ī capite meo. Aliud signū senectutis ibi. q̄ cutis mea lara. i. soluta tremit corpe. t effeto. i. carne p̄sumpta t euacuata. **N**ō q̄ hoīem senē multa mala t icōmoda cīcūnent̄. nā pellis eius p̄trahit. cor eius p̄tent̄. pulmo eius debilitat̄. lūbi eius idurant̄. dorsuꝝ icuruat̄. membra tremūt. vñ poeta dicit. **O**p̄tam⁹ seniū dū venerit est male ventū. **H**oc est gibbosuꝝ surdū cecūq̄ morosuꝝ. ppter hoc dic̄. boecius q̄ se nec̄tus venit mihi cū suis malis. **N**ōndū circa illā p̄tē. t dolor etatē. q̄ triplex est cā senectūl. i. etas. infirmitas. t aduersitas. **S**enectus que iducit p̄ etatē. naturalē est. que aut iducit p̄ ifirmitate v̄l aduersitatē accidentalē est. qual senectus fuit ī boecio q̄ sennerat ppter multitudinē doloris t tristie. **N**ōndū q̄ canicies boecij fuit itempestiua. Aguitio dic̄. **I**ntempestiū ē qđ est ī cōgruū. icōueniēs. utile v̄l sine tpe. vñ itempestiū dī illud qđ nō h̄z idoneū tps v̄l quod nō est suenies p̄ tpe. t q̄ boecius iuuenis erat etate. t cū sennerat ex aduersitate ī canicies eius fuit itempestiua. **N**ō q̄ ī iuuenibꝝ cutis ē dēsa ppter mltitudinē sāguinis ex quo sāguinc generatur caro. s̄ q̄ sāguis diminuit̄ ī senibꝝ. diminuit̄ etiā caro ī eis iō cutis seniū est laxa. **N**otandum circa hoc vocabulū effeto q̄ ipm tractū est a mulieribus pregnātibus. que cū pepererit dic̄tur effete. i. fetu euacuate. **U**n dic̄. vguitio q̄ fetu est nat⁹ mulieris adhuc in vtero ex̄ns. t dī a foneo eo q̄ ibi foneat̄. **I**n fetu a. um. i. plen⁹ a. u. **I**n effetus. i. debilis q̄sl sine fortitudine virūt v̄l viribꝝ euacuatus. **I**nde fetosus fetosa sum. i. plenus fetu. vñ i ps. **O**ues eoz fetos e. i. plene fetu t senes p̄nt dici effeti q̄sl ex fetu positi. q̄r senectus nō ē apta ad generādū fetum.

Hic boecius deplāgit statū suū ex pte durato/ nis vite miserabil̄. Et p̄mo p̄mittit que mors hoī nū sit felix t q̄ nō. t dic̄ sic. **I**lla mors hoī ē felic̄ q̄ nec inserit. i. nō immittit se dulcib⁹ ānis. i. tē poribus p̄spēris cum delectat hoīem viuere. filii/ ter illa mors est felix que sepe vocata venit mesti supple annis. i. tristibus annis quia in annis

Elenit cī proper. t q̄ malis inopina senectū
Et dolor etatē iussit inesse suam
Intempestiū funduntur vertice cani
Et tremit effeto corpore laxa cutis

Mors hoīm felix q̄ se nec dulcibus ānis
Inserit. t mesti sepe vocata venit
Heu heu q̄surdā miseris auertit aure

Retrū primū.

Et fuentes oculos claudere seu negat.
Dū lemb' malefida hōis fortia faueret
Pene caput tristis merserat hora meuz
Nūc qz fallacez mutauit nubila vultum
Protrahit ingratis impia vita mors

sue vite dicens. **D**ū fortuna malefida. i. p̄fida mihi faueret. i. arrideret. lembus. i. trāitorus bonis
tristi hora supple mortis pene merserat. i. oppresserat meū caput. q̄si dicat. tempe p̄spiratis sc̄m
per acceleravit mors opprimere me. nūc aut̄ qz fortuna nubila. i. aduersa mutauit fallacē vultum
impia. i. misera vita. p̄trahit. i. plongat. morsas supple viuēdi. ingratis. i. odiosas mihi. quia p̄pter
miseria tedebatur ip̄m boeciu viuere. **N**ōndū qz lic̄z b̄z vulgares et fm apparētiā hec sūia de mor
te felici et crudeli videat vera. tñ fm rei veritatē ē fālia. qz mors etiā tpe p̄spiratis potest esse
bona. **N**ā fm. **S**en. optimū est mori cū delectat viuere et tpe aduersitatis pot mors esse mala. qz
aduersitas sepe iducit despaciōez. Boecius aut̄ rep̄sentādo statū miseri hoīs hanc sūiaz ponit tā
qz verā. **N**ōndū qz mors vel cōpāt ad vitā p̄ntē vel futurā. Primo mō illa mors dī felix que
fugit tpe p̄spiratis et accelerat tpe aduersitatis. Si aut̄ cōpāt mors ad vitā futurā tūc ip̄la
pot dici bona et mala tpe p̄spiratis et etiā aduersitatis. qz si mors dicit ad glām dī bona si ad
penā dī mala. **N**ōndū b̄z Remigiu sup Donati. heu aliquādo est monosyllabū. aliquādo dis/
syllabū sicut metri necessitas req̄rit. **U**nū in p̄posito est dissyllabū dicēdo. heu qz surda miseros a
vertit aure. **N**ōndū qz hoc s̄bū auertor quādoz est passiū p̄strudū cū ablatio mediante p̄posi
tiōe. vt dicēdo auertor a te. et ē idē qd remoneor. aliquāt ē s̄bū deponēs p̄strudū cū accio. vt dicē
do auertor te et tūc idē est qd sperno te. et sic accipit̄ i p̄posito. cū mors auerti. i. sp̄niet miseros
Unū vers⁹. In vi passiū notat auertor remoueri. Si sit deponēs auertor spernere signat. No
tandū Boecius appellat fortunā malefidā qz ē deceptiva. **U**nū **S**en. Nemine aduersa fortuna cō
minuit nisi quē secunda decipit. Et alibi **S**en. fortuna nemini fidē seruat; nulli semel obesse cō/
tentia est. que nimini fuit hūc stultū facit. Nō fortune bona dicunt̄ levia qz trāitoria. Nō ei p̄
durāt circa hoīem fm **S**en. Illud nō est tuū quod fortuna fecit esse tuū. **H**onū enī qd dare pos
tuit; potuit et auferre. **N**ōndū qz Boecius appellat fortunā nubilā. i. obscurā sive ceca. Depinge
bat enī antiquis fortuna ceca. qz ex impūlo accedit et recedit vel qz cecū reddit hoīem. extolle
do enī in p̄spiris et tpmēdo in aduersis. **N**ōndū qz Boecius dic fortunā olim circa se mutas
se fallacē vultū. qz fortuna oliz depingebat dupli facie. anteriori alba. posteriori aut̄ parte ni/
gra. p̄ albā designabat p̄spiratis. p̄ nigrā aduersitas. mutauit ergo fortuna circa Boeciu fallacē
vultū p̄spiratis; postea ostendit ei vultuz aduersitatis.

Quid me felicem totiens iactastis amici

Qui cecidit: stabili non erat ille gradu.

Dic boecius deplangit statū miserie sue apo-

Distrophādō contrā amicos dices. Amici mei. qd

Dē. prop̄t̄ quid iactastis. i. iactādo dixistis me totis

Dens felicē. frustra cī hoc dixistis qz felicitas mea

Dnō erat stabilis. quod ptz ex hoc quia ego cecidi et iste qz cecidit de p̄spiritate in aduersitatē nō

Derat in stabili gradu p̄spiratis. **N**ōndū duplex ē felicitas. politica qz p̄sistit in bonis exterio

Dribus. et talis nō ē stabilis sicuti nec bona exteriora. Alia est felicitas speculativa que p̄sistit in

Dactu sapiētie sc̄z in speculatiōe substantiaz separatarū. et talis felicitas ē stabilis et imutabilis cū sit

Dbonū optimū pulcerrimū delectabilissimū. Ex primo Ethicorum.

Prosa prima. primilibri.

DEc dū meciū tacitus ip̄e reputatē. q̄ri
moniāqz lachrymabilē stili officio desi
gnarē. astitisse mihi supra verticē vis
sa ē mulier. reuerēdi admodū vultus
oculis ardētibus et ultra p̄munē hoīm valentiā p̄spi

Hic incipit p̄sa p̄ma huius p̄mi
in qua boecius introducit p̄hiam su
p̄ suā miseriā p̄solantē. Ubi nō
qz boecius dolēs. et ip̄a p̄hia ip̄m cō
solās nō sūt aliud nisi aimus dolēs
ex oppresiōe sensualitatis et rō p̄sol
ans ex vigore sapiētie. Et diuidit
Primo oīt boecius quō p̄hia sibi
apparuit. sedō quid circa ip̄m egēit
sc̄dā ibi. Que vbi poeticas musas
Primo describit apparitionē p̄kie
a iiiij

Libri primi.

quo ad tempus et ad locum et describit eius dispositionem quo ad vultum. quo ad aspectum quod ad colorem et vigorem et quo ad etatem. Secundo describit phis a quatuor ad hunc exteriorem. Tertio quo ad ornamenta et insignia que manib[us] gestabat. sed a ibi. vestes erant. tertia ibi. et dextra quodam. Dic primo dum ego Boecius hec que super me tro dixi tacitus mecum reputare. i. cogitare. et quoniam lachrymabile. i. prouocare ad lachrymas. designare. i. describerem officio stili. visa est mihi mulier astitisse super verticem. i. super caput. admodum. i. valde reuerendi vultus oculis ardentes. et pspicacibus. i. claris ultra communem valentiam hominum. i. vel homines. que apparuit in colore viuido. i. delectabilis et apparuit mihi tamen quod inextinguisti. i. incompti vigoris quod in extenuata foret ita plena cuius. i. duratiois ut nullo modo credere possit esse nec eratis. statuta eius ambiguae. i. dubie discretiois. i. cognitiois. quod nunc. i. aliquod cohibebat. i. extendebat se ad communem mensuram hominum. i. longitudinem. nunc. i. aliquod videbat. pulsare. i. attingere celum cacumine simul verticis. i. altitudine capitis. que cum caput altius extulisset ipsum etiam celum sua longitudine penetrabat. Nonnullus ergo Boecius describit phiam sibi apparuisse sub specie mulieris quod phia apud grecos et sapia apud latinos est generis femini. Et id quia sic mulier lacte nutrit. sic phia minus perfectos nutrit facilibus doctrinis. Nam id quod Boecius erat eger mulier autem magis est copassuar magis habens ad solitudo egenum quod vir. Nam per Salomonem ubi non est. mulier ibi in gemiscit eger. Nonnullum stare est erecto modo se habere. et quod phia erigit hominem ad delectationes intellec- tualis. facies eadem sensuales. id ipsa describit scilicet. Et dic scilicet super verticem quod phia est in anima intellectu que non habet organum in vertice. nam ait intellectus nullius organi corporalis est actus. Ut id stare super vertice. quod de supero cardine elapsa venit ut dic Boecius tertia pars huius primi.

Nonnullum phia de reuerendi vultus quod suos possessores reuerendos facit. Nam enim Lullius sola sapientia est que meret homines. Ita enim Lullius reuerentia est decens ac matura gratitatis que habetur per phias. ergo de reuerendi vultus. Nonnullum illud quod est ardens est penetratum. et quod per rectem et in intellectu quod sunt oculi phiae penetramus intimam regem et quiditates earum. Id phia de re apparuisse ardentibus oculis. Et quod per phiam speculamur ea que vulgares et communes non speculantur. id de re habuisse oculos pspicaces ultra coem hominum valentiam. Nonnullus color vividus est color naturalis pulcher et delectabilis quod mirabiles assert delectationes id describit apparuisse viuido colore. Item phia apparuit inextinguisti vigoris. quia phia cum sit perpetua exhauciri non potest. Et id est inextinguisti vigoris quod quantumque homo cognoscat de phia adhuc restant plura cognoscenda. Non per ex diversitate opinionum in phia quoniam una destruit aliam. Item quod phia est eterna et processerat ipsum boecium. id dic eam non fuisse sine etatis. Nonnullum tres sunt partes phiae essentiales ex. vij. metaphysica. naturalis mathematica et diuina. Secundum naturalem phiam de phia se cohibet ad coem mensuram hominum. in quantum est de naturalibus quod continet via sensus cognoscunt. infra que natura homis est summum ad quod pertinet. Dicitur autem phia pulsare celum quo ad mathematicam. i. quod ad astronomiam in quantum tractat de motibus et figuris astrorum. Primum autem penetrare celum quo ad mathematicam in quantum dirigit in cognitionem dei et substantiarum separatarum. Et de re phia frustrare intuitum hominum respicientium. quod perfecta cognitione substantiarum separatarum in hac vita habere non possumus. Nam sicut se habet oculus noctivisorum ad lumen solis. sic intellectus noster ad manifestissima in natura. ex secundo metaphysica.

Hic boecius describit phiam quam ad hunc exteriorem. Primo quoniam ad materiam vestium. sed quoniam ad picturam vestium. tertio quoniam ad violentiam vestibus illata. et legant per tessilium. Dic primo. Vesteres phiae erant perfecte tenuissimis. i. Utilissimis filis et erant ex subtili artificio et ex materia indissolubili quod vestes ipsae texuerat propriis manibus utrumque sicut

cacibus. colore viuido atque inextinguisti vigoris. quis ita cui plena foret. ut nullo modo nec credere possit etatis statuta discretionis ambiguae. Nam nunc quidem ad primum sese hominum mensuram cohibebat. Nunc vero pulsare celum summi verticis cacumine videbat. Que cum altius caput extulisset ipsum etiam celum penetrabat. sese resipientiumque hominum frustrabatur intuitum

Vesteres erant tenuissimis filis. subtili artificio. indissolubili materia perfecte. quas ut post eadem procedente. cognoui. suis manibus ipsa texuerat. Quarum specie veluti sumosas imagines soli: caligo quedam neglecte vestitatis obduxerat. Varuz in extremo margine. Propter grecum. i. supremo vero. i. legebat in extenuata. Atque inter

Prosa prima.

utrasq; litteras in scalarz modū gradus quidā insigni
ti videbant. quib; ab inferiore ad superius elementū
esset ascensus. Eandē tñ vestē violentor q̄rudā scide
rat man'. t particulas q̄s quisq; poterat abstulerat.

fumolas imagines. i. stantes in sumo. Tūc oñt quid fuerit depictum in vestibus eius dicens. In
extremo margine. i. in inferiori pte haru vestū legebat iterum. P. i. practica i supremo supple mar
gine. i. i superiori parte vestū erat interm. X. i. theorica. qd interpretat speculativa. t in utrasq;
lras int. L. z. P. erat qdā gradus insigni. i. impressi ad modū scalarū quib; a ḡdibus ascendebat
ab inferiori lra ad superiore. Tūc tagit violentiā vestibus illatā dices. Eandē vestem abscide
rant. i. lacerauerat manus quorūdā hoim violentorū supple facientiū violentiā t vniuersitatis abstru
lerat particulas a veste quas poterat auferre. Nōndū q p vestes phie intelligunt partes ei
sentiales t artes liberales. Hic enī corpus vestibus ornat sic phia suis partib; decoratur. Per
fila aut subtilissima intelliguntur pcepta phicalia sive ppositiōes phicales. sicut enī vñ filū in ve
stibus ordinat circa aliud. sic vna ppositio iux alia. que ppositiōes dicuntur subtilissime qz p eas
hō utilia inuestigat. Dicuntur t huius pcepta subtili artificio rōne ornatus vborū t smartri que in
eis iuueniuntur t snt ex materia indissolubili qz licet a qbusdā male exprimatur tñ in seipis habet
vēitatem indissolubilem. Nōndū p manus phie p quas suas vestes texuerat intelligunt phie qui
pcepta phicalia scripsérunt. t dicunt rōnabilis manus phie quia nisi fuissent instructi pceptis phie
cis ea exprimē minime valuerint. Nōndū q vestes phie dicuntur fuisse obducta qdā caligie qz
pte. Hoecij artes ad tantā negligētiā deuenerat qz pauci eas curabāt. Hoecius cas trāstulit t
exposuit sive cōmentat' est. Ul̄ io vestes phie fuerunt sumoſe. q̄a ab antiquis obscure fuerit tradi
ta phie. ab Empedocle poetice. a Platone enigmatice. ab Aristotele s̄b vboz obscuritate. Illo
tandū q̄a due snt partes pincipales phie. scz practica t theorica. iō in veste phie erat due lre in
texte. s. p. t. t. P. at erat i inferiori pte vestis. t X. i superiori pte quod innuit q̄ practica phie est in
terior speculativa ordie dignitatis. Per ḡdus aut medios q̄ erat in utrasq; lras intelligunt sci
entie eloquētie que snt grāmatica logica rhetorica. Nōndū q dī ascensuz fuisse p ḡdus a p̄act
rica ad speculatiā p hoc innuit q̄ hō pmo debz eē sufficient instructus i p̄acticis vt post ascen
dere valz cōteplatiū. Nōndū qd sit scindere vestes phie. Illi tñ dicuntur vestes scindē phie
q̄ putant hñtes vñā sciam se eē pfectos phos sine alijs. Si aut aliq̄ sciant vñā arte sine alia dñ
modo se cognoscāt nō esse pfectos phos. tles nō scindūt vestes phie. Ul̄ illi scindūt vestes phie
q̄ p extortas expositiones trahūt veras ppositiones ad suas fallas opiniones.

Et dextra quidem eius libellos. sceptrum vero sinistra
stra gerebat.

nus phie gestabat libellos. sinistra vēo gestabat. i. portabat sceptri. i. virgā regalē. Nōndū q
ois cura t intentio viri sapientis saturat vñ circa cōtemplationē sapientie que designatur p libel
los. vel circa régimē reipublice qd designat p sceptri. Et q̄ p̄eplatio sapie potior est q̄ regimē
reipublice. iō phia dī in dextra hñ libellos. in sinistra vero sceptri.

Quic vbi poeticas musas vidit. nō assistentes thoro
fletibusq; meis verba dictates. p̄mota paulisp. ac tor
uis inflamata luminibus. P. Quis inquit has sceni
cas meretriculas ad hñc egruz pmisit accedere? Que
dolores eius nō modo nullis remedij souterent. ver
dulcibus insupalerent venenis. Ne sunt enim que in
fructuosis affectuū spinis vberē fructibus rōnis se
getem necat hominūq; mentes assuefactūt morbo nō

ego cognoui eadē phia pdente. i. re
uelate mihi in tertia p̄la huins pri
mi q̄ru supple vestū spēm. i. pulcris
tudinē qdā caligo. i. obscura igno
rātia neglecte vetustatis. i. negligē
tie veterū obdurerat. i. offuscauerat
veluti solz supple obducere caligo.

Hic Hoeci describit phiaz quā
tū ad insignia t ornamenta q̄ mani
bus gestabat dicens. Et dextra ma
nus phie gestabat libellos. sinistra vēo gestabat. i. portabat sceptri. i. virgā regalē. Nōndū q
ois cura t intentio viri sapientis saturat vñ circa cōtemplationē sapientie que designatur p libel
los. vel circa régimē reipublice qd designat p sceptri. Et q̄ p̄eplatio sapie potior est q̄ regimē
reipublice. iō phia dī in dextra hñ libellos. in sinistra vero sceptri.
Postq; Hoecius oñt. quomodo
phia sibi apparuit. Hic oñt q̄ circa
ipz egerit p̄rio oñt quō musas po
eticas fugauit. scđo oñt quō ipse de
hoc obstupuit. tertio quō phia sibi
appinquā statū eius deplārit. scđa
ibi. at ego. tertia ibi. tñ illa. Dic p̄is
mo. Que supple phia. vbi p postq;
vidit poeticas musas assistētes no
stro thoro. i. lecto quia Hoecius tan
q̄ eger in lecto decubuit. t en vidie
musas dictantes carmia meis fleti
bus. ipa phia paulisp. i. aliquātuluz

Libri primi.

cōmota et inflamata. i. incēsa toruis
lumibus. i. crudelibus vel terribili-
bus oculis inquit. quis p̄misit has
meretriculas scēicas. i. vmbrosas
accedē ad hūc egrū? q̄ dolores eius
nō mō. i. nō tñ n̄ fōuerēt. i. sanarēt
nullis remedijs. i. medicamētis. ve-
rū p̄ sed. alerent supple dolores eius
dulcibus venenis. he sit enī mus
que infructuosis spinis affectuī. i.
passionū. necāt. i. suffocāt. vberēz. i.
fertile segetē rōnis. fructibus. i. i. fra-
ctibus suis et mentes hoīm assuefa-

liberant At siquē prophānū (vti vulgo solitū) nob̄
blandicie vestre detraherent. minus moleste ferendū
putarem. Nihil quippe in eo n̄e opere ledēt. Hūc
vero eleaticis. atq̄ achademicis studijs enutritū. Sz
abite potius sirenē vsq; in exitū dulces. meisq; euī
musis curandū sanādūq; relinquite. B. His ille cho-
rus increpitus deiecit humi mestior vultū. cōfessusq;
rubore verecundiā limen tristis excessit.

ciūt morbo nō liberat. Lūc alloquīt musas dicens. O muse si vīz blandicie detrahaſſent nob̄ quē
i. aliquē virū p̄phānū. i. illitteratū. vti p̄ tanq; solitū. i. similem vulgo. ego putarē id ferendum. i.
patiendū minus moleste. quippe in hoc nihil ledērent n̄e ope. i. n̄e sedulitates sed vos allexitis
nobis hūc hoīem enutritū studijs. i. scientijs eleaticis. i. aristotelicis atq; achademicis. i. platonis-
cis. Lūc fugat eas dicens. Sed abite. i. recedite vos syrenē dulces vsq; in exitū. i. in morte
et relinque eū curandū meis musis. i. doctrinis salutiferis. Lūc iste chorus. i. turba musarū. incre-
pitus. i. redargutus mestior. i. tristior existens vultū suū deiecit. i. inclinavit humi. i. terre et rubo-
re p̄fessus verecundiā tristis excessit. i. exiuit. lime. i. domū in q̄ decubuit Boecius. Nōndū q̄ iō
muse poetice dicebant assisterē thoro. Boecij quia Boecius studiuit metrice dolorē suū. Scribe-

Itē phia dī paulisp cōmota p̄ qđ inuiq; q̄ ira immoderata nō debet cadē in virū sapientē qz
virtus p̄sistit in moderatiōe passionū. Cū licet irasci sit homi naturale. tñ irasci quādo oportet
et vt oportet et quātū oportet est hoīs virtuosi et sapientis. vñ Seneca. Quid crudelius ira. Si
milit in de virtutibus cardinalibus. Esto tardus ad irā. Itē interrogatio quādoq; fit cā ignoran-
tie alicuius. aliquādo vt ex respōtione facta aliquid p̄betur. quādoq; fit ppter irepationem faci-
endā. et hoc vltimo mō phia interrogat dicens. Quis has scēicas meretriculas z̄. Nōndum
q̄ muse poetice dicunt meretricule. Sicut enī meretrix allicit hoīem delectādo nihil vtilitatis li-
bi p̄ferendo et cōmiseret se cuilibet nō ex amore sed spe luci. ita poete nō scribūt amore scie s̄ vt
aliquid laudis v̄l p̄mū p̄sequātur. et delectant rōne metri: modicū vtilitatis p̄ferendo s̄ diuersas
passiones inducendo. Appellat at phia musas meretriculas scēicas. qz carmia poetica in scena
p̄sueuerūt p̄nūciari. Ubi nota q̄ scena dicebat. locus vmbrosus in theatro vbi absco debant
psone p̄nunciātes carmia tragicā vel comica vñ scena interptat vmbratio v̄l vmbra. Et ideo
muse poetice dicitur scēicas. i. vmbratiles qz sūt vmbra scienō vera scia. cū obūbrent metes ho-
minū. Itē metrica descriptio doloris nō sanat dolorē sed magis auget quia p̄sideratio materie ē
puocatiua tristie. vñ quisq; aut cū diligentia p̄siderat qđ scribē vult. Itē metrica descriptio dī
esse dulce venenū. qz placet et nocet. rōne metri placet sed ppter recordationē doloris nocet.

Itē affectus est vehementia ai passio ai torquens et verū iudiciū rōnis impediens. Et sunt
qttuor affectus ai. gaudiū dolor spes et timor q̄ dicuntur infructuose spine quia suffocat segetē rōis
que est scia et virtus. Itē licet de oī errore dolendū sit. potius tñ de errore sapientis q̄ insipiens
nā error sapientis alios exemplo corrūpit. error aut insipientis nō. qz ab insipientē nō trahitur
exemplū. ppter qđ dicit Salustius oīa mala exempla a rebus bonis orta sunt. Ergo dicit phia
magis esse dolendū de errore Boecij q̄ alterius p̄phani. Itē fm Uguitionē phānū idē est qđ
templū in p̄phanus. i. sacrilegus q̄li p̄cul a phano. i. a tēplo. Prophanū etiā dī quicqd nō ē lat-
erū. vñ om̄s laici et illitterati dicūtūt p̄phani q̄li p̄cul a phano sapientie. Itē fm Uguitionē ope
ope est sedulitas in rebus agendis. ope aut phie est intētio vel labor ad aliqd phicū addiscen-
dū. Itē eleys est ciuitas grecie in q̄ studiuit Arl. vñ studia sua dicūtūt eleatica. Achademia
aut fuit ciuitas v̄l villa in q̄ studiuit Plato. vñ studia sua dicunt achadētia. vtrisq; aut studijs
boecius fuit enutritus. Itē phia musas appellat syrenē sicut enī syrenē dulcedine cant̄ ats
trahūt naues p̄clitādo eas. sic muse delectatiōe metri alliciunt hoīes vel mentes hoīm. et rōne ali-
quo affectu sumergūt et obscurant. Itē q̄vna phia puentū musarū expulit: signat q̄ vñ sa-
piens sua virtute et sapientia infinitos errores stultorum extinguit.

Hic boecius oīt quo obstupuit
de actu phie dicens. At ego boeci⁹

At ego cuius acies lachrymis mersa caligarat. nec di-

Retrū secundum.

noscere possem quenā esset hec mulier/tā impiose au-
toritatis:obstupui.visuq; i terrā defixo:quidnā dein
ceps esset actura expectare tacitus cepi.

i.miratus fui, t defixo.i. inclinato visu i terra tacitus cepi expectare qdā dīnceps.i. psequē
essz actura circa me. Nōndū qr boecius doluit de amissiōe rerū tpalium eius acies.i.rō t itel/
lēs caligarat.it.i q nō potuit cognoscere phiam. Nō q lēz boeci² de actu phie obstupuit, tñ
tacitus expectauit qdā dīnceps facē vellz q hoc innuens ie ee talem qui consolationem accipet
Qui enī refutat alios audire nec audita rōe adqēcū tales sibiūpis obstatulū psolatiōis faciūt.

Tū illa propius accedens in extrema lectuli mei par
te consedit.mēnq; intuens vultū.luctu grauē.atq; in
humū merore deiectū.his versibus de nostre mentis
perturbatione conquesta est.

questa est his versibus seqntibus de pturbatione nře mentis. Nō q phia dī sedisse i extrema
pte lectuli.i.cordis boecij.Nam cū essz in tristitia t dolē prop̄ amissionem rerum temporalium
parum v̄l nihil sapientie habebat t quia tota cura eius erat circa terrena amissa.Ideo dī habu
isse vultum merore deiectum in humū.

Retrū.ii.prīni libri.

Deu q̄ precipiti mersa profundo
Penis hebet t p̄pria luce relata
Tēdit in externas ire tenebras

Terrenis quotiens flatibus acta

Crescit in immensum noxia cura.

Hic incipit metrū secundū huius p̄mi qd̄ vo
catur dactylicū a pede p̄domināte. Et dī tetra
metrū a numero pedū.a terra qd̄ est q̄tuor q̄z
q̄tuor pedes p̄tinet.t dī hypcatalepticū ppter
syllabā abūdantē post duos pedes i medio ver
sus.ibi grā.p̄mus pes est heu q̄z.secundus.p̄cipi
s syllaba t̄.huius nois p̄cipiti supabundat.ter
tius pes est mersa pro. qrt̄ fundo.sil̄ est i alijs
In hoc ergo metro phia deplangit statū. Boe
cij dolendo de pturbatione sue metis. Et fac̄ duo
p̄mōvniuersalit phia deplangit pturbationē mē

tis hoīm.secūdo specialit puerit plāctū suū sup boecij ibi.hic quōdā. Primo dic̄ Heu q̄z.i.q̄z/

tū mens hoīm hebet.i.obscurat mersa p̄cipiti p̄fundō.i.curā rerū tpalū q̄ p̄cipitat hoīm. t tak

mens relīcta p̄pria luce.i.p̄templatione tendit.i.laborat ire in tenebras externas.i.in ignorantia

as exteriores.Hoc aut̄ p̄tingit hoī quotiens supple mens acta.i.agitata frenis flatibus.i.p̄speti

tibus vel cuentibus cura.i.solicitudo rerū tpalū noxia.i.nocina crescit i immēlū.i.sup̄ modū.

Nō q̄ in nobis est duplex virtus.rōnalis t sensualis.sensus aut̄ sp aduersatur rōni quia caro
p̄cupiscit aduersus spm t sp̄s aduersus carnē,cū aut̄ sensualitas vincit rōnem tūc homo est i ma
lo statū regiminis t efficiē bestialis.Ubi Albertus sup tertio de aīa dic̄. Turpe est nobis abij/
cere régimē superioris t induere régimē inferioris virtutis qd̄ nobis cōmune est cū bestijs.Jō
scribit iij.Ethicorū in antiqua translatione.valde conandū t laborandū est nobis vt virtus no
stra p̄cupiscibilis subiecta sit rōi.Quēadmodū enī pueri puerse viuūt si nō a suis pedagogis fu
erint coacti ad recte viuendū.sic appetitus sensualis dicit nos ad insolentia nisi regula rōnis fu
erit coartatus.plures aut̄ hoīs sequuntur sensualitatē q̄ rōnē;insudantes bonis exteriorib̄ t de
lectationibus sensualibus p̄ que impediunt in speculatiōe t cognitiōe summi boni.Jō phia hoc
deplangens dicit in metro. Heu q̄z p̄cipiti. Tē cū aīa ingerit se curia rez tpalū p̄funde p̄ci
pitat t hebz.q̄z a cognitiōe rezz sui creatoris destituit.t destituta cadit in tenebras externas.i.
in ignorantias exteriores.Ubi nota q̄ duplex est ignorantia qdā naturalis que est in iuue
nibus t decrepitis.t vocatur ignorantia interna.quia ex naturali defectu p̄tingit.Alia est igno
rantia que causatur ex negligentia hoīs qn̄ solicitatur circa exteriora t talis dī externa quia est
extra naturā.de qua dī q̄ oēs hoīs naturali scire desiderant.Prīma ignorantia cū sit natural
nō est viciosa.quia turpes a natura nemo increpat neqz bonos laudat.Secunda ē viciosa cū sit
p̄ hoīs negligentia de quo loquit boecius scđo huius p̄la.v.Ceteris animātibus sese ignorāe na
tura est;hoībus vero vicio venit.Tē dicit noxia cura.vñ Seneca in puerbijs.Magnā pte

Libri primi.

purbationis sibi dedit, qui exterioribus se intecit. Itē rō t intellectus dicunt lux hoīs, qz iluminat hoīem ad cognitionem creature t creatoris, dicuntur aut p̄pria lux hoīs quia solū gen̄ hoīm viuit arte t rōe ex proemio metaph.

Dic phia spāliter pertit se ad deplāgendū Boecii t p̄mo oīt quāta cōteplatiōe Boecius qndā viguit, se cūdo oīt quō restitutus a tali p̄teplatione solū de terre nis cogitabat ibi. Nūc iacet effero Primo phia p̄men dat Boecii ab astronomia, scđo a naturali phia, tertio a metaphysica scđa ibi, quinetiā causas, tertia ibi, quis voluat stabile. Primo dīc Boecius quondā liber, i. solutus a cura rerū tpalū celo sibi apto p cognitionē suetus fuit ire p rōem in ethereos meatus, i. in motus corporū celestū, t ipē cernebat, i. speculabat lūia, i. radios rosei solis, visebat, i. cū desiderio videbat, sidera i. stellationes gelide, i. frigide lūne, t ipē Boecius vīctor ignorātie hēbat oīm stellā pphēsam numeris, i. certis cōputationib⁹/ quecūq; stella erraticā exercet, i. opatur, vagos, i. varios recurs⁹, nūc p̄gredieō, nūc regredieō, stella inq̄ flexa, i. mota, p̄varios orbes, i. circlos. Nō q aio liberaeo a curis exteriorib⁹ pcessus est phari, iō quedā artes dicunt liberales qz filij liberoz, i. nobilitū qui erāt liberati a curis tpalibus, talibus artibus vacabant iō dīc phia q Boecius qndā liber zē.

Hoc pulcre tāgit. Tērmegistus dicens Magnū miraculū est homo, t aīl hōrandū, hic aīa itellectua in naturā dī transit qz ipē dīus sit, hic p naturā aīe dīus est p̄iunctus, hic demonū genus nouit, terrā colit, elemētis cōmisceō, acumine mentis in maris p̄funda descendit, celi qd̄ videt altissimū ai sagacitate metit, intētōne aī eius nulla aeris caligo p̄fundit, nec terre densitas ei⁹ oīpationē impedit, nō aque p̄fūditas aspectū eius occūbit. Nō q sol in ortu suo apparet roseus ppter vapores interpolitos inf̄ visum n̄m t solē, nā albū visu p sumū apparet rubēn. Etiā licet in meridie vapores sint interpoliti, nō tū apparet tūc roseus eo q illi vapores nō sunt grossi s̄stiliati calore solis. Nō phia dicit lunā esse gelidā quod nō est intelligendū formalit, qz p̄me q̄lirates que sunt calidū frigidū humidū siccū nō hnt locū in corporibus celestibus cū nō recipiunt pegrinas im̄p̄ssiones sed dī luna gelida virtualē vel effectuē quia frigus t etiā humores efficit in inferioribus ppter qd̄ noctes quibus luna p̄est sunt gelidiores t humidiores diebus.

Nō q planete dicuntur hē vagos recursus, quia mouent duplii motu scđ p̄mi mobilis ab oriente in occidente t p̄prio motu ab occidente in oriente, vel iō quia quādoq; apparent nobis stationari, quādoq; retrogradi, qñq; p̄inqui, qñq; aliqualiter remoti. Nō q stella erraticā dī flexa, i. mota p̄varios orbes circuloz scđ deferentis t epicycli, rōne quoq; circuloz nūc dicunt progressui, nūc retrogdi, nūc stationari, vt dīm ē, t h̄z videri in theorica planetarū vel astronomia.

Hic cōmēdat eī ex pte naturalis phie dicens. Quietia p certo, Boeci⁹ solitus fuit rimari, i. inq̄rere cās, vñ, i. ppter q̄s causas sonora flāmia, i. sonoros venti, solicitet, i. perturbet, equora, i. planicēm, ponti, i. maris, q̄i dicēt boecius sc̄nit cās generatiōis ventorū qui cōmouent ipm mare. Nō q ex libro metheoroz p̄z q vēt generat ex vapore calido t siccō eleuato p calorē solis qui puenies ad locū nubīn frigiditate nūbis repudiat t repūssus fertur in latus t facit sonū impellendo aerē, t quia aqua faciliter est diuisibilis de facili cedit t reuerberat p ventos. Vel aliter p̄t intelligi. Antiqui eī dixerūt q iō vēti turbat mare q̄a in tpo mari generant vēti q nō exēt s̄ faciūt flētū maris, licet hec opinio nō sit vera quia mare fluit t refluit tempore determinato sicut bis in die naturali, venti aut gerat tempore indeterminato.

Hic phia cōmēdat boecii a metaphysica, t iterāto a naturali phia dicens, boecius etiā solitus fuit tī mari, q̄s spūs, i. intelligentia voluat motu diurno stabilē orbē firmamenti, vel etiā cur sidus solis vel aliud h̄is ortū t occasum casuz in hespias vndas, i. a/ quas maris occidentalis surgat, i. itez oriatut ab ortu tūtulo, i. ab oriente splendido q̄si diceret, boecius

Hic quondam celo liber aperto

Suctus in ethereos ire meatus

Cernebat rosei lumina solis

Ellebat gelide sidera lūne

Et quecūq; vagos stella recursus

Exercet, varios flexa per orbes

Cōprensam numeris vītor hēbat

rosei solis, visebat, i. cū desiderio videbat, sidera i. stel-

lationes gelide, i. frigide lūne, t ipē Boecius vītor ignorātie hēbat oīm stellā pphēsam numeris,

i. certis cōputationib⁹/ quecūq; stella erraticā exercet, i. opatur, vagos, i. varios recurs⁹, nūc

p̄gredieō, nūc regredieō, stella inq̄ flexa, i. mota, p̄varios orbes, i. circlos. Nō q aio liberaeo a curis exteriorib⁹ pcessus est phari, iō quedā artes dicunt liberales qz filij liberoz, i. nobilitū qui erāt liberati a curis tpalibus, talibus artibus vacabant iō dīc phia q Boecius qndā liber zē.

Quinetiā causas vnde sonora

Flamina solicitat equora ponti

Quis voluat stabilem spūs orbem

Vel cur hesperias sidus in vndas

Casurum rutilo surgat ab ortu

Quis veris placitas tempeſ horas

Et terram roseis floribus ornat

Retrū secūdū.

Dicitur
Quis dedit ut pleno fertilis anno
Autumnus grauidis influat vniuersitatem
Rimari solitus. atq; latentis
Nature varias reddere causas
solitus erat inqrere cur stelle q; i occidente vident; occidere iterū resurgat in oriente. etiā erat solit; rimari q; tempet placitas horas veris. i. epis; & nalis vt ornet terrā roscis floribus. q; s dedit. i. ordinavit ut autūnus fertilis āno pleno. i. fecūde influat. i. influētiā faciat grauidis vuis. i. botris repletis. etiā erat solitus reddē. i. assignare varias cās latētis nature. i. rex naturaliū. Nō oē quod mouet ab alio mouet. ex. viij. phicorū. ergo celū ab alio mouet. Mouetur autē celū a duplīci motore. p. cōmētatore. xij. metaphysice ab uno pīnto & appropriato qui vocat intelligētia a quo mouetur effēctu. ab alio motore separato qui est deus a quo mouet in rōne finis. Itē dicit orbē celestē esse stabilē. licet enī moueat & mutet locū sūm pres nō tñ scđm totū. & quātū ad h̄z dī esse stabilis. i. immobilis. Itē cā q; re stelle que occidū itēz oriant nō est alia nisi motus circularis pīmi mobilis q; secū rapit oēs stellas tā fixas q; erraticas. Itē hesper; est stella que de vespe sequitur solē occidente & q; stella mare occidentale dī hesperīcū mare co q; sol & hesper; ibi se mergant nō q; ita sit s; q; vulgares sic opinātur. cū enī stelle occident ppter interpositionē maris inf; visuz & stellas; vident; stelle mergi in mare. Itē tempus & niale dī placitū q; a est pueniū ens vite hois. Et enī tempus veris calidū & humidū in q; bus p̄sistit vita. ex libro de mor. & vi. Et iō illo tpe pducuntur flores. nā materia florū est humidū aqueū sūtile bñ coctū a calido aereo q; igit; in vere dñatur calidū aer eū & humidū aqueū sūtile. q; parua indiget digestione. iō i vere cuius calor tpatū est flores pducuntur. Itē vitis multū abūdat de humido aqueo & grossu; cui? signū est q; tpe putatōnis distillat ab eis q; si humidū lachrymabile. tle autē humidū grossu; multū resistit digestioni iō vuc ad maturitatē tarde pueniū. s. tpe autūni. Itē Boecius consuevit reddē causas latentes rerum naturalium q; fuit iudicium felicitat. Nam sūm Virgilium. felix que potuit reruz cognoscere causas.

Nunc iacet effēto lumine mentis. Hic oīt phia quō Boecius destitutus fuit pdcā spei culatiōe cū de terrenis cogitabat dicens. Nūc. i. tpe doloris. Boecius iacet. i. pstratus est. effēto. i. euacuato lūmī. i. speculatiōe mentis & tpe pressus colla. i. sūm colla Declinēq; gerens pondere vultū. Quidis catenis passionū que mentē ꝑuant gerensq; de Cogitur heu stolidā cernere terrā. clīm vultū. i. inclinatū pondē amissionis rex tpalū heu cogit cernē stolidā terrā. i. bona terrena que hoies stolidos efficiunt. Nō catena est ferreū instrumētū q; aliquid p suā naturā detinet. Quatuor autē effectus qui sūt. gaudiū. spes. timor. & dolor. similitudinarie dicitur catene q; aim hois detinet & p suā naturā & rōne ad illicita trahunt. nā rō sp de pcat ad optimā ex pmo Ethī. Et ppter Boecius in fine huīus pīmi hortatur ad fugā passionū ibi. tu quoq; s; vis. Itē nō nō est estimādū q; Boecius sic esset ita euacuatus lūcē mentis sicut līa sonat; q; alias fuisset illūsiciens p ppositiōe huīis libri. sed phia loquit; hoc ppassiue. Ille enī est lumē mentis stultus qui inclinat se ad terrēna diligendo ipa. & nō eleuādo intellectū lūcē ad speculabilitia q; lis nō fuit Boecius. Unū dic. Augus. Tales sunt hoies q; lia sunt ea q; diligunt. quia dilectio transmutat diligētē in similitudinē rei qua diligit. Hec Marquadas.

Mulier requirit siquid sensus in Boecio adhuc maneat.

Prosa secunda. primi libri.

Sed medicine inquit tempus est potius q; querele. B. Tu vero totis in me intēta lūmībus. P. Tu ne ille es ait. qui nostro q; dā lacte nutritus. nostris educatus alimētis in virilis

Dic incipit secūda pla huīus pīm in q; phia inuestigat morbū Boecū ex q; busdā signis. scđo p̄solatur ipm ne despet. scđa ibi. cūq; me nō. Primo dic phia O Boeci. ego possem multa p̄queri de perturbatione metis tue. sed nūc potius medicine tps ē q; querele. No pro sed. tum. i. tūc mulier illa intēta me totis lūmībus. i. oculis ait. es tu ne ille q; q;

Libri primi. prosa scđa

dā tpe iūnētutis nutritus nō latē
.i. facilibus documētis,in etate autē
pfecta educatus.i.nutritus nōs ali
mētis,i.docimis difficilioribus , tu
euā eras,i.gueneras,in robur,i.in
fortitudiez viril' ai'.atq p certo nos
penleram' ubi arma tlia,i.documē
ta q nōs por abiecisses p obliuione
ipa tuerent te inuita firmitate.**Dic**
phia Agnoscis ne me:quid taces? siluisti ne pudore,i.verecūdia.an stupore,i.mensis alienatiō
ego malle,i.magis velle te siluisse pudore, s vt ego video stupor oppressit te. **Nō** q phia i de/
plāgēdo Boecii nō facit lōgā morā ne Boeci' despet sup infirmitate sua, g dīc phia magis cē
tps medicine q̄ qrele. **Ite** boni medici ē totis oculū diligent respicē faciē infirmi eo q̄ in facie
magis apparent signa prenosticatiois infirmitatis,ideo phia dī esse intuta Boeciu' totis lumi
bus. **Ite** p arma phie intelligūtur pcepta phicalia que pluadent minime extolli i xp̄peris nec
dēpm̄ i aduersis,hortat enī nos phia ad magnanimitatē. **Magnanim'** aut̄ est q̄ ptra diffomes
insulens fortune vnanimi mētis pstatia militat. **De** his i similibus pceptis phicis Boecius obli
tus fuit ppter dolore. **Nō** taciturnitas qñq̄ puenit ex pudore,quādoq̄ ex stupore, qñq̄ ei ma
nifestat alicui aliquid quod vell̄ celari;ip̄e efficit verecudus, i oculi eius dēpmūtūr, facies ei'
rubet auerti', i ligua eius in loquēdo ligat. **Nō** q̄ stupor uno mō est abūdās admiratio mē
tis,vt ibi. **Papa** stupor m̄ndi,alio mō ē mētis alienatio, i sic accipit̄ in pposto i inducit taciturn
itatē,ex quo enī motus lingue est fm̄ pformitatē ad phantasiā,turbata phantasia sicut ptingit
in alienatiōe mētis:prepedit lingua in loquēdo,ergo dīc phia,pudore an stupore siluisti, i q̄ ta
citurnitas pueniens ex pudore anterior ē q̄ que causat ex pudore,cuz ip̄a cause et aliq̄ defectu
interiori,io dīc phia,malle pudore siluisses. **Nō** fm̄ Agnitionē pudor ē corporis s pudicicia
est mentis. **Est** aut̄ pudor verecūdia ex aliq̄ casu inata:nō auferēs memoriam s impediens linguā
Stupor at ē casus memoriam auferēs: i linguā impediēs, i p̄cius est tacere stupore q̄ pudore q̄
melius est memoriam retinendo nō loqui q̄ loq̄ i memoria carē. **Nō** phia dic Boeciu' habuisse
nutrimentū suo latē,p nutrimentū latēs intelligit triū, i.grāmatica,logica, i rhetorica,quibus
iūenes sunt seriatim informādi tanq̄ facilibus documentis,sic puer latē nutrimentō molli i fa
ciliis digestionis nutrit̄. **Hed** p hoc q̄ dīc in virilis ai robur euaseras sc̄z ad sciam mathemati
cā ū,qua tanq̄ p sciam magis iubile hō pfecte etatis efficit. **Nō** phia p̄tulit Boecio armā
corporalia sed sp̄nalia sic sunt virtutes intellectuales q̄s enumerat Arl. vi. **Ethicoz** i sūt illa. In
tellectus,sapientia,scia,ars, i prudentia. **Et** similit̄ virtutes cardinales que sunt q̄tuor. Pruden
tia,justicia fortitudo,temperātia. **Et** dicunt̄ cardinales q̄r quādā pncipalitatē sibi vēdicat, i.mā
teria circa quā h̄nt fieri. **Illa** enī arma abiecit Boecius quādo temporalibus adhesit, appetitū
sensitivo annuens, i ab attentione celestium sequestratus. **Et** de istis armis dīc aplūs. **Abjcite** g
opa tenebrarū i induimini arma lucis sic vt in die honeste ambulemus.

Hic phia p̄solat Boeciu' ne des
pet dices. **Cunq̄** phia vidisset me
nō mō,i.nō tacitū tacitū,s prorsus,i.
tōlik elinguē,q̄ pro i.mutū ip̄a ad
mouit,i.apposuit pectori meo lenit
manū i inquit,i.dixit nihil piculi ē
circa hūc hoīem ip̄e patit lethargū
i.morbū obliuionis,morbū inq̄ cō
mūne mentū illusaz,i.deceptarū et
ip̄e paulisp,i.modicū est oblitus sui
sed facile sui recordabit̄. si quidē p
certo cognoverit nos phiam ante,i.
prius,quod vt ip̄e possit facē,terga
mus lumia,i. oculos eius, caligātia
nube,i.obscuritate rex mortalū,i,temporalū,hec dīxit phia i veste sua ptracta,i. p̄oluta in ru
gā siccavit oculos meos fletibus vndantes,i.humectates. **Nō** q̄ tacitus est ille qui nō loquit̄

Retrū tertium.

licet habeat p̄tatem lingue ad loquendū. sed elinguis vel mutus dī ille qui nō solū nō loquit̄ sed nō habz p̄tatem lingue ad loquendū et talis fuit Boecius ppter stupore. i. mētis alienationez.

Nō q̄ phia inuenis se esse bonā medicā p̄solatur Boeciu dicens nihil piculi ē in hoīe isto. qz fm Seneca in libro de clementia ad Nerone Mali medici est despare ne curet eger. Nō q̄ lethargia est infirmitas causata ex oppressione cerebri cū obliuione et iugis p̄tinuo somno. et sic lethargus est morbus inducens obliuionē et somnū. Inde lethargicus. et hō qui patit talē morbū Et dī. a lethos quod interpretat obliuio. et lethus est fluui? infernalis. Boecius q̄ patiebat lethargū. i. morbū obliuionis. qz sī p̄cepta phie in memoria habuisset nunq̄ de amissione rerū tpaliū do luisset. Itē dīc lethargū esse morbū illusarū mentiū. quia mens illusa est vbi rō est ligata ppter defectū phantasie: sicut in freneticis. vel propter defectū memorie sicut in lethargicis. Notandum homo componit ex anima immortali et corpore mortali. Sed quia boecius oblitus fuit bonorū anime iō dicit fuisse sui oblitus nō totaliter sed paulisper qz adhuc curā habuit de bonis terrenis que respiciunt corpus. Itē hō p̄ phiaz habz sui ipius pfectā cognitionē. ad cognoscendū aut illud qd̄ p̄ phiam cognoscit. oportet p̄mo phiam cognoscē. iō dīc phia sui recordabitur facile si nos prius cognoverit. Itē p̄ vestes phie in rugā p̄ctas intelligitur p̄cepta phicalia in vnu? volumē p̄gregata sic in illo libro quibus ipa phia boeciu p̄solat. Nō q̄ ad medicū infirmū cu rare volente plures re q̄runq̄ pditiones. Primo vt q̄litates et p̄ditōes respiciat et vt humores nocētes p̄gnoscat. Secundo ad loquendū enī moueat. Tertio si p̄ valida eritudo omittat ut manū corpori infirmi adhibeat. Quarto vt enī v̄bis p̄solatorijs reficiat. Sic phia vidēs dolēs boecij p̄ enī insperit. 2° ad loquendū monit. 3° manū suā corpori appoluit. et q̄rro v̄bis p̄solatorijs refecit

Retrū iij. primi libri.

AUinc me discussa liquit nocte tenebre
Luminibusq; prior rediit vigor
Et cū precipiti glomerantur sidera coro
Nimbosisq; polus stetit imbris
Sol latet ac nō dum celū venientibus astris
Desuper in terram nor funditur
Vanc si thraicio boreas emissus ab antro
Verberet. et clausum reseret diem.
Emicat et subito vibratus lumine phebus
Mirantes oculos radijs ferit.

p̄ sicut. sol latet. i. occulta. cū. i. quādo. sidera. i. stelle. i. vento. et polus. i. celū. stetit. i. stare videt. nimboſis imbris. i. pluuijs nubilosis ac p̄ etiā nor. i. obscuritas. fundit desup. i. de nubibus in terrā. nōdū. i. nō adhuc. astris. i. stellis venientib;. i. appa retibus in celo. Si boreas emissus. ab thraicio antro. i. thraicie regionis verberet. i. appellat hāc nocte. i. obscuritatē et reseret clausūz dīc. tūc phebus. i. sol. emicat. i. lucet. et vibratus. i. fortificat luie suo ferit. i. p̄cutit oculos hominum mirantes subito luie solis post tenebras. Nō phia trahit hoīem ab obscuritate ignoratiōe ad lucē sapie ex li. de pomo Ar. et etiā p̄ metristā. Ars hoīem format ne sinit esse malū. Et q̄ cū phia siccasset oculos boecii fugatis tenebris ignorantie; rediit vigor intelligētie. Nō q̄tuor sunt venti p̄incipales qui flant a q̄tuor p̄tibus mīdi sc̄z ab oriente occidente septētrione et meridie quoq̄ q̄libet habet duos collaterales et sic sunt xij. venti qui his versibus cōtinēt flant sub solanū vulturnus et eurus ab ortu. Ieqz die medio nothus heret aphricus austro. Circius occasuz zephyrusq; faunius afflant. Sed veniūt aq̄lo boreas et corus arcto. Corus q̄ est ventus q̄ flante generatur nubes et conglomerañt sidera sic q̄ p̄ nubes occultant. Nota q̄ polus est stella que semp in codē loco videt. sed hic polus ponit pro firma meto tanq̄ pars p̄ toto p̄ synecdochen. Nō q̄ polus. i. celū dī stare quādo est obductū nimboſimbris nō q̄ stet sed quia motus eius tūc nobis nō appetit. motum enī celi nō p̄cipimus nisi

Hic incipit tertii metrū huius p̄mi libri cuius p̄mus v̄sus vocat metr̄ dactylicū heptamet̄. secundus dī metr̄ alemanicū ab iuentore. tetramet̄ a numero pedū. dactylicū a pede p̄domināte. acatalecticū qz nlla syllaba abūdat nec deficit. In hoc metro boecius declarat p̄ quoddā simile quō remotis impedi mētis vigorē cognitionis recuperavit et ē talis similitudo. Sicut coro flāte nubes generant et p̄ interpositiōes nubium solz alia astra nobis occultant. sic aduersitate eminēte hō afficit diversis passionibus obscurārib; intellectū. Et sic austro flante nubes dissoluntur et radij solares renertūtur. sic aduersitate adueniēte p̄solatiōe phica passiones sedant et intellect̄ illuminatur. Dic q̄ in lī. Tūc cū phia tergit oculos meos tenebre liquerūt me discussa nocte. i. obscuritate. et p̄or vigor cognitionis rediit luminibus meis. i. oculū. vt glomerant. i. inuoluuntur p̄cipiti coro. i. tali vento. et polus. i. celū. stetit. i. stare videt. nimboſis imbris. i. pluuijs nubilosis ac p̄ etiā nor. i. obscuritas. fundit desup. i. de nubibus in terrā. nōdū. i. nō adhuc. astris. i. stellis venientib;. i. apparetibus in celo. Si boreas emissus. ab thraicio antro. i. thraicie regionis verberet. i. appellat hāc nocte. i. obscuritatē et reseret clausūz dīc. tūc phebus. i. sol. emicat. i. lucet. et vibratus. i. fortificat luie suo ferit. i. p̄cutit oculos hominum mirantes subito luie solis post tenebras. Ars hoīem format ne sinit esse malū. Et q̄ cū phia siccasset oculos boecii fugatis tenebris ignorantie; rediit vigor intelligētie. Nō q̄tuor sunt venti p̄incipales qui flant a q̄tuor p̄tibus mīdi sc̄z ab oriente occidente septētrione et meridie quoq̄ q̄libet habet duos collaterales et sic sunt xij. venti qui his versibus cōtinēt flant sub solanū vulturnus et eurus ab ortu. Ieqz die medio nothus heret aphricus austro. Circius occasuz zephyrusq; faunius afflant. Sed veniūt aq̄lo boreas et corus arcto. Corus q̄ est ventus q̄ flante generatur nubes et conglomerañt sidera sic q̄ p̄ nubes occultant. Nota q̄ polus est stella que semp in codē loco videt. sed hic polus ponit pro firma meto tanq̄ pars p̄ toto p̄ synecdochen. Nō q̄ polus. i. celū dī stare quādo est obductū nimboſimbris nō q̄ stet sed quia motus eius tūc nobis nō appetit. motum enī celi nō p̄cipimus nisi

Libri primi.

per motū alicuius stelle. cū autē celū est cooptū obscuris nubibus; nulla stellā videri pōt. Nota ēm Agitationē nimbus est nubū densitas ex intēpestate orta. t sic dīc Boecius hīc in nimbōsis imbribus. i. densis pluvijs. t est rō qz tenuis imber nō impedit aspeccū astrorū. Nō qz boreas dī flare ab antro thraicio qz forte regio thracie ē cauernosa de cui⁹ cauernis exit ventus. genēa tus ex vaporibus siccis in terra. Nō postqz phia ter sit oculos Boecij t eisdē a fletu lachry/ marī cōpescuit restitut⁹ fuit pristino vigori. Un oculi ipius Boecij; vt rō t intellectus; offulca ti erant tenebris ignorantie cū istis tpalib⁹ adhesit. ppter amissionē rerū tpalii diversis fuit s̄ iectus passionib⁹. Sed phia oculorū caliginē abiecit cū ipius intellectuz illuminauit. tenebras ignorantie fugando t lumine spnali vt scia illuminando.

Cognoscit mulierē philosophiā esse. ac rogat cur dignetur visere exilium.

Vic incipit tertia psa phia libri i qua Boecius oñt quō phiam cog nouerit. Et diuidit quia primo oñt quō phiam cognouit t qualit de pñtia eius admirari cepit t quō phia sibi rnt. secundo pbat phia psecutio nē sapientū a vulgaribus nō ee no uā. scđa ibi. nōne apud veteres. Dicit pmo. Naud p nō aliter. nebulis tristicie mee dissolutis. i. fugat. p cō solationē phie qm̄ sicut nubes dis/ soluntur p flatū boree sic ego Boecius haui. i. respxi celū. i. sursum. t recepi mēte. i. vigorē rōnis ad cognoscendā faciez medicantis. i. medi ci. Itaqz p ergo. vbi. i. postqz ego deduxi. i. suerti oculos. qz p t defixi. i. stabilim̄ intuitū ēā respxi nutrice meā phiam in cui⁹ laribus. i. scho lis fuerā obuersatus ab adolescentia. i. a iniūtute mea. t inqz. i. dixi o magistra oīm virtutū. quid. i. ppter qd tu venisti lapsa. i. pgressa supno car die. i. de celesti porta. i. has solitudi nes. i. loca deserta. nři exilij. i. nřere legationis an. i. nñquid ppter hoc venisti. vt exñs rea. i. tanqz culpabilis meū agiteris. i. manifesteris falsis criminatioib⁹. Illa phia inquit. i. dixit o alūne. i. p me nutritre an. i. vtr te desererez? qsi dicēt nō. nec partirer. i. diuidere tecū cōmunicato labore. i. diuisio labore. sarcinā. i. pōd⁹ quā tu sustulisti ob inuidiā mei nōis. rōne sapietē. atqz p certe. nō erat fas. i. honestū phie relinquere iter innocentis icomitati. i. sine comite. supple si ego te dreliqsem. ego vererer. i. timetē. meā criminatioem. i. meā dānationē t valde phorrescerem qsi aliquid nouū acciderit supple circa te. ei p quia nū. i. nñquid tu cēles. i. iudicas pñm ipam sapiam esse lacestā. i. afflictā. piculis. i. pturba tiōibus. apud imphbos mores. i. male morigeratos hoies! qsi dicat hoc nō ē nouū. Nō phia dī medica. Sicut enī medicus morbo fugato sanitatē inducit. sic phia ignorātia relegata vitā vtris usqz seculi pdonat. nā hētū in libro de pomo Arl. Qui phiam inuenit vitā in vtroqz sclo iuenit. Et alibi. Qui me iuenerit vitā iuenerit t hauriret salutē a dño. Et iō dīc Boecius faciem medicatis. Nōndū qz Boecius nō solū deduxit oculos in phiam sed defixit in ēā intuitū. p quod in iuuenies nō facit vere: nec vna dies calida fac estate; sic nec vna speculatio phica fac philosophiū. Nō qz tps oportunū ad philosophandū est tēpus adolescentie quod iuuenis boecius cuius libris ab adolescentia fuerā obuersatus. Nā etas hoies assimilat cere que si nimis est mollis v̄l du

Prosa tertia primi libri.

D Aud aliter tristicie nebulis dissolutis. hausi celū. t ad cognoscendā medicantis faciē men tē recepi. Itaqz vbi in eam deduxi oculos intuitūqz defixi. respicio nutrice meā cuius ab adolescentia lari bus obuersatus fuerā phiam. Et qd inquā tu in has exilij nostri solitudines O oīm magistra virtutū supe ro cardine delapsa venisti? An vt tu quoqz meū rea fassis criminatioib⁹ agiteris? An inquit illa te alūne desererē. nec sarcinā quā mei nominis inuidia sustulisti cōmunicato tecū labore partirer? Atqui phie fas nō erat incomitatū relinquere iter innocentis. Meā scz criminatioē vererer. t qsi nouū aliquid accidēt phorrescerē. Nūc enī primū cēles apud imphbos mo res: lacestā periculis esse sapientiam?

Prosa tertia.

ra nimis. formā sigilli nō recipit nec retinet. si aut̄ est tempate mollis vel dura; figurā recipit et retinet. Sic similē etas nimis tenera sicut infācia: nō recipit doctrinā phīcā. nec etas nimis dura sicut decrepitus. Sed etas tempata q̄lis est adolescentia que faciliter intelligit et itellecta me morie cōmendat. Nō p̄ lares phīe intelligunt diverse sedē phīoz sicut Aristotelis et Platonis q̄bus Boecius ab adolescentia fuit obuersatus. Et dīc Ulgutio q̄ obuersari est idē q̄ p̄uersari

Nōndū q̄ phīa dī m̄grā oīm ūtūn. q̄r oēs ūtutes morales doc̄z vt p̄z ex ethic. et dico morales ppter virtutes theologicales que sūt. fides. spes. et charitas. Et dī phīa delapsa a supno cardine q̄r oīs sapīa a dño deo est. Nā sicut scribit in plogo libri de regimie p̄ncipiū. Deus est q̄ diuitias sue sapie iſluit aīab. i. studētib. ūtuit grāz cognoscēdi. cui nihil ē difficilez sine q̄ nihil ē posſibile possideri. Nō vt postea p̄tebit q̄ Boecius false crimiabat de līris cōpositis et de impedi mēto delatoris. et illud qd faciebat sapia: dicebat facē arte magica. iō dīc ad phīaz Nūquid venisti vt tu meū rea falsoz crimiuationib agiteris? Nō phīa ūtigt tres rōnes ppter q̄s nō debuit derelinquē Boecii. Prima q̄r nutrix nō debuit derelinquē suū alūnū. Secūda q̄ patē ppter alīn nō decet vt deserat ab illo. Tertia q̄r nō decet phīam derelinquē innocentē. Boecius aut̄ fuit alūnus phīe. ipē patiebat iūrias ppter phīam et fuit innocēs ḡ ūt. Nō f̄z Ulgutionē lācesso. i. cū desiderio lacero vel vexo vel iniurūs affligo.

Nōne apud veteres quoq̄ ante nr̄i Platonis etatē magnū sepe certamē cū stulticie temēitate certauim⁹?

Eodē q̄ supstite p̄ceptor eius Socrates ūiste victoriā mortis me astante promeruit. Cuius hereditatem cū deinceps epicureū vulgus ac stoicū ceteriq̄ p̄ sua quisq̄ parte. raptū ire molirent. meq̄ reclamātē renitentēq̄ velut in partē prede traherēt. vestē quā meis texuerā manibus disciderūt: arreptisq̄ particulis ab ea totam me sibi cessisse credentes abierte. In quibus quoniam̄ quedā nostri habitus vestigia videbantur meos eē familiares imprudētia rata: nōnullos eū p̄phanē multitudinis errorē peruerit.

p̄te prede. me reclamātē. i. tradicētē. q̄ p̄. renitentē: ip̄i disciderūt vestē meā quā texuerā meis manibus et ablatis pāniculis abierūt credētes me totā sibi cessisse. Et q̄r in istis apparuerūt qdā vestigia nr̄i hītus. i. prudentie. imprudentia vulgarium rata. i. opinata ip̄os meos esse familiares. i. meos discipulos rōne sapie puerit nōnullos eorū. i. aliq̄s errore. i. p̄secutiōne p̄phane multitudinis. i. indocti vulgi. sc̄ vulgares solēt puerere dōtos. Nō q̄r an tempus Platonis mlti sapiētes p̄secuti fuerūt a vulgaribus. et tpe Platonis Socrates magister eius interiūt ppter sua sapiētia. nā ip̄e cognouit sua sapia esse vñū dēn. alios at colentes plures dōs redarguit. qd p̄cipies dux Atheniensiu noīc Anetus coegit ip̄m bibere venenū in nomine vnius dei et nihil abi nocuit. postea coegit ip̄m bibē venenū in noīc plurim̄ dōz et interiūt. Nō mortuo Socratis discipli sui qui sciam Socratis tanq̄ hereditariā sibi vendicabāt: inceperūt dissentire in q̄ magister eorum Socrates posuisset summū bonū. Quidā enī suoz discipulorū dicti epicuri dicebat ip̄z posuisse summū bonū in voluptatibus Alij sicut stoici dicebat q̄ in virtutib. et quilibet eoz p̄ defensio ne sue opinionis rapuerūt autoritates phīe ip̄as extorte exponēdo. ppter quod phīa dicit illud reclamasse. et sic male exponēdo sciderūt vestes phīe et particulas abstulerūt. et quāvis nō essent veri phīi q̄r tñ videbant esse. multi eorū a vulgaribus occisi sunt.

Or si nec Anaxagore fugaz. nec Socratis venenum nec Zenonis tornēta quoniam̄ sūt peregrina nouisti

Hic phīa p̄bat p̄secutiōem sapiētū a vulgaribus nō esse nouā. Et hoc p̄ p̄bat exēplis antiq̄s. et magis modernis. 3̄ ūt qd sit faciēdū ūt insultus vulgarium. sc̄da ibi. q̄ ūt nec. ūtia ibi qui ūtū ūt. Primo dīc. bñ dixi q̄ p̄secutiō sapiētū a vulgaribus et a malis nō est noua. nonne apud veteres ātē etatē nr̄i Platois nos phīa sepe certauimus magis certamē cū temeritate stulticie. i. cū stultis et temerariis hoībus. cōdēq̄ Platone ūtē m̄gr ei⁹ Socrates ūiste p̄meruit victoriā mortis me sibi astāte. cui⁹ Socratis hereditatē. i. sciētiā hēditarie relataz suis discipulis cū epicureū vulgus et stoicū et ceteri. molirent. i. laboraret ire raptū. i. rapē vñusq̄s p̄ sua pte. et cū ip̄i traherēt me phīam in

disciderūt vestē meā quā texuerā meis manibus et ablatis pāniculis abierūt credētes me totā sibi cessisse. Et q̄r in istis apparuerūt qdā vestigia nr̄i hītus. i. prudentie. imprudentia vulgarium rata. i. opinata ip̄os meos esse familiares. i. meos discipulos rōne sapie puerit nōnullos eorū. i. aliq̄s errore. i. p̄secutiōne p̄phane multitudinis. i. indocti vulgi. sc̄ vulgares solēt puerere dōtos. Nō q̄r an tempus Platonis mlti sapiētes p̄secuti fuerūt a vulgaribus. et tpe Platonis Socrates magister eius interiūt ppter sua sapiētia. nā ip̄e cognouit sua sapia esse vñū dēn. alios at colentes plures dōs redarguit. qd p̄cipies dux Atheniensiu noīc Anetus coegit ip̄m bibere venenū in nomine vnius dei et nihil abi nocuit. postea coegit ip̄m bibē venenū in noīc plurim̄ dōz et interiūt. Nō mortuo Socratis discipli sui qui sciam Socratis tanq̄ hereditariā sibi vendicabāt: inceperūt dissentire in q̄ magister eorum Socrates posuisset summū bonū. Quidā enī suoz discipulorū dicti epicuri dicebat ip̄z posuisse summū bonū in voluptatibus Alij sicut stoici dicebat q̄ in virtutib. et quilibet eoz p̄ defensio ne sue opinionis rapuerūt autoritates phīe ip̄as extorte exponēdo. ppter quod phīa dicit illud reclamasse. et sic male exponēdo sciderūt vestes phīe et particulas abstulerūt. et quāvis nō essent veri phīi q̄r tñ videbant esse. multi eorū a vulgaribus occisi sunt.

Hic phīa p̄bat p̄secutiōem sapiētū ūtē exēplis magis modernis dī. Nō Boeci si nō nouisti ūtā Anaxagore. nec venenū Socratis. nec tori b i.

Libri primi.

mēta zenonis. qm̄ ista sunt pegrina
i. extranea & aliena quomō tu potu
isti scire canios. i. p̄secutōnem canū
ac senecas ac soranos. i. seq̄ces so
ranū quorū memoria nō est p̄uetu
sta. i. valde antiq. nec incelebris. i. n̄
sine glā. quos viros nihil aliud de
traxit in clade. i. in morte. n̄ s̄ q̄ int
stituti. i. informati nr̄is moribus. ip̄i
videbat dissimillimi studijs impro
box. Itaq̄ nihil est. i. n̄ est cā q̄ tu
admirere. i. debeas admirari si in h
salo vite. i. amaritudine nos sapien
tes agitemur. i. veremur. pcellis. i.
aduersitatibus malorū circūflantibus. q̄bus sc̄z nobis sapientib⁹ marie p̄positū est. i. intentio dis
plicē pessimis. quoꝝ malorū si sit numerosus exercitus. tñ est sp̄ernend⁹ q̄r nullo duce supple rō
nis regit. sed tm̄ rapiſ errore lymphante. i. p̄cipitātē eos ad modū lymphē temere. i. p̄sumptuose
ac passim. i. vbiq̄. Nō q̄ Anaxagoras stulticiā hoīm sole pro deo coletiū reprehendit dicēs so
le n̄ esse dēū sed lampadē ardente ppter qd̄ reus indicatus est & in fugā cōpulsus ḡ dicit phia
Anaxagore fugā. Nō dīc Socratis venenū de quo dīctū est sup̄: quo veneno interiit. Similr
zeno multa tormēta rōne sue sapie sustinuit. Nō q̄ Canius. Seneca. Goran⁹. fuerūt nobiles
Rōni ex moribus phia instructi ppter quod interierunt. Un̄ canū dicebant imitatores a magro
suo Canio. Similr soranū dicūtur a Sorano q̄ fuit poeta. & eius seq̄ces ab eo nominant. Nō
de Seneca dīc Hoecius in de discipl. scholarl. & Nero familiarē suū p̄ceptorēq̄ Seneca ad eli
gēnde mortis arbitriū coegit. Nō q̄ sapientes dissimiles sūt studijs imp̄box q̄r dīc Seneca
in li. de amicicia. disparēs mores disparia sequunt studia. quoꝝ dissimilitudo dissolut amiciciam
nec vñq̄ imp̄bi pbis: nec pbis improbis amici eē possunt. nō ob alia cām n̄ili q̄r tāta est int̄ ip̄os
distantia quāta esse pōt studioꝝ malorūq̄ moꝝ distantia. Nō q̄ p̄positū sapientū est displicere
pessimis q̄r dicit Seneca in de remedijs fortitor̄. Malis displicē laudabile est. & alibi virt⁹ seſe
diligit alspnafq̄ malū. Et poeta. Opto placere bonis prauis odiosus haberī. Nō q̄ dīc exer
ciū malorū esse innumerous. q̄r fm̄ Salomonē. Stultoz infinitus ē numerus & pueri difficult
ter corrigit. Nō q̄ mali n̄ regūt duce rōnis quia rō dēpcat ad optimā. mali āt opantur
pessima. Ducunt enī errore sensualitatis. vitā bestiale psequētes. de quib⁹ dīc in libro Ethicorū.
Quidā sunt hoīes vitā pecudū eligētes similes sardanapalo. Et ḡ dīc phia q̄ tales sunt timēdi
quia exquo nō regunt per rōnē tūc eorū fatuitas faciliter dissipatur.

Hic phia oīt qd̄ sit faciēndū cō
tra insult⁹ malorū dīcēs. Si exerci
tus malorū icubuerit. i. istiterit. stru
ens. i. faciens aciē. i. bellū p̄tra nos
sapientes. qd̄ez p̄ certo nr̄a dux. i.
rō p̄ēhit. i. colligit. copias. i. scias &
virtutes copiolas. in arcē. i. in alti
tudinē speculatiōis celestīn. vero p
sed. illi mali occupant circa diripi
endas. i. auferendas inutiles sarc
nulas. i. dīvītias corporales que sarcinā & pond⁹ corporis sūt iutiles. aīam summergetes. ac nos
sapientes in p̄templatione celestīn p̄stituti irridem⁹ malos: rapientes queꝝ vilissima rez. nos se
curi existentes totius furiosi tumult⁹. i. p̄tra furiosuz tumultū malorū q̄. i. & nos sumus muniti. eo
vallo. i. munimine q̄ nō sit fas aspirare. i. accedere stulticie grassanti. i. impugnatī nos. Nōndū
Hoecius hic nr̄am rōem appellat dux. Un̄ rō diffinīt sic. Est hītus dirigens oēm actiōem hu
manā in vltimū & optimū finē. Itē nota p̄ arcē ip̄e intelligit altitudinē speculatiōis celestīn
& ad hanc ducit nos rō. Et hoc est vltimū bonū humāne vite qd̄ nullus auſtere pōt. Nō copie
in h̄ loco dicūtur appetitus sensitivi. & dicunt copie q̄si cupie q̄r cupiūt res aliquādo p̄tra rōez
& tales copias deb̄z regere rō & debet se munire vallo humilitatis & patiētie. & tūc oēs impugna
tiones; aduersitates; & miseras; equanimiter sustinebit & tentatōnes; & delectationes noxias quas

at canios. at senecas. at soranos. quorū nec p̄uetusta
nec incelebris memoria est. scire potuſti? Quos nihil
aliud in cladem detraxit. nisi q̄ nostris moribus insti
tuti: studijs improborū dissimillimi videbant. Itaq̄
nihil est q̄ admirere. si in hoc vite salo circūflatibus
agitemur p̄cellis. quibus hoc maxime propositū est
pessimis displicere. Quorū quidē tametsi numerosus
exercitus: sp̄ernend⁹ tñ est. qm̄ nullo duce regit. Sz er
rore tantū temere ac passim lymphante raptatur.
q̄bus sc̄z nobis sapientib⁹ marie p̄positū est. i. intentio dis
plicē pessimis. quoꝝ malorū si sit numerosus exercitus. tñ est sp̄ernend⁹ q̄r nullo duce supple rō
nis regit. sed tm̄ rapiſ errore lymphante. i. p̄cipitātē eos ad modū lymphē temere. i. p̄sumptuose
ac passim. i. vbiq̄. Nō q̄ Anaxagoras stulticiā hoīm sole pro deo coletiū reprehendit dicēs so
le n̄ esse dēū sed lampadē ardente ppter qd̄ reus indicatus est & in fugā cōpulsus ḡ dicit phia
Anaxagore fugā. Nō dīc Socratis venenū de quo dīctū est sup̄: quo veneno interiit. Similr
zeno multa tormēta rōne sue sapie sustinuit. Nō q̄ Canius. Seneca. Goran⁹. fuerūt nobiles
Rōni ex moribus phia instructi ppter quod interierunt. Un̄ canū dicebant imitatores a magro
suo Canio. Similr soranū dicūtur a Sorano q̄ fuit poeta. & eius seq̄ces ab eo nominant. Nō
de Seneca dīc Hoecius in de discipl. scholarl. & Nero familiarē suū p̄ceptorēq̄ Seneca ad eli
gēnde mortis arbitriū coegit. Nō q̄ sapientes dissimiles sūt studijs imp̄box q̄r dīc Seneca
in li. de amicicia. disparēs mores disparia sequunt studia. quoꝝ dissimilitudo dissolut amiciciam
nec vñq̄ imp̄bi pbis: nec pbis improbis amici eē possunt. nō ob alia cām n̄ili q̄r tāta est int̄ ip̄os
distantia quāta esse pōt studioꝝ malorūq̄ moꝝ distantia. Nō q̄ p̄positū sapientū est displicere
pessimis q̄r dicit Seneca in de remedijs fortitor̄. Malis displicē laudabile est. & alibi virt⁹ seſe
diligit alspnafq̄ malū. Et poeta. Opto placere bonis prauis odiosus haberī. Nō q̄ dīc exer
ciū malorū esse innumerous. q̄r fm̄ Salomonē. Stultoz infinitus ē numerus & pueri difficult
ter corrigit. Nō q̄ mali n̄ regūt duce rōnis quia rō dēpcat ad optimā. mali āt opantur
pessima. Ducunt enī errore sensualitatis. vitā bestiale psequētes. de quib⁹ dīc in libro Ethicorū.
Quidā sunt hoīes vitā pecudū eligētes similes sardanapalo. Et ḡ dīc phia q̄ tales sunt timēdi
quia exquo nō regunt per rōnē tūc eorū fatuitas faciliter dissipatur.

Metz quartū.

suggerit diabolus et caro impellit et mīndus cōmouet nō timebit, hec Marquardus. Itē nota ille merito est deridend⁹ q̄ maiori et meliori bono dimisso; cligit et occupat circa bona viliora, s sapiētes eligunt bona aie que sūt maxie bona. pmo Ethi. Et vulgares eligunt bona tpalia que di cōntur viliissima rex qr impediuūt hoīem in cognitiōe lumini boni. Nōndū q̄ arx arcis est altū edificiū i quo hostes pugnāt, h̄ aut accipit p̄ templatiōe celestīt spe futuroz bonoz, nā p̄ hec duo sapiētes oīm aduersitatē maloz supant, et circa templatiōem diuinoz tota intēcio sapiētis versit. Nā Boecius in ēstatu de summo bono dīc Phs mariae delectat in pmo p̄ncipio et in cō templatiōe summe bonitatis, et hec sola est recta delectatio. Hec enī est vita phoz sine qua nemo vivit vita recta. Nō de hoc noīe vallū dīc Hrecista. Est vallus palus circa castrū pacut⁹ Ne pio paloz sed myrra sit tibi vallū. Nō aspirare fm Ulgitionē est anhelare; conari; vel d̄uesire. Itē fm eū grāssor grāssaris p̄ g.i. inuadere, crudeliter punire.

Metz iiiij. primi libri

O Eisquis cōposito serenus euo
Fatū sub pedibus egit superbū
Fortunāq̄ tueno vtranḡ rectus
Inuidū potuit tenere vultum
Non illum rabies mineq; ponti
Versum funditus exagitātis estum
Nec ruptis quotiens vagus caminis
Torquet fumificos vesciuis ignes
Aut celsas soliti ferire turres
Ardentes via fulminis mouebit
Impetus maris facies ebullitiōem nō nocebit illi hoī qui nō extollit in p̄spēris nec dephmitur in aduersis. Nec tali hoī nocebit ignis veseliū mōtis, q̄tiens ille mōs torquet, i. emittit ignes fumificos ruptis caminis suis, q̄si dicat, nec tali hoī nocebit vagus veseliū suis ignibus, nec illū hoī minē mouebit via ardētis fulminis soliti, i. sueti ferire celas turres. Nō phia tria tāgit que nō nocēt hoī qui p̄stant est in vtraq; fortuna. Prīmū est rabies maris p̄ quā designātur luxuriosi. Sicut enī mare sole et motu suo icaleficit et fetet, sic luxuriosi p̄cupiscētia sua inardescunt et pācta libidic fert̄, de quib⁹ sic dīc scripture, Perierūt iūmēta in stercore suo Tales luxuriosi nō nocebūt hoī p̄stanti in vtraq; fortuna. Scđm quod tāgit est ignis veseliū mōtis p̄ quā designant̄ avari et inuidi. Sicut enī ignis veseliū mōtis sp̄ ardet, ita auari ardent in p̄cupiscētia bonoz exterio rū, et sicut ignis crūctans quādoq; p̄sumit loca vicina; sic inuidi q̄nq; nocēt verbis si nō possunt factis, et tales inuidi nō nocebūt hoī p̄stanti. Tertiū qđ tangit est ictus fulminis p̄ quē intelligūt supbi, sic enī fulmen generat in alto sic supbi alte se extollunt, et mirabile vīdet de supbis q̄ cū alijs hoībus hitare nolūt et tñ ad celū volare nō p̄nt, tales supbi nō nocebūt hoī p̄stanti. Alij p̄ rabiem maris intelligūt iūdos, p̄ ignē iratos, p̄ fulmen supbos ut dictū est. Alij p̄ mare quod ē sonorosuz intelligūt auaritiā, p̄ ignem penā corporis, p̄ fulmen rex ablatiōem. Nō veseliū est mons italie intrinsecus ardēs, qui q̄nq; ruptis cauernis emitit ignem; qui loca vicina cōsumit. Nō circa hoc q̄ dīc serenus euo. Seneca dīc. Talis est aimus sapientis q̄lis ē mīndus superluminatus, talis aut mīndus sp̄ est serenus, et sic aimus sapientis in vtraq; fortuna sp̄ est serenus vñ Al. in Ethi. dīc Sapiens bñ scit ferre fortunas qr se h̄ sicut tetragonum sine vituperio.

Quid tantum miseri seuos tyrannos
Mirantur sine viribus furentes?
Nec speres aliquid: nec extimescas
Exarmaueris impotentis iram
Hic incipit quartū metrū huius p̄mi quod vocat metrū fallentium ab inventore, et p̄stat ex spondeo daçylo et tribus trocheis, vnde p̄t dici metrū trochaicū a pede p̄dominātē. In hoc metro phia ont q̄liter hoī debeat se habē ut p̄secutiones improboz nō p̄ualeant p̄tra ipm, et hoc pmo declarat q̄ busdā similibus secōdo exclamat p̄tra timētes tyranos scđa ibi, qđ tātū miscri. Dīc pmo. Quicq; hoī serenus, i. clarus virtute p̄posito euo, i. ordinta ta vita, egit, i. calcavit sub pedibus superbū fatuū, i. cūtū rerū tpaliū, et q̄cūq; tuens, i. respicies vtrā q̄ fortunā, i. p̄spērāt aduersaz rectus, i. nō flexus, potuit tenere vultū, i. aim inuidū ita q̄ nō vincatur p̄spēritate se extolleō, nec aduersitate dephmēdo; illū hoīem nō mouebit, i. turbabit rabies p̄t, i. in undatio maris exagitātis, i. mouentis fundit⁹, i. a fundo estū versū, i. ebullitionē versaz, qr in ebullitiōe maris aq̄ vertit p̄ fluxū et refluxū q̄si dicat.

Libri primi.

trepidus paucet timore malorum trahit, vel optat bona trahit, talis non est stabilis et sui iuris. i. propter liberum tamen ipse abiecit clypeum securitatis, et motum a loco stabilitatis; ipse negavit. i. cōponit catenam affectionum quia valeat trahi ad tristiciam et dolorē mētū. Nō potestas frenum ad nihil se extendit nisi ad largiendum bona trahit vel ad auferendum ea, et id nullus habiet frenum potestatis nisi quod sperat talia bona vel timet eorum ablationem, quod autem nec timet nec sperat. ipse est oīno super vel extra frenum prætentum et per terrāna pānas sibi nec perficere nec obesse potest. Propter quod p̄bia exclamat protra illos tanquam miseros qui spe bonorum trahit vel timore ablationis eorum habent se terrenis prætibus dicentes. Quid tamē nisi seri. Nō circa illud. Ac quisquis trepidus. Seneca dicit in libro de virtutibus cardinalibus. Magnanimitas si insit aīo tuo cum magna fiducia viues intrepidus et alacer. magni aī est nō vacillare sed posse et finē vite intrepide expectare: si magnanimus es nūquā indicabis tibi contumeliam inferri ab inimico. sed dices nihil mihi nocuit sed aīm nocendi habuit. Nō tyrānus quidā dicebat quidā rex fortis, et dicebat a tyro. i. fortitudine. Et illud nōmē est īā appr̄iatū p̄ncipatiūbus pessimis, et dicuntur a tyro. i. ab angustia quā inferunt suis subditis. Nō clypeus sumit hic p̄rone hoīs, quod sicut clypeus defendit nos ne ledamus a telis et a similibus, ita rō hominis tueretur et prouidet sibi ne offendatur.

In exilio recordatio benefacti sui et accusatorum suorum. delationis. et criminacionis.

Dic incipit p̄sa q̄rta in qua p̄bia p̄mo inquit Hoc ī ī sup attentiōem p̄dictorū, et hortat ī p̄m ad sui morbi revelationē. secundo Boecius reuelet morbum suū ibi. tu ego. Dic dicit Boecii nūquid sentis. i. intellig. ea quod relata sunt atq̄ illabunt. i. immittuntur aīo tuo. Et subiungit grecū quod in latino valit. Es ne asinus ad lyrā! Quid fles? Quid manas. i. fluis lachrymis. Et subiungit grecū quod tamē valit. Confiteere mihi ne abscondas. Si expectas operā. i. diligētiā medicantis oportet ut detegas. i. manifestes vulnus tuū. Nō quod puerbiū erat apud grecos. Cū aliquis audivit verba alicuius: et nō aduertit nec curauit intellectu verborū illi dicebat. Es ne asinus ad lyrā. facis ei sicut asinus positus circa lyrā. audit sonū lyre sed nō percipit melodiam nec p̄portionē sonorū intelligit. nec delectat in ea. Sic aliq̄s audiens verba et nō curās intellectu eorum dī esse asinus ad lyrā. Nō si quis voluerit sanari: oportet ēī morbum vel vulnus suū detegere et manifestare. vñ Seneca tertia ep̄la dicit. Nemo p̄ se sat. valet ut emergat sed oportet ut manū porrigit et aliis ī p̄m extrahat, tunc enim morbi ad sanitatem inclinant cum ex abdito erumpunt et vim suam proferunt.

Vñ Boecius reuelat morbus et dolorē suū et p̄mo ostendit se esse perturbatum ex his que iniuriose agebant circa ī p̄m. secundo ex his que generaliter vidit in alijs ibi. videre autē videoz. Primo ostendit se prurbitū ex sui exiliū relegatiōe. secundo ex meritorū suorum frustratiōe. tertio ex iusta sui p̄demnatiōe. quartio ex fame sue lesionē. scilicet cūda. ibi. q̄tiens ego. tertia ibi. q̄b̄ aut. q̄rta ibi ac vero sic. Adhuc dividit. p̄mo fac quod dicitur est. secundo respōdet obiectiō ibi. atq̄ tu. Dic

At quisquis trepidus paucet vel optat

Or non sit stabilis suorum iuris

Abiecit clypeum. locorum motus

Necit qua valeat trahi catenam

dū bona trahit vel ad auferendum ea, et id nullus habiet frenum potestatis nisi quod sperat talia bona vel

timet eorum ablationem, quod autem nec timet nec sperat. ipse est oīno super et extra frenum prætentum et per

terrena pānas sibi nec perficere nec obesse potest. Propter quod p̄bia exclamat protra illos tanquam miseros

qui spe bonorum trahit vel timore ablationis eorum habent se terrenis prætibus dicentes. Quid tamē nisi seri.

Nō circa illud. Ac quisquis trepidus. Seneca dicit in libro de virtutibus cardinalibus.

Magnanimitas si insit aīo tuo cum magna fiducia viues intrepidus et alacer. magni aī est nō vacillare

sed posse et finē vite intrepide expectare: si magnanimus es nūquā indicabis tibi contumeliam

inferri ab inimico. sed dices nihil mihi nocuit sed aīm nocendi habuit. Nō tyrānus quidā dicebat

quidā rex fortis, et dicebat a tyro. i. fortitudine. Et illud nōmē est īā appr̄iatū p̄ncipatiūbus pessimis, et dicuntur a tyro. i. ab angustia quā inferunt suis subditis. Nō clypeus sumit hic p̄rone hoīs, quod sicut clypeus defendit nos ne ledamus a telis et a similibus, ita rō hominis tueretur et prouidet sibi ne offendatur.

Prosa quarta primi libri.

Entis ne inquit atq̄ aīo illabuntur tuo? Ex pers eo ne lyre? alias Es ne asinus ad lyram? Quid fles? quod lachrymis manus Confiteere mihi et ne occultes mala tua? Si operam medicantis expectas; oportet ut vulnus detegas tuum.

Confiteere mihi ne abscondas. Si expectas operā. i. diligētiā medicantis oportet ut detegas. i. manifestes vulnus tuū. Nō quod puerbiū erat apud grecos. Cū aliquis audivit verba alicuius: et nō aduertit nec curauit intellectu verborū illi dicebat. Es ne asinus ad lyrā. facis ei sicut asinus positus circa lyrā. audit sonū lyre sed nō percipit melodiam nec p̄portionē sonorū intelligit. nec delectat in ea. Sic aliq̄s audiens verba et nō curās intellectu eorum dī esse asinus ad lyrā. Nō si quis voluerit sanari: oportet ēī morbum vel vulnus suū detegere et manifestare. vñ Seneca tertia ep̄la dicit. Nemo p̄ se sat. valet ut emergat sed oportet ut manū porrigit et aliis ī p̄m extrahat, tunc enim morbi ad sanitatem inclinant cum ex abdito erumpunt et vim suam proferunt.

B. Tu ego collecto in vires aīo. An ne adhuc egit amonitione. nec per se satis eminet fortune in nos servientis asperitas? Nihil ne te ipsa loci facies mouet. Neccine est bibliotheca quā certissimā tibi sedē nr̄is in laribus ipsa delegeras. in qua mecum sepe residēs de humanarū diuinarūq̄ rerū scientia disserebas. Talis habitus talisq̄ vultus erat cū tecū nature secreta r̄marer, cū mihi siderū vias radio describeres. cū mot

Prosa quarta.

res nostros totiusq; vite rationem ad celestis ordīs exemplar formares? Hecce premia referimus: tibi obsequentes.

pmo sc. Tū i. tūc ego Boecius col lecto aio in vires. i. resumptis virt b⁹ ai dixi. an ne satis eminet. i. apparet asperitas fortune levientis cōtra nos? Nunq; adhuc egz admiratio ne. i. declaratio e! Nūquid facies. i. dispositio hui⁹ loci. s. carceris mouet te. heccine. i. nūquid hec ē bibliotheca. i. locus studij quē habui in patria quā tu phia delegeras. t. elegisti tibi certissimā se/ dē in nrīs laribus in q; bibliotheca tu mecum sedens disserbas. i. disputabas de scia rerū dīnatū rē tecū secreta nature. cū describeres mihi vias siderū. i. cursus stellaz radio. i. virga geometrali cū tu formares. i. formare docuisti mores nōs. i. mores hoim. t. rōem. i. dispositione³ totius vite ad exemplar. i. similitudinē celestis ordinis. sūt ne ista pmia que referimus. i. reportam⁹ tibi ob sequentes. i. seruientes? Nō q; bibliotheca est locus vbi reponuntur libri. t. dī a biblo. i. iuncto in quo antiq; scribebat libros. tale bibliothecā habuit Boecius Rome marmoreis lapidib⁹ politā in q; studuit de rebus dīnis t. hūanis. Nō Boecius dīc sibi phia elegisse certissimā sedē i bi bliotheca. h⁹ dicit pro tanto qz lic⁹ Boecius esset diversis officiis t. negotiis occupatus tñ nulli eoz tā certis temporibus. tā certa intēctione vacabat sic studio in libris phicis quos in certo loco repositos habuit. Nō phia tractat de rebus dīnis t. hūanis. vñ Gen⁹ xxxi. ep. Nō pōt v̄tus pfecta esse nec eq̄lis tenor vite sine phia p quā divina t. huāna cognoscunt q si te occupas. incipit esse deorū socius. Et alibi dī. O lucilli scio nemine bñ vivere posse t. tolerabiliter sine studio phie qz sine studio phie anim⁹ eger est. Nō Boecius studuit i naturali phia ppter hoc dīc. Cū tecū nature secreta rimarer. Studuit etiā in phia morali. g dīc cū mores nostros. Studuit etiā in astrologia. ppter hoc dīc. Cū mihi siderū vias radio describeres. Qibi nō radius est virga geometralis qua geometri describunt figurās in puluere supposito. Nō q; vita hūana t. mores hominū debent formari ad similitudinē celestis ordinis. Sic enī spēre inferiores planetarū obediunt spēre superiori t. regunt motu firmamēti. sic virtus nra sensibilis debet obedire virtuti rōnali t. regi ab ipa. turpe enī est abiūtere regimē superioris t. induere regimē inferioris. quod nobis cōmune est cū bestiis sic dīc Albertus sup tertio de aīa. Nō exquo Boecius rōne sue sapie i mi serīa fuit positus iō dīc ad phiam. sunt ne hec pmia que nos referimus obsequentes tibi.

Atqui tu hanc sentētiā platonis ore sanxisti. beatas fore respublicas. si eas vel studiosi sapientie regerent vel earū rectores studere sapientie p̄tigisset. Tu eius dē viri ore. hāc sapiētib⁹ capessende reipublice necessaria cām ecē monuisti. ne imphbis flagiosisq; ciuib⁹ vrbii relicta gubernacula: peste bonis ac perniciē ferrent. Hāc igīt auctoritatē secutus. quod a te inter se creta ocia didicerā transferre in actū publice administrationis optau. Tu mihi t. qui te sapientium mentibus inseruit deus pscū: nullū me ad magistratū nisi cōmune bonorū oīm studiū detulisse. Inde cū improbis graues inexorabilesq; discordie. Et qd̄ consciencie libertas habet: pro tuendo iure: spreta potentiorū semper offensio.

tibus sapientū estis mihi consciū. i. testes nullū studiū me detulisse ad magistratū nisi cōmune studiū oīm bonorū. qsl̄ diceret. nihil mouit me ad magistratū gerēdū nisi cōis vtilitas. Inde. i. ppter hoc mihi erant graues. i. difficiles. qz. i. t. inexorabiles. i. inexplicabiles discordie cū imphbis t. sp

Hic Boecius respondet obiecti oni. posset enī phia sibi obūcē dicēdo qle pmū debuisti reportāē cū tu nō studuisti ppter p̄mune bonū sed ppter vanā glam t. ppter p̄priā vtilitatē. cui obiectiōi r̄ndet Boecius dīces. O phia tu sanxisti. i. affirmasti hāc s̄niām ore Platonis beatas esse respublicas si eas sapientes regerent vel si rectores eaz p̄tigisset studē sapie. t. cōfirmasti ore eiusdē Platonis necessariū ecē reipublice q; a sapientibus regere: ne gubernacula. i. regimina pmissa imphbis. qz. i. t. flagiosis ciuibis vrbii inferrent peste. ac. i. etiā pnicē. i. damnū bonis hoibus. Igit ego secut⁹ hāc auctoritatē. i. sentētiā qd̄ ego didicerā a te phia int̄ secreta ocia. ego optau. i. curau trāferre. i. deducere in actū. i. in opus publice administrationis. i. cōmuni vtilitatis. tu phia t. deus q; inseruit. i. infudit te menti b. ij

Libri primi.

fuit mihi spreta offensio potentium p tuendo iure. i. p iusticia defendenda. quod habet libertas scientie. i. libera conscientia scz nullum timere p tuendo iure. **N**ō fm Platone beatam est res publica cum dñs p̄s est. **E**t rationabilitas quia philosophia et sapientia vitam disponit. actiones regit. agenda et omittenda demonstrat. **U**nde Seneca xvi. epistola dicit. **S**i vis oia tibi subiungere. subiunge te rōni. Multos enim rexeris si rōte rexerit. **E**t illi. in proemio metaphysice. Sapientis est regē et ordinare. **E**x quib⁹ patet q̄ regimē reipublice spectat ad sapientes. p tāto dic̄ Tullius in principio sue rhetorice. **A**d républicā plurima prīmē cōmoda si moderatrix et regulatrix omnium rerum presto est sapientia. **N**ō q̄ studiosi sapientie dicuntur illi q̄ iā p studiis adepti sunt sapiam. Illi autē dicuntur studere sapientie q̄ adhuc studēdo adquirunt sapientiam. **N**ō q̄ boecius studiū vocat secretū ocū: quia in studio hō oīat ab exteriori occupatiōe. **D**e q̄ ocio sive qui ete loquit̄. **S**eneca lvij. ep̄la dicens. Nulla placida est quies nisi quā rō cōponit et illa vera est tranquillitas in qua mens bona explicat. **N**ō q̄ deus immittit sapientiam mētibus sapiētū hoc scribit in plogo de regie pncipū Deus est qui dimitias sue sapientie influit in alias sapiētū. **N**ō q̄ libertas scientie habet nullū metuē q̄ dicit Macrobius Hoc h̄z libera conscientia p̄p̄riū q̄ si quid possideat nullū potente metuat. **I**te Seneca lviij. Sapiens ex libero arbitrio nihil timet imbecillitatē hoīis q̄ securitatem dei haberet. **E**t Seneca de quatuor virtutib⁹ cardinalibus dicit. Ut iustus sis nō sufficit q̄ innocens sis sed innocentes ab iniuria sernes. **E**t idem. Justitia est vinculum diuine et humane societatis.

Hic Boecius ostendit se perturbatum ex meritorum frustratiōne suorum. **E**t p̄ tangit merita et bñficia alijs exhibita. secundo tāgit frustratiōez eoz ibi sed esse. Prima in septē ptes fm p̄ recitat septē bñficia que patebunt. **P**rimo dic̄. Ego Boecius multotiens ip̄z Conigastū q̄ fuit officialis regis Theoderici obuius. i. p̄trari⁹ excepti. i. impediuī ip̄m. faciente impetu. i. insultū p̄tra fortunas. i. conf bona fortune cuiusq; hoīis imbecill. i. importetis vel paupis resistere. **T**unc ponit bñficiū dicens. Quotiens ego abieci. i. auerti. Triguilla sic dictū: p̄positū regie dom⁹. i. regalis aule Theoderici. ego ip̄z deieci ab incepta et perpetrata iam prorsus iniuria deieci. **Q**uotiens miseris q̄s infinitis calunijs impunita barbarorū sp̄. quaritia vexabat. obiecta periculis auctoritate p̄texi. **N**ūc me ab iure ad iniuriam quisq; detraxit.

Quotiens ego Conigastū in imbecillis cuiusq; fortunas impetu faciente obuius excepti. **Q**uotiens Triguilla regie prepositū domus. ab incepta et perpetrata iam prorsus iniuria deieci. **Q**uotiens miseris q̄s infinitis calunijs impunita barbarorū sp̄. quaritia vexabat. obiecta periculis auctoritate p̄texi. **N**ūc me ab iure ad iniuriam quisq; detraxit.

Quotiens ego abieci. i. auerti. Triguilla sic dictū: p̄positū regie dom⁹. i. regalis aule Theoderici. ego ip̄z deieci ab incepta et perpetrata iniuria ip̄s paupibus. **T**unc subiungit tertium bñficiū dicens. Quotiens ego p̄teri miseris. i. pauperes quos avaricia barbarorū. i. crudelitū hoīm impunita. i. i castigata vexabat infinitis calunijs. i. miseris: illos ego protexi auctoritate mea obiecta. i. exposita periculis. i. dānis. nunq; quisq; i. aliquis detraxit me. i. deflexit ab iure ad iniuriā. **N**ō q̄ Conigastus fuit quidā nobilis familiaris regis Theoderici qui suis officialis fuit et totius tyranus. qui plures hoīes inuasit importentes. i. sua ip̄s auferendo. quē boecius sibi p̄trarius a suo impetu iuriōlo anerit. talis etiā erat Triguilla p̄positus aule regie. **N**ō fm Ulgitionem q̄ barbarus idē est q̄ crudel' inculp' et solidus. et est nomē crudelitatis. vñ oīam oēs ac vniuerse gentes dīcte sunt barbare p̄ter grecos et latinos. **E**t barbaria dī quedā terra iuxta Breciā sita p̄ter crudelitatis excellentiā. **N**ō Boecius dicit nunq; ab iure iuriā. et hoc debet glosari sic. Ego nec sum retractus a iure amore: nec odio nec timore nec p̄p̄io modo que oia solent impidire verū iudiciū. **V**nū dicit Laborintus. **N**uem numus psona p̄ces de tramite recto. Non ducit. iudez sidera laude ferit.

Hic Boecius ponit quartū bñficiū dices. Ego indolui sic illi q̄ patiebant fortunas. i. bona fortune p̄ uicialium. i. illoī hoīm. tū. i. aliqui p̄sundari. i. subiūci p̄uatis rapinis. i. occultis. tū. i. aliqui publicis vestigali bus. i. tributis. q. d. cū p̄uinciales nūc spoliarent. nūc in tributis bona ip̄oī auferendo ego dolunt. tantiū sicut q̄ patiebant. **N**ō q̄ oīam ciuitatē vel regionem quā Romani expugnauerūt: fecerūt tributariā vel coloniā vel p̄uinciā. Tributariā faciebat quādō reclītis inhabitatoribus terre ad tributū soluendū hoīes cōpellebat. Coloniā autē faciebat cū expulsis hitatoribus: alienos instituerūt ad inhabitandū. P̄ouinciacā autē faciebat quādō aliquē Romanū p̄ficiēbat illi terre q̄ colle-

prosa quarta

dis redditibus eos Romā mitteret, et inhabitatores illius tre dicebanū pūnciales. Iste pūnciales aliquā moliebant occultis rapinis, i. exactionibus suoꝝ p̄fectoz, aliquā publicis vestigalibus, i. tribunis q̄ indebito mō et iniusto exigeabant ab eis, de q̄ boeci⁹ voluit. Nō vestigal p̄prie dī tri butū qd̄ dat de vētura. Nō fm̄ Uguil. Prouincia est regio subingata Rōnis et tbutaria facta.

Inde prouintialis, i. tributarius.

Cū acerbe famis tpe: grauis atq; inexplicabilis in di-
ta coemptio p̄fligatura inopia Campaniā pūntiā
videret: certamen aduersus prefectū pretori⁹ cōmu-
nis cōmodi rōne suscepī, rege cognoscente contendī.
et ne coemptio exigereñ euici.

nī ego certauī: rege cognoscēte: et euici ne exigereñ illa coemptio
sup aliq̄ portione danda de re emenda vel vendenda, et vocat vulgarē vngelt, et talis fuit insti-
tuta sup Campaniam prouinciā destruendā quā boecius remouit.

Paulinū p̄sularē virz cuius opes palatini canes iam
spe atq; ambitione deuorassent: ab ipsis hiantiū fauci-
bus traxi. Ne Albinū p̄sularē virū p̄indicate accusa-
tionis pena corriperet: odijs me Cypriani delatoris
oposui. Hatis ne in me magnas videor exacerbasse
discordias?

Sic isti hiabāt ad diripiendas facultates pauperū rōnoꝝ.
Ego interpolui me odīs Cypriani delatoris, i. accusatoris ne pena p̄indicate accusationis cor-
riperet, i. puniret Albinū virū p̄sularē. Nō q̄ Cyprianus q̄ fuit de familia regis: iniuste accusa-
m̄ virū Albinū p̄sularē q̄ prius iudicatus fuit ad penā q̄ accusatus, et ne ista pena cui adiudica-
tus fuerat: ipm̄ Albinū corriperet: boecius se opponēs odīs Cypriani accusatoris: albinū saluavit

Nō ex istis bñficiis enumeratis apparet q̄ boeci⁹ nō gessit magistratuꝝ p̄ utilitate p̄pria sed p̄
cōi, si enī p̄priā vtilitatē intēdisset: vtq; odiūr offensam potentū cuitasset: qd̄ nō fecit. Et prius
dixit, nunq; me a iure ad iniuriā qslq̄ detraxit. Ex q̄ siliter apparet ipm̄ nō qsluisse p̄prium p̄modū,
tales enī frequentē de iure deflētūt. Et subdit. Nunq; videor in me, i. 3 me exacerbasse, i. irri-
tasse, vel exacerbuisse, i. cumulasse satis magnas discordias opponēdo me potētib⁹! q̄ dicēt imo.

Sed esse apud ceteros tutior debui: qui mihi amore
iusticie nihil apud aulicos quo magis essem tutior re-
scrūauī.

curitatē apd̄ aulicos, i. familiares regis aulā inhabitātes: oponēdo me eis amore iusticie
q̄ vna cā pturbationis boecū fuit frustratio suoꝝ meritor̄, q̄ amicicia et grā istoꝝ frustrabat cir-
ca ipm̄ quibus multa bñficia impendit, et ppter quos multa bñficia impendit, et prop̄ quos mul-

ta odia et indignationes incidit.
Quibus aut̄ deferentibus p̄culsi sumus? Quoꝝ Ba-
silis olim regio ministerio depulsus: i. delationē nos-
tri noīs alieni crīs necessitate p̄pulsus est. Opilione
q̄o atq; Gaudentiuꝝ cū ob innumerā multiplicē
fraudes ire i. exiliū regia censura decreuisset. Eunḡ
illi parere nolentes: sacratū sese edīū defensione tue-

Hic ponit q̄ntū bñficiū dicens
Cū tpe magne famis esset indita, i.
instituta ēuis coemptio, i. angaria q̄
coemptio erat profligatura, i. pūn-
tura Campaniā prouinciā inopia, i.
paupertate, ego boeci⁹ suscepī certa-
men p̄tra p̄fectū pretori⁹ q̄ indix-
rat istā coemptionē, et rōne cōis bo

coemptio. Nō q̄ coemptio ē institutio
sup aliq̄ portione danda de re emenda vel vendenda, et vocat vulgarē vngelt, et talis fuit insti-

Hic ponit sextū bñficiū, d. Ego tra-
xi, i. liberaui Paulinū virū p̄sularē
cui⁹ opes tā deuorassent spe et am-
bitione, i. cupiditate canes palatini
i. familiares regis siles canib⁹; illū
traxi a fauicib⁹ hiantiū, i. appetentiū
opes Paulini. Nō q̄ familiares
regis q̄ p̄sidebāt palatio vocabant
canes palatini. Sicut enī canes ha-
bent ora hiantia ad cupidas escas

Tūc ponit septimū beneficiū, dices
ne pena p̄indicate accusationis cor-
riperet, i. puniret Albinū virū p̄sularē. Et prius
tales enī frequentē de iure deflētūt. Et subdit. Nunq; videor in me, i. 3 me exacerbasse, i. irri-
tasse, vel exacerbuisse, i. cumulasse satis magnas discordias opponēdo me potētib⁹! q̄ dicēt imo.

Hic tagit frustrationē suoꝝ bñfi-
cioꝝ, d. Sed ego debui eē tutior at-
pud ceteros, s. Rōnos qbus impen-
di ista bñficia, et tū nō suz tutus ut
p̄ videbit, lꝫ ego nō meru. erim se-
tē. Quaz vti

Hic Boecius tangit suā pturba-
tionē ex iniusta sui p̄demnatione, et
p̄mo facit h. 2° expurgat se de qbus/
dā sibi obiedit, scđa ibi. Quaz vti
Primo ont iniusta sui p̄demnationē
ex accusatione p̄sonaz vilium, 2° ex
fallitate crīmis sibi impositi, 3° ex se-
veritate iudicū et pueritate, scđa ibi
At cui⁹ crīmis, ita ibi Cui⁹ vnḡ,

Libri primi

Pri⁹ dīc Nos sum⁹ peculi⁹, i. pecussi
aulicis deferētib⁹, i. accusatib⁹ nos
qz vñus erat Basili⁹ qz ppter malis
ciā suaz depulsus fuerat a misterio
regis, ille ⁊ pulsus pecunia suscep⁹
est in delationē, i. accusationem nři
nois. Alij duo accusatores nři fue-
rūt Opilio et Haudētius, quos cū
Rer Theodericus ppter innumerabi-
les fraudes ipoz ordinasset ire i ex
ilii; t ipsi nollent parere, i. obedire
s tuerent, i. defendere se intrādo ec-
cessas, cū illud eet ⁊ pertū, i. reuelati-
tū regi edixit, i. pcepit rex vt nisi infra statutū lminū decederent ab yrbe Rauēna deberent re-
pelli, et pmo signari in frontibus cau-
crio sic solēt signari malefactores Et dīc boeci⁹, qd videt
posse astrui, i. pformari vel ⁊ pari huic seueritati qz eodē die ipſis accusantibus nos; suscep⁹ fu-
it eoz accusatio⁹. Quid igit o phia est dicendū, meruerūt ne hoc artes nře? qz dicēt nō. I. unqz
illī iustificati sunt ppter nram accusationē, qz dicēt nō. Nūqz nihil puduit fortunā de tali accusa-
tione, qz dicēt Immo debuit pudere fortunā, si nō puduit fortunā innocentia accusati⁹, nū vilitas
accusantū debuit esse pudor ipsi fortune. Nō hoc vobulū peculius, dicit Ugnit. Per celo lis,
peculi in pterito, t peculii in supio est idē qd pcutē vel poti⁹ trefacē, s pcutē p̄tinet ad corpus, et
peccle ad aiaz. Nō circa hoc vobulū deferētib⁹, qz defero tria significat, pmo idē est qd deper-
to, inde delator, i. deportator, 2⁹ idē est qd honoro, inde delator, i. honoris exhibitor, 3⁹ id ē accu-
so, inde delator, i. accusator qz detegit id qd latebat, t hoc vltio mō capi⁹ hic, vñ t̄s. Accusat
desert, dat honore, fert qz dorsū. Nō ad testes idoneos septē reqrunt pditiones qz his t̄sibus
ptinent. Etas, pditio, sexus, discretio, fama. Et fortuna, fides, in testibus illa requires. Pri⁹ req-
rit eras qz pueri nō pnt esse testes. Seco⁹ reqr̄t pdition libera, i. serui nō pnt phibē testimoniū.
Tertio reqr̄t sexus masculinus, i. mulieres nō pnt esse testes. Quarto requirit discretio, i. fu-
riosi t stulti nō pnt testari. Quinto reqr̄t fama, i. psonae infames nō pnt testificari. Sexto reqr̄t
fortuna, ppter qd paupes nō pnt testificari. Septimo reqr̄t fides, ppter qd infideles nō pnt phibē
testimoniū. Int illas pditiones due s̄t viliores, i. paupertas, t infamia. Boecius ḡ volens ostē-
dere suā pdemnationē iniustā ex vilitate testū accusantū ppter quā repellendi erant a testimonio.
Dicit i vno fuisse defectū fortune, i. in Basilio, s̄ in alijs duob⁹, i. in Opilione t Haudētio dīc
fuisse vitū infamie. Nō qz nihil vide⁹ seuerius t nequi⁹ qz psonas viles t dannatas admittē
in testimoniū p innocentēs qz dīc. Gen in de remed. forl. Nō p̄t h̄c vllā auctoritatē sententia vbi
qui damnandus est male de te loquitur.

Hic boeci⁹ oñt iniustā sui pde-
mationē ex falsitate criminis sibi imposi-
ti. 2⁹ ex dictis infert quādā amirati-
onē, ibi. Qua i re. Prima i duo fz
qz duo imponeban⁹ boccio de qb⁹
se excusat, scđa ibi, naz de zpositis,
Prumuz qd sibi imponebaſ fuit qz
impediuitſet quendā nūciū deferen-
tē regi accusationē senatus vt sena-
tus redderet reus leſe maiestatis.
Dīc ḡ i lra. O phia tu forte qz qris
sumā, i. sententiā criminis cui⁹ criminis
cā arguimur. Nos dicimur voluisse
saluaē senatū, forsan desideras sci-
re p̄ quē modū, dico qz nos criminis
mūt, i. arguimur impediuitſet delato-
rē ne deferret documēta, i. lras regi
qbus faceret senatū reū leſe mai-
estatis, qd igit o mḡa censeo, i. indi-

ren⁹: compertūqz id regi foret: edixit vt ni intra p̄scri-
ptū diem Rauenna vrbe decederent: notas insignit
frōtibus pellerent. Quid huic seueritati posse astrui
vide⁹? Atqui eo die deferētibus eisdem nois nostri
delatio suscep⁹ta ē. Quid igit? Noſtre ne artes ita mei-
ruerūt? An illos accusatores iustos fecit pmissa dam-
natio? Ita ne nihil fortunā puduit? si minus accusa-
te innocentie: at accusantū vilitas.

Nō hoc vobulū peculius, dicit Ugnit. Per celo lis,
peculi in pterito, t peculii in supio est idē qd pcutē vel poti⁹ trefacē, s pcutē p̄tinet ad corpus, et
peccle ad aiaz. Nō circa hoc vobulū deferētib⁹, qz defero tria significat, pmo idē est qd deper-
to, inde delator, i. deportator, 2⁹ idē est qd honoro, inde delator, i. honoris exhibitor, 3⁹ id ē accu-
so, inde delator, i. accusator qz detegit id qd latebat, t hoc vltio mō capi⁹ hic, vñ t̄s. Accusat
desert, dat honore, fert qz dorsū. Nō ad testes idoneos septē reqrunt pditiones qz his t̄sibus
ptinent. Etas, pditio, sexus, discretio, fama. Et fortuna, fides, in testibus illa requires. Pri⁹ req-
rit eras qz pueri nō pnt esse testes. Seco⁹ reqr̄t pdition libera, i. serui nō pnt phibē testimoniū.
Tertio reqr̄t sexus masculinus, i. mulieres nō pnt esse testes. Quarto requirit discretio, i. fu-
riosi t stulti nō pnt testari. Quinto reqr̄t fama, i. psonae infames nō pnt testificari. Sexto reqr̄t
fortuna, ppter qd paupes nō pnt testificari. Septimo reqr̄t fides, ppter qd infideles nō pnt phibē
testimoniū. Int illas pditiones due s̄t viliores, i. paupertas, t infamia. Boecius ḡ volens ostē-
dere suā pde-
mationē iniustā ex vilitate testū accusantū ppter quā repellendi erant a testimonio.
Dicit i vno fuisse defectū fortune, i. in Basilio, s̄ in alijs duob⁹, i. in Opilione t Haudētio dīc
fuisse vitū infamie. Nō qz nihil vide⁹ seuerius t nequi⁹ qz psonas viles t dannatas admittē
in testimoniū p innocentēs qz dīc. Gen in de remed. forl. Nō p̄t h̄c vllā auctoritatē sententia vbi
qui damnandus est male de te loquitur.

At cuius criminis arguimur. sumā queris? Senatū di-
cimur salutē esse voluisse. Modū desideras? Delatore
ne documenta deferret qbus senatū maiestatis reū sa-
ceret: impedisse criminamur. Quid igit o magistra ce-
ses? Inficiabimur crimen: ne tibi pudori simus? At
volui, nec vñqz velle desistam. fatebimur. Sed impes-
diendi delatoris opera cessabit. An optasse illius or-
dinis salutē nefas vocabo? Ille quidē suis de me des-
cretis vti hoc nefas eet effecerat. Sed sibi sp̄ mentis
ens imprudentia: rerū merita non p̄t immutare. Nec
mihi socratico decreto sis esse arbitror. v̄l' occuluisse
veritatem vel pcessisse mendaciū. Ulez id quoquo mō

prosa quarta

fit: tuo sapientiūq; iudicio estimandū relinquo. **Cui** rei scriem atq; veritatem: ne latere posteros queat: stilo etiam memorie q; mandaui

le. s. o. i. diligentia impediendi delatoris ista cessabit. i. cessare debet. q; nō est verū q; impediē rim' delatorē līaz. **N**unq; ē nefas optare salutē illi' ordī. s. senatus: q; dīcēt nō est nefas. **I**ste nō senatus q; p̄sensit i meā damnationē effecerat hoc suis decretis. i. iudicys acsi eēt hoc nefas saluare ipm. **S**ed imprudentia sibi ipsi mentiēs. i. in damnū suū mentiens: nō p̄ immutare me/rita rez. ita q; illud qd̄ prius fuit meritoriu. postea fuit demeritoriu. nec puto esse licitu fm p̄ce/ptu. **H**ocatis occulisse. i. occultasse vitatē. vel p̄cessisse mendaciū. s. quo illud sit: ego relinquo tuo et sapientiū iudicio. veritatē āt hui' rei ne lateat posteros. i. successores: ego p̄medani stilo. i. scripto & memorie. **N**ō accusatio Boecij fuit derestabilis q; facta p̄ infames p̄sonas. fuit irra/tionabilis q; de bono accusabat. s. de saluatione senatus qd̄ erat bonu. **E**tiaz accusatio eius fuit iniusta q; falsa. accusabat enī impediuisse delatorē: qd̄ falsu fuit. **N**ō iste dī esse reus lese maiestate q; ī regē vel alii p̄ncipē aliqd̄ malū machinat. **N**ō inficior arl. p̄me p̄iugl. deponētale. i. nego. **U**n. **I**ngiū. **I**nficior arl. **A**prie ē nō faciē faciū qd̄ verū est s ī veritatē vti mendacio. vel est aprie inficiari fm enī rē debitā denegare cū a creditore depositū. & etiā. i. p̄tendē vel denega/re. **N**ō dīc in tex. **N**ūquid optare salutē senatui nefas vocabo. duplex ē salus. spūalis q ē aīe. tpalis q; est corporis. **S**alutē spūalem tenemur oībus velle. etiā malis rōne charitatis: p̄ quā etiāz mali diligendi sūt. līz nō in eo q; mali. **S**alutē ho tpalem tenemur velle oībus bonis. et p̄cipue amicis. **A**nicor̄ ho peccantū tenemur salutē velle qd̄diu sanabiles sūt ut recuperēt vītūtē dñi sam. s. si q; magnitudinē malicie sint insanabiles: dissoluūt amicicia. nec est op̄rāda salus. **E**t q; a malicia senatus Rōnoz erat sanabilis: q; forte senatus p̄pulsus metu regio fuit p̄sentire i damnationē boecij. i. optare sibi salutē nō erat nefas. līz boecio turbato hoc videre. **N**ō vītas nō est occultanda fm Hocatē. nā q; tacet vītātē: alijs nescientibus mentit. & q; mēdaciū p̄sentit siliter facit. **N**ō mendaciū nō est p̄cedendū q; fm Arl. in Eth. Mendaciū p̄ se p̄raūt est & fu/giendū. **E**t. p̄mo clēcoz. Duo sūt oīa sapientis. nō mentiri de his de qbus nonit. & mentientez

Cop̄sue manifestare.

Hic boecj. excusat se de sedo crīmine sibi imposito. Imponebat enī sibi q; scrip̄sset līas ad Imperatōrē Cōstātinopolitanū p̄ liberatōrē Ro/manor de manu regis Theoderici. **U**n. dīc in līa **N**ā de p̄positis līis falso: q; false hoc mihi imponit. q; b̄ līis arguor sp̄asse romanā libertatē. qd̄ attinet dicē cū non def mihi locus defensionis: q; līaz fraus. i. fraudulētia fūisset apta. i. manife/sta si nob̄ licuisset vti p̄fessione. i. al locutione ipsoz delatoroz. i. accusatoroz. qd̄ sc̄z vti exāniatōe accusatoroz: maxias vires h̄z i oīb̄ ne/gocijs. i. causū iudicarijs. nā q; reliq; libertas sparī p̄ Rōnis'. q. d. nlla. q; oēs Roma relicta Cōstātinopolim p̄ixerūt. tātū enī rex Theodericus inualerat q; nullus potuit v̄l audebat ī ipm. v̄tīnā posset villa libertas sperari. vtq; ita prudent egissēm de negocio q; regi nō inotuisset. & re sp̄odissēm & bo Canij. q; cū accusare k Haio cesare filio germanici q; esset reus p̄iuratiōis facte p̄ se: rūdit Canius. si ego sc̄sem. tu nescisses. q. d. si eēm reus ita prudent celassēm negociū q; ad tuā noticiā nūq; puenisset. **N**ō q; in causis iudicarijs testū sive accusatorz exāniatio maxias h̄z vires q; p̄ ea deuenit ad rei vītātem. sic p̄ de Daniele qui exāniadō duos p̄sbyteros false accusantes. **G**usanna ipsoz de falsitate accusationis corā oī p̄plo zuicit. **G**iliter boeci' si datus fūisset sibi locus exāminandi suos accusatores. vtq; ipsoz mendaces reddidisset. **N**ō Canius fuit qd̄ Rōnus prudēs & sapiens. accidit vt qd̄ ex Rōnis p̄spirarent & facerent p̄iuratiōē p̄ Hain cesarē. & cū cesar p̄ponēt Canio q; esset reus illius p̄iuratiōis facte. rūnit. **S**i ego sc̄sem: tu nescisses. **G**ic boeci' rūdisset regi Theoderico si sibi improperasset de līis p̄positis sup̄ resti

Ctuēda libertate ip̄sis romanis.

Libri primi

Hic boe, et vñctis insert quādaz
āmirationē, 2° inuehit̄ s̄ senatores
q̄ p̄senserūt in suā damnationē. ibi,
s̄ si fas fuerit. Dic p̄mo. Exq̄ a ma/
lis iūste accusatus sūt qua i re. i. p̄p̄
qd̄ nō ita. i. non in tātu meror. i. t̄stī
cia hebetauit. i. oppressit sensus no/
stros. vt ego querar. i. querar im/
pios. i. malos molitos. i. machinan/
tes scelerata. i. neq̄ciosa p̄tra v̄tutē
. i. v̄tuosos hoies. s̄ ego admiror ve/
hement. i. fortiter effecisse. i. ad esse
ān̄ pdixisse. supple illa q̄ mali spera/
uerint. i. p̄ceperunt. nā velle deterioria. i. mala forsitan fuerit n̄r̄ defectus. i. ex n̄r̄ defectu; s̄ posse
supple pficē malū s̄ innocētā. i. hoies inocētes q̄ q̄lq̄ scelerat̄. p̄cepit. i. cogitauit. deo hoc inspe/
ctante. supple hoc est sile mōstro. i. admirabile. vnde. i. p̄ rāto q̄daz tuoz familiariū. i. p̄hoz q̄sluit
haud iniuria. i. nō iūste. s̄ q̄dem deus est vñ mala supple p̄ueniūt. vñ p̄ s̄. vñ. i. a quo bō s̄ de⁹
nō est. q. d. exq̄ iūste a malis accusatus sūt. p̄p̄ hoc nō in tātu sūt oppressus dolore q̄ p̄querar ma/
los machinari mala bonis. s̄ ām̄ror q̄ illi q̄ mala p̄cipiūt s̄ bonos p̄nt p̄ducē ad effectu. Nam
velle malū ē forte ex n̄r̄ defectu. s̄ q̄ malus possit pficē malū p̄tra bonos. deo hoc inspiciente; ē
sile monstro. Un̄ quidā p̄bs nō iūste q̄sluit. Si deus est vnde. p̄ueniūt mala. et si deus nō est:
vñ p̄ueniūt bona! Nō ex q̄rto h̄. Duo requirunt ad aliquē effectu p̄ducendū. s̄. volūtas & po/
testas. Reqr̄t volūtas q̄r̄ nll̄s aggredit̄ qd̄ nō vult. Reqr̄t p̄tās q̄r̄ sine p̄tātē volūtas fruſtra/
tur. q̄ āt mali h̄nt volūtātē offendēdi bonos; nō est m̄trādū. s̄ q̄ h̄nt p̄tātē p̄ducēdi ad effectu
suā volūtātē; deo respiciente est sile monstro. Nō sile monstro est qd̄ p̄tingit p̄ter intentionē
nature. Hic ḡ mōstra fūt p̄ter intentionē nature. sic videbat boecio q̄ mala p̄ter ordinē diuīc
puidentie p̄tingerēt. Nō videret rōnale. cū de⁹ s̄t sūmū bonū q̄ aliq̄ mō sit cā mala fieri. ḡ ma/
la fieri in mūndo deo inspiciēt videat sile monstro. Nō q̄ de⁹ nō est cā effectua mali cū sūt sū/
me bonus. Iz sit cā mali p̄missiuā q̄r̄ p̄mittit fieri malū. & sic exponit an̄c̄s p̄phetic dicentis. Ego
d̄ns faciēs oīa hec; faciens bonū. & creās malū. supple p̄missiuā. Aut̄ d̄ duplex ē maluz. s̄. pene &
malū culpe. De⁹ est cā mali pene qd̄ punit. s̄ nō est cā mali culpe. q̄r̄ hic est q̄ p̄ccim non fecit.

Hic boe, inuehit̄ p̄tra senatu. q̄
p̄sensit in suā p̄deminationē; tāgēdo
suā beniuolētā quā habuit ad eos
et dic̄. Si fas fuerit. i. ponam̄ fas
esse nefarios hoies q̄ oīm bonoz et
totū senat̄. i. p̄sulatus romane cūi
tatis petūt. i. desiderat̄ sanguinez. i.
mortē. nos etiā voluisse ire p̄ditū. i.
ad p̄dēdū q̄s viderāt p̄pugnare bo/
nis hoibus. q̄r̄ p̄ et. senatui. H̄z nū
. i. nunq̄d nos idez. s̄. p̄dere mereba/
mur de p̄ibus. i. de senatorib⁹. q. d.
Vere nō merui. nā q̄qd vñq̄ feci
& dixi: te ipsa teste ad salutē senat̄
p̄uerti. H̄z o phia memisti vt op/
nor qm̄ me dictuz. i. volentem dicē
qd̄. i. aliqd. ve p̄ vel facturū. ip̄a sp̄
p̄sens supple ex̄s dirigebas. i. rege/
bas. ḡ nec v̄bis nec factis offēdi le/
natū. Memisti inqm̄ phia Verone
. i. apud veronā citatē cū rex Theo/
beric⁹ auid⁹ ex̄s cois ex̄iū. i. tor/
menti senatorz cū ip̄e crīmē lese ma/
testatis dlatu i Albinū ip̄e rex mo

Qua in re nō ita sensus nostros meror hebetauit: vt
impios scelerata p̄tra virtutez querar molitos: s̄ que
sperauerint effecisse: vehemēter admiror. Nā deteri/
ora velle: nostri fuit fortasse defectus. posse aut̄ cōtra
innocētā que sceleratus quisq̄ p̄ceperit/ inspectāte
deo: monstro sile est. Un̄ haud iniuria tuoꝝ quidam
familiarū quesuit. Si quidem deus inquit est: vnde
mala? Bona vñde: si non est?

Sed si fas fuerit nefarios hoies q̄ bonorū oīm totū
q̄s senatus sanguinē petunt. nos etiā quos p̄pugnare
bonis senatuq̄s viderant/ perditū ire voluisse. Sed
num idem de patrib⁹ q̄q̄ merebamur? Meministi vt
opinor qm̄ me dictuz quid facturū ve: p̄sens sp̄ ip̄a
dirigebas. Meministi inquā Verone cūz rex auidus
exitū p̄muniis maiestatis crimen i Albinū delatuz: ad
cunctū senatus ordinez transferre molireb⁹/ vniuersi
innocētā senatus/q̄nta mei periculi securitate defen/
derim. Scis me hec & vera p̄ferre/ et in nulla vñquā
mei laude iactasse. Minuit cū quodāmō sese p̄bātis
p̄scientie secretū: quotiēs ostentando quis factū reci/
pit fame preciū. Sed innocentā nostrāz q̄s exceperit
euētus: vides. Pro vere virtutis premijs/falsi scle/
ris penas subiunuo

prosa quarta

lire*f*.i.laboraret trāsserre illud crimen ad totū senatū. q̄nta securitate.i.tutela mei p̄iculi defende
rim.i.liberauerim innocentia vniuersi senatus.i.totī p̄sulatus. **D**phia tu scis me p̄ferre.i.loq̄
vera et nūq̄ me iactasse i vlla mei laude.enī p̄ qr̄.minuit qdāmō secretū.i.bonitatē p̄scie.p̄bātis
.i.laudātis se. q̄tiens q̄s ostentādo.i.manifestādo factū:recipit p̄cū fame.i.mercedem laudis ab
hoib̄.s tu phia vides q̄s euētus exceperit.i.liberauerit nrām innocentia nos subim⁹.i.sustinem⁹
penas falsi sceleris.i.false nobis impoliti pro premijs vere p̄tutis. **N**ō fīn **S**en̄ dolor dupli-
cātū:q̄uius doluit de sua offensione. **N**ō in citate **V**erona cū Albin⁹ esset accusatus de graui
crimine ita vt dicere*f* reus lese maiestatis; illnd crimen rex **T**heoderic⁹ voluit transferre ad to-
tu senatū t ipm̄ damnare.s boeci⁹ exponens se p̄iculis defendit innocentia senat⁹.securus de suo
p̄iculo et senatū liberavit. **N**ō q̄ secretū p̄scie ē virtus q̄ minnit cū aliq̄s p̄tuose opak:iactādo
se vt p̄sequat famā et laudē p̄pli. **G**ūn **S**en̄ **C**onsciāz potius q̄ famā attende. **E**t dic **M**acrobi
us **H**apiens glaz suā in p̄scia ponit.stult⁹ at in laude. **G**ūn dic̄ **I**sid. Qui aliqđ donū a deo lar-
gitū in laude suā p̄uertit:p̄culdubio p̄tutē in vicū transire facit

Et cuius vñq̄ facinoris manifesta p̄fessio ita iudices
habuit i seueritate p̄cordes:vt nō aliquos vel ip̄e hu-
mani error ingenij/vel fortune p̄ditio cūctis mortali-
bus incerta sumitteret? **S**i inflāmare sacras edes vo-
luisse:si sacerdotes impio iugulare gladio:si bonis o/
mnibus necem struxisse diceremur:p̄ntem tñ sentētia
p̄fessum cōuictū ve punisset. **N**ūc quingentis fere pas-
suū milibus p̄cul moti atq̄ indefensi ob studiū p̄pen-
suis in senatū:morti p̄scriptioniq̄s damnamur. **O** me-
ritos de simili crimine neminē posse p̄uinci. cuius di-
gnitatem reatus:ip̄i etiam qui detulere viderunt.

z p̄fessū crimen. **S**ed nos p̄cul moti.i.absentes q̄ngentis milib⁹ passū a **R**oma.z indefensi ob
p̄pensiūs.i.diligentius vel intensius studiū in senatū.nos damnamur.i.adjudicamur morti.qz p̄
et.p̄scriptioni. **A**t tūc exclamat dicens **D** merito.qi d. p̄ tā honesta re damnamur. **D** qđ ē in-
terieōtio dolētis atz admirātis. **Q**uid habes? **M**erito inq̄t doleo.neminē illoz posse vinci de sili
crimie.qz nll̄a eoz tātē p̄tutis erat vt mecū staret p̄ salute.s.senat⁹:qđ ip̄i hñt p̄ crimie. **V**el alic
D meritos.fīn quodā codices **I**ronice loquit*f*.i.negatiue. **D** meritos.i.felices q̄i nō meritos di-
xerim accusatores meos neminē illoz posse p̄uinci de sili crimie q̄ me accusauerit videlz q̄ sena-
tū velim esse saluū si tñ h̄:crimē est dicendū. **V**el o dico hoies meritos.z qđ meritos!neminē.s.
illoz de sili crimie posse p̄uinci. **V**el meritos.i.magni meriti illos nr̄os esse dico.s.neminē posse
p̄uinci de sili crimie. **I**ronice.q.d.bñ cauerūt sibi ne vñq̄ aliq̄s illoz vellat salutē senatus.et in
hoc null⁹ sūt meriti. **C**uius reatus.i.crimis dignitatē.i.innocentia ip̄i etiā viderūt.i.cognouerūt
q̄ detulere.i.accusauerūt me. **N**ō q̄ iudices qñq̄ mouent ad mīam duplii de cā. **P**rio mō p̄p̄k
errore hñani ingenij q̄r humani ingenij sepe fallit i iudicio.qz ignorat vtq̄ aliquā iuste de re sen-
tiat vel nō.z timēs deū ne iniuste iudicer:monet ad mīaz:parcendo reo. **S**cđo iudices mouent
ad mīaz p̄p̄k euentū fortune q̄ incertus est hoib⁹.qđ enī index in alio damnat:sibi facile p̄ for-
tunā euenit.z illud debet recordari. **S**ed nll̄a illaz causaz mouit iudices ad miserandū boccio
s adeo p̄cordit ipm̄ damnabāt z in suā damnationē fuerūt intenti vt neq̄ ignorantia:aut timor
hñane fragilitatis aliquē retheret. qđ solet fieri etiā i manifeste reis. et absens iudicatus est qđ
etiā p̄ crimiāli p̄cō nō debet fieri. **N**ō q̄ nll̄s debet damnari etiā p̄ crimie qñtūcūq̄ enormi
nisi sit p̄ns. p̄iudicis.vel crimen i iudicio p̄fessus. **B**occi⁹ at cū damnaret:nō erat p̄iudic⁹.nec cri-
men p̄fessus.z erat absens:qr̄ in studio athenieſ. q̄ iniuste erat damnat⁹. **N**ō q̄ bocci⁹ cū dam-
naret distabat a loco iudiciū q̄ngentis milib⁹ passū. et cū mille passus faciūt vñū miliare. iō bñ

Dic hoc. oñt se p̄turbatū ex iudi-
cā seueritate et inflexibilitate d. **C**us
ius vñq̄ facinoris.i.p̄cī manifesta
p̄fessio.i.cui⁹ vñq̄ hois p̄cē mani-
festū habuit iudices ita p̄cordes in
seueritate.i.crudelitate. vt nō aliq̄s
corū vel ip̄e error humani ingenij
sumitteret.i.slechteret ad mīaz:vl̄ cō
ditio fortune.i.euentū fortuitus exi-
stens incerta cūctis mortalib⁹ sup-
ple hoib⁹ supple sumitteret aliq̄s
eoꝝ. **S**i diceremur voluisse inflam-
mare.i.incedē sacras edes.i.eccias
et si nos diceremur struxisse.i.p̄cu-
rasse necē.i.mortē bonis oib⁹. et si
diceremur iugulare.i.interimē sacer-
dotes impio gladio.tñ p̄ s.snia id ē
iudicū damnasset me p̄ntē p̄iudic⁹

Libri primi

distabat ad quingenta miliaria. **N**ō boe. **D**amnat⁹ fuit p̄scriptioni. **A**guicio dīc. **P**roscriptio ē iudicialeſ ſuia lata ḥ aliquē cuius nomē p̄ ſcelē de ſcriptura tabule ence delebat. **C**onsuetudo ei romana fuit q̄ noia ſenator⁹ q̄z filio v̄rbs romana regebaē aureis l̄fis i tabula enea ſcriberent vñ t p̄es p̄ſcripti dicebant. **E**t dī p̄ſcriptus q̄i p̄cul a ſcriptura poſtus, t ſic boeci⁹ erat. p̄ſcriptus. q̄z nomen ſuū deletū fuit de tabula enea. **I**te nō ibi morti et p̄ſcriptioni plus dicit q̄ ſi ſimpl'r morti dicet. **T**res enī ſunt p̄ſcriptiones. **s.** **P**arua. media. maria. **P**arua eſt vbi alicui ciui publicanē bona: ſi ius ciuiſ nō auferet. **M**aior; vbi bō dimittunt: ſi ius ciuiſ auferet. **M**axima vbi t bō publicant, t ius ciuile negabat, t ipſe morti damnabat.

Nic boe. expurgat ſe de q̄busdā obiectis. remouēdo a ſe cupiditatēz t ambituz, t falſoz deoz culturā, t oīt vñ ſupta fuit rō obiectōis. ſcdā ibi **G**o o nefas. **N**ō boecio obij/cebat q̄ ipſe vſus arte necromanti ca ſacrificare et demonib⁹ p̄ dignita tibus adquirendis. **Q**uia ſuertudo inuidoz eſt cū nō p̄nit alicui ſuā p̄ beatem auferre vel negare; nitunt ſpam ſaltē aliq vicio denigrare, et ſic fama boecij denigra fuit vicio ſacrilegij, et de hoc boeci⁹ excusat ſe dicens. **Q**uā. **s.** meā dignitate, vti, p̄ vt, offalſarent, i. denigrarent admif/xtione alicui ſceleris. **E**t dīc fuſcarēt q̄ reatus ſuus q̄ ſe pſideratus pulcer etiā illis videbat q̄ cū detulerūt. **M**entiti ſit me polluiffe conſcientiā ſacrilegio. i. demonuz obſequio. **D**ixerūt enī cū ſtudē necromātice, ob ambitū, i. p̄pē cupiditatē di gnitatis adq̄rendē. **D**ixerūt enī me intromifſe de hac arte ob auariciā; q̄z eſſez ambītiosus t cu pidus hōris ad quē alit puenire nō possem nū ſi hoc mō. **E**t q̄ p̄ certe, tu inſita. i. inſerta nobis p̄ lebas de ſede. i. de loco cupiditatē oīm rex mortalū, et ſb tuis oculis nō erat fas eſſe locū ſacrilegio. i. cultui demonū. q̄z p̄ et, tu inſtillabas. i. paulatī inſundebas aurib⁹ t cogitationib⁹ meis ilū lud pythagoricū. **D**eo nō dījs. i. demonib⁹ ſeruendū, nec pueniebat me captare. i. optare ſine di ſiderare pſidia. i. auxilia viſiſſimoz ſpīnum. i. demonū, que tu ſponebas. i. locabas i hāc excellētiā vt ſilem deo facēs. **D**ecīn p̄bat p̄ ſuātū venerabilii: ſe libez ab hoc criminē dicens. **P**reterea. i. p̄ter illud qđ tu mihi teſtoniū pſtas. innoceſ penetral. i. v̄xoz domus mee. cetus. i. multitudo ho nestiſimoz amicoz; et ſocer ſcūs. **s.** **H**ymmachus et reuerēdus ipſo actū: defendūt me eque ſic alii amici ab oī ſuipſione hmōi criminis. **s.** necromātiae. **N**ō q̄ ſacrilegiū eſt ſacre rei furtū. **N**ō ſtingit tbus modis. i. auferēdo nō ſacru de ſacro, v̄l ſacru de laſro, v̄l laſru de nō ſacro. **H**oc ip̄z videt id qđ eſt auferre ſeipm t ſubtrahē deo. **V**el etiā ſic legē poſſum⁹. **D**ixerūt me tractare exeratiblia, q̄z vt aīt ſine huana cede t ſanguine nepotū exerceri illa ars diabolica nō p̄t. nā amare demones ſanguinē dicunt. **J**o q̄tiens necromātia noiaſ: crux admisceſ. t colore ſanguis facilius puocant. **E**t hoc mō capiſ ſacrilegiū p̄ cultura demonū ſue idoloz, inde ſacrilegus. i. idola/tra. t ſic capiſ in p̄poſito. **N**ō q̄ ambitus media p̄ducta, e cupiditas honoris. **G**o ambit⁹ me dia correpta ē circuit⁹. t p̄mo mō accipit h. **N**ō q̄ phia repellit oīm cupiditatē bonoz exte/rioz qđ ſcribiſ in p̄mo li. de plātis q̄ phia tria inducit. i. mentis illustrationē, felicitatis appetitū t mollis affluētie p̄temptū. **N**ō phia facit hoīem ſilem deo: nō ſilitudine omnimoda ſi p̄cipia tūa, ſez rōne et intellectu. ita q̄ hō p̄cipiat aliqd p̄ditionis diuine, ad imaginē enī et ſilitudinez dei p̄diti ſum⁹. **I**mago qđem dei nobis eſt in intellectu t mentis rōnabilitate. **S**ilitudo ē i mo rū p̄bitate t aīe puritate. **E**t tali mō etiā intelligit illud. **E**go dixi dīj eſtis, nō natura ſi p̄ grām rōne ſez et intellectu. **I**te **G**en. **D**oc mihi phia p̄mitit q̄ me parē deo reddit. **E**t alibi dīc. **U**ir ſpeculatiū eſt q̄i deus i huano corpe hōſpitat⁹. **N**ō ſacrilegiū non h̄z locū ſub oculis p̄bie, q̄z

prosa quarta

phia p se oia agendar facienda ordinatissime disponit. et non permittit hominem ad vana declinare. qd dic Lull. in li. de si. bo. et mal. Phia a superstitione liberat. metu mortis non perturbat. Et est superstitio vana religio. s. idoloz cultura. Non penetrat secreta camera vel locus secretus interior in domo vel in templo ubi reponuntur clinodia. vel alioz talia. Et ponit h p uxore boecij p meta phoz. ponendo pertinens p pentimento. qd ipsa plueruit morari in penetrali. Non q Hymmachus fuit it qd nobilis romanus et locer boecij cui filia boeci duxerat nomine Elpe. q symmachus non fuit enim scius interior in affectu. sed etiam reverendus in exteriori actu. Non q virtus alicui fuit boe cum ex virtute sibi subditu appendit. ibi. Preterea penetrat. ec.

Sed o nefas. illi non de te tanti criminis fidem capiunt. atqz hoc ipso videbimur affines fuisse maleficio. q tu is imbuti disciplinis: tuis instituti morib sum. Ita non est satis. nil mihi tua p fuisse reverentia. nisi ultero tu mea potius offensione lacereris.

O phia. qd nihil imponit alicui nisi aliquod modo vi deas. atqz hoc ipso. i. pte hoc videbimur fuisse affines maleficio sacrilegij. s. necromanticum. qd sum imbuti. i. instructi tuis disciplinis. et sum instituti. i. informati tuis morib. i. qd tuis disciplinis reples sum; necromanticum me assertant. in qd apparet nequaquam eoz. Nam non sufficit eis qd me pte non reverent: qd ipsi te mecum criminem. hoc est dicere. Non satis est eis qd non solu tibi qd sum sapiens non parci: sed insuper me lacerat. Et h est qd dicere. Ita non est satis. dolendo loquitur. tu reverentia nihil mihi p fuisse nisi ultra. i. sponte vel sine culpa tu potius lacereris ab illis mea offensione. Hoc dic boecius p tanto qd iniuriati sunt sibi pte phiam. i. o magis iniuriati sunt phie qd sibi. et sic phiaz lace rauerunt in ipso. Non qd boe. vacabat studio fugiebat portia stultorum. et querebat secreta locorum per studium. i. putabat ipsum locum cum demonibus et eis sacrificare. Tene qd boecius fere oia qd volebat facere: sua sapientia faciebat. i. putabat cum demonem habere familiariter sibi obsequenter. sic Apuleius opinatus est de Socrate qd habet familiariter deum de qd fecit librum quem intitulauit De deo socratis. Posset etiam hec lira sic pertinuari. Ego velle p te me excusare. sed o nefas non pcedo sed crimen augeo ec.

Atvero hic etiam non nisi malis cumulus accedit. qd existimatio plurimorum non regit merita: sed fortunae spectat euentus: et qd tamen indicat esse prouisa que felicitas commendauerit. Quo fit ut existimatio bona/ prima officia non deserat infelices. Qui nunc populi rumores. qd disione multiplicesque sententie: piget reminisci. Hoc tamen dixerim ultimam esse aduersae fortune sarcinam. qd dum bonis aliquod crimen affigit: que perferunt meruisse creditur. Et ego quidem bonis oibus pulsus: dignitatibus exur. existimatione fedatus ob beneficium supplicium tuli. nunc sint rumores plures. et qd multiplices. qd p et. dissone. i. discordates sive sint de me. Nam qdaz dicit me regnare: qd non. hoc tamen dixerim. i. volui dixisse ultimam esse sarcinam. i. quisquam pondus aduersae fortune. qd dum aliquod crimen affigit. i. falso imponit bonis: ipsi credunt meruisse. supple illa qd ipsi boni perferunt. i. patiuntur. et ego bonis oibus trahitur pulsus qd in exiliis relegatus. et exutus dignitatibus. i. pulsatus qd damnatione prescriptus. et fedatus. i. maculatus existimatione ego qd plus virtute honestus reputabar: nunc scelere deformis reputor. et tuli. i. recepi supplicium. i. pena ob beneficium

Non q vulgares non iudicat fuit merita regis utrum ho merentur aliqd vel non. sed iudicat fuit euentus fortune. vnu hominem bonum fortunatum iudicat felicem. male fortunatum iudicat miserum. sed tale iudicium falsum est. Unum dic Hen. xlvi. ep. Non felicem habet estimus quem vulgus appellat felicem. ad quem pecunia fluxit sed illa cui omne bonum in aucto est erat extensus. Tene bona existatio deserit infelices. qd primum malum

Hic hoc. oint vnu fuerit ratione superlativa obiecti criminis qd ex ipso phia cui dictus erat. vnu dic exclamatione patet qd me non esse necromanticum dicitur ut dictum est p vitam: et querulatione p dictorum. sed o nefas. illi capiunt fidem. i. credulitate tam criminis de te. i. pte te

O phia. qd nihil imponit alicui nisi aliquod modo vi deas. atqz hoc ipso. i. sponte vel sine culpa tu potius lacereris ab illis mea offensione. Hoc dic boecius p tanto qd iniuriati sunt sibi pte phiam. i. o magis iniuriati sunt phie qd sibi. et sic phiaz lace rauerunt in ipso. Non qd boe. vacabat studio fugiebat portia stultorum. et querebat secreta locorum per studium. i. putabat ipsum locum cum demonibus et eis sacrificare. Tene qd boecius fere oia qd volebat facere: sua sapientia faciebat. i. putabat cum demonem habere familiariter sibi obsequenter. sic Apuleius opinatus est de Socrate qd habet familiariter deum de qd fecit librum quem intitulauit De deo socratis. Posset etiam hec lira sic pertinuari. Ego velle p te me excusare. sed o nefas non pcedo sed crimen augeo ec.

Hic boe. oint alias eam sui morbi et oint se esse perturbatus ex fame sue lesionem. d. Super dea qd em mala mensa quant et quoquo modo possem illa ferre. atqz hic cumulo. i. augmentatio accedit nris malis qd existimatio. i. iudiciorum vel opio plurimorum. i. vulgarium non spectat. i. non respicit merita regis sicut ho mereat. sed spectat euentus fortune. i. iudicat hominem fuit qd fortuna se habet circa ipsum. et ea tamen iudicat vulgus esse puerilis a deo que commendauerit. i. laudabiliora fecerit felicitas. i. pspia fortuna. qd fit. i. et qd sequitur ut existatio boni deserat infelices. vnu me piget. i. tedet remissi. qd

Nam qdaz dicit me regnare: qd non. hoc tamen dixerim. i. volui dixisse ultimam esse sarcinam. i. quisquam pondus aduersae fortune. qd dum aliquod crimen affigit. i. falso imponit bonis: ipsi credunt meruisse. supple illa qd ipsi boni perferunt. i. patiuntur. et ego bonis oibus trahitur pulsus qd in exiliis relegatus. et exutus dignitatibus. i. pulsatus qd damnatione prescriptus. et fedatus. i. maculatus existimatione ego qd plus virtute honestus reputabar: nunc scelere deformis reputor. et tuli. i. recepi supplicium. i. pena ob beneficium

Retrū quintū

qd infelices incurrit est q vulgus male de ipsis opinat. credit enim vulgus ea q miseri patiuntur q ex merito talia patiantur.

Dic hoc, oī se ec p̄turbatū ex his q̄ vīdit in mūndo generaliſ. i. bonos deprimi t malos extollī d. Ego vīdeor videre. i. cognoscē nefarias officinas. i. malas societas scelerato rū homī. fluitates gāndio q̄ p. t. le ticia t quenq̄ pditissimū. i. pessimū imminentē. i. insidente nouis fraudi bus delationū. i. accusationū. et vi deo bonos iacere. p̄stratos. i. depres sōs terrore n̄ti discriminis. t etiā vi deo quēq̄ flagiciolum. i. prauū hoīem incitari ad audendū. i. ad p̄sumendū facinus. i. peccatus im punitate. i. sine pena. vō p̄ s. incitari premiis ad efficiendū. i. ad p̄petrandū facin. i. pccm. at p̄ s ego video insones. i. innocentē. nōmodo. i. nō tm̄ p̄uatos securitate vīcū etiā defensione. Itaq̄ p̄ g. liber. i. placet mibi exclamare ad deū celi q̄re talia p̄mittat i mūndo vt mali exaltentur. t boni dec̄manū. t cū oīa alia certo ordine regat. solos hoīes t act̄ eoz regē spernat. t h̄ in v̄sib̄ sequētibus dīc. Nō q̄ boecio q̄ erat turbate mētis t in statū miserie. videbat q̄ mali in hoc mūndo essent potentes t viuerēt impuniti. boni at̄ impotentes t viuēnt irremunerati. s̄ phīa i q̄rto hui sp̄m̄ p̄solādo p̄bat malos sp̄ esse impotentes. t bonos esse potentes. t malis nunq̄ desesse sua sup plicia. t bonis nunq̄ sua pm̄ia. Nō q̄ officine dicunt dom̄ officialium vbi reponunt ea q̄ ad ipsos spectat. t ad eoz officia sic sūt cellariarū granariaz alia hm̄oi. Hic at̄ accipiunt officine p̄ aggregatione malorum. vel etiā iniq̄s mentes homī. vocat officinas. t dicunt ab officio cis. i. noceo

Hic incipit q̄ntū metrum. **Retrū anapesticū pindaricū** ab inuentore. anapesticū a pede p̄dūante. Et at̄ anapest̄ pes strāius dāctylo; stans ex p̄mis duabus brenib̄ et tria longa syllaba. Et est metr̄ acatalepticū. i. sine defectu

In hoc aut̄ metro boecius exclamat q̄ p̄udentiā dñi nā admirās q̄ oīa regant a deo p̄ter actus humanos. licet hoc fallū sit. tñ boecio sic videbat fm̄ statū turbatū. Et diuidit. p̄mo p̄medat diuinā p̄udentiā ex gubernatione celestī t terrestriū. t̄ agat actus hūanos nō regi a deo. 3° roget deuz ut regat actus homī. sed a ibi. Qia certo. tria ibi Nuisquis rez. Prima diuidit. p̄mo p̄medat régime dñe p̄udentie circa celestia. t̄ magis circa terrestria. ibi Tu vis variū. Primo dicit O p̄ditor. i. creator orbis stelliferi. i. ferētis stellas. q̄ nixus. i. adiūcās p̄ petuo solio. i. ceterne sedi. versas. i. frequenq̄ p̄tis celū rapido turbine. i. vē loci motu. t cogis sidera pati lege. i. debitū ordinē vt ipa luna nūc. i. aliquā lucida pleno cornu sic in plenilunio. obvia. i. opposita totis flāmis. i. lumibus fratris. i. solis. ipa luna cōdat. i. absēcōdat minores stellas q̄ in plenilunio non videb̄ p̄p̄ maius lumen. t tu cogis nūc. i. aliquā vt ipa luna exīs pallida obscurō cornu. ipsa exīs p̄p̄ior p̄hebo. i. soli p̄dat. i. amitterat lumen. i. lucem. q. d. Tu facis vt luna q̄nto magis recedit a sole: tāto magis illūminat. t lumine suo obscurat minores stellas. et quāto magis appropinquat soli tāto plus obscurat. et tu cogis vt hesperus. i. stella vespertina q̄ agit algentes. i. frigidos ortus. tpe noctis. i. i. crepusculo qd̄ est p̄ma ps noctis sequēdo sole. iste hesperus de mane lucifer dīc. pallēs i ortu p̄hebi: iterū mutet solitas habenas. i. solitos cursus. nā cū de vespe sequit̄ solē; dē mane p̄cedit ipm̄. t tu stringis. i. coartas

O Stelliferi conditor orbis
Qui p̄petuo nixus solio
Rapido celum turbine versas
Legemq̄ pati sidera cogis
Et nunc pleno lucida cornu
Totis fratris obvia flammis
Condat stellas luna minores
Nunc obscuro pallida cornu
P̄hebo propior lumina perdat
Et qui prime tempore noctis
Agit algentes hesperus ortus
Solitas iterū mutet habenas
P̄hebi pallens lucifer ortu
Tu frondis hue frigore brume
Stringis lucem breuiore mora
Tu cum feruida venerit estas
Agiles nocti diuidis horas

libri primi

lucē. i. diē breuiore mora tpe brume. i. hyemis. frondifue. i. facientis frondes fluere. t cuz feruida
estas venēt. tūc tu diuidis. i. distinguis agiles. i. breues horas noctis. q. d. tu facis q. tpe hyema
mali noctes sūt pliiores dieb⁹. in tpe estivali ecōuerso. **N**ōndū q. de⁹ dī cōditor stelliferi or
bis qr ab ipso dependet celū t tota natura. ex. xij. metaph. **E**t dī residē in ppetuo solio. q. a i celo
qd est ppetuū. nā celū est locus deoz t spium. t ocs/barbari t greci; t qcuq/putat deos ec. en
locū qui sursum est deo attribuit: tanq; imortale imortali coaptates. pmo celi t mudi. **E**t dī vertē
celū rapido turbine. **M**or⁹ enī firmamētū dī rapidus qr suo motu rapit secū alias speras. **N**ō
verso las. c. vbi frequentatim. t significat frequent⁹ vtere. t in hoc innuit q. celū sp mouet t nō ces
sabit. q. dicit Cōmetator. **N**ō est timendū q. celū stet. **E**t rō. qr mouēs celū mouet sine fatigatio
ne. t sine pena. xij. metaph. **I**te de⁹ est nixus ppetuo solio. i. ppetuū ppetuo celo. **C**ū de⁹ tri
plicē ē in vniuerso. l. essentialit̄ seu pntialit̄. sacratit̄ seu mysteritalit̄. t misericordialit̄. **E**sentialit̄
sue pntialit̄ ē in sua vera claritate in q. ipm hō nunq; vdit sic dī pphā. **D**euz nemo vdit vnḡ
sic ipse est in ppetuo solio. **S**acratit̄ seu mysteritalit̄ de⁹ est in sacro eucharisticie qd rata fide cre
dim⁹. **S**z misericordialit̄ de⁹ est vbiq; fm q. dic̄ scriptura. **M**ia dñi plena est fra. **E**t in puenit dī
ātu ppetuū fm q. dic̄ scriptura. **D**euz est vbiq; **N**ō fm. **E**guitioñē soliū ē sedes regalis ex so
lidis lignis facta: dicta a soliditate. i. a firmitate. **N**ō q. de⁹ cogit sidera pati legē. nō violenta
nec coacta motione. qr nullū violentū ppetuū. s. cogit ea voluntaria ordinatōe obfquare legē. i. de
terminatū motū vt tpe eis statuto orient⁹ t occidat. **N**ō q. luna de se ē corpus opacū recipiēs
lumē a sole t ea pte que ē versus sole illuminat. cū autē directe opposita sit soli sic in plenilunio.
tūc lumē suo obscurat minores stellas. eo q. maius lumē offuscat minus. s. cū luna ē in ista pte
celi in q. est sol sic ptingit in ppetuū; tūc lugior ps q. est versus solem ē illuminata. t inferior ps
q. ē versus nos ē obscurata. t tūc nihil videm⁹ de luna. s. cū incipit elongari a sole: tūc ps clo
gata; in cipit modicū apparē nobis. t tūc dicim⁹ esse nouilunū. t qnto plus elongat tāto pl⁹ appa
ret nob illuminata. **N**ō boeci⁹ dicit sole ēstē fēm lune. qr fm fabulas. **J**upit̄ p̄cibens cū latona
genuit ex ea duos gemellos. l. phebū qui dī sol. t dianā que dī luna. t sic fm fabulas sol ē frater
lune. **N**ō stella q. de vespe sequit̄ sole; t de mane pcedit/bz diuersa noīa. ptz p. vsum. **L**ucifer
aurora: ven⁹: vesp̄erū: helperus idem. **Q**uō āt sit possibile q. eadē stella de vespe sequit̄ sole
t de mane pcedat: **D**icūt aliq. q. hoc nō ptingit in vna t eadē pte anni s. in diuersis. **D**icūt enī
q. in estate sequit̄ sole. t in hyeme pcedat. **S**z hoc est p̄ oēs autores dicentes hoc esse i eodez
tpe anni. **A**lij dicūt q. mercuri⁹ t ven⁹ sint stelle silis coloris t qntitatis. qz vna qnq; sequit̄ so
le: alia pcedit. t sic videt̄ esse vna stella q. sequit̄ t pcedit. s. hoc nō est. **E**guitio dī q. ven⁹ ē al
tior sole. t loquit̄ fm antiquos astrologos q. locauerūt venerē sup̄ sole. **C**ū igit̄ ptingit q. ven⁹
t sol sit̄ veniat ad occasū qr venus ē altior; diutius videt̄ in sero q̄ sol. eadē tōne citi⁹ videt̄ in
mane: q̄uis equē cito discurrat. **N**ā citi⁹ vident̄ ascēdēta remota q̄ p̄inqua. t diuti⁹ vident̄
descēdēta remota q̄ p̄inqua. l. eq̄li motu incedat. **S**z moderni astrologi locat̄ venerē s. sole.
Alij dicūt q. vna est stella q. vno tpe sequit̄ sole: alio tpe pcedit. t dicūt fm Ptolemeū q. illa
stella bz epicycli in cui⁹ circūferentia deferēt corpus ei⁹. **E**st āt epicyclus circul⁹ parvus: cuius
centrū ē in circūferentia orbis deferentis. **N**āc autē est ita q. epicyclus veneris sp̄ est cū sole. ita
q. si p̄trahat̄ linea a centro tre q. centrū epicycli veneris ad firmamentū: eadē linea trāstibit pet
centrū solis: t nō multū distabit ab eo. **C**ū āt ven⁹ feratur in circuitu epicycli: aliquā erit i eodez
linea cū sole. aliquā pcedit. aliquā sequit̄. **I**te mora solis sup̄ orizontē facit diez. cū dies sit latio
solis sup̄ terrā. **M**ora āt solis sub orizontē: facit noctē. et qr longiorē facit morā tpe estivali
sup̄ orizontē t breuiorē sub orizontē. iō dies estivales longiores sūt noctib⁹. **I**n hyeme āt fit ecō
Quero pphā qd dies hyemales breuiores s. noctib⁹.

Dic boe. p̄medat regimen dīne puidētie magis cir
ca trestria. l. circa ptes anni d. **D**eus tua vis. i. virtus
temperat. i. ordinat variū annū. i. diuersas ptes anni vt
mitis zephyrus. i. ven⁹ vernalis reuehat. i. reducat frō
des quas auferet. i. destruit spūs. i. flatus boree. t tua vis
temperat. vt qcuq semia vdit arcturus illa stella altas
i. longas segetes vrat syrius. i. stella canicula tpe estiva
li. **E**t subdit. nihil solitu. i. segregatuz antiq. i. etna lege
divine puidētie linquit. i. derelinquit opus pphie statio
nis. i. ad qd operandū est statutuz. **N**ō q. qttuoz sunt

Tua vis variū temperat annum
Ult quas boree spiritus auferet
Reuehat mitis zephyrus frōdes
Queq; arcturus semina vdit
Syrius altas vrat segetes
Nihil antiqua lege solutum
Linquit pphie stationis opus.

Retrū quintū l.i.

ptes anni. s. ver. hyems. autumn⁹. et estas. In vere flat ventus q̄ dī zephyrus q̄ est collateralis fauonij. t̄ qz flatus ei⁹ est lenis. iō dī mitis t̄ pducit viridia. In hyeme et maxie i pncipio viget flatus boree q̄ est ventus collateralis aq̄lonis: cui⁹ flatus ē fortis t̄ frigidus t̄ deſtruit viridia deſtudādo arboreſ. Nō arcturus ē ſtella circa maiore ſtam q̄ dī vidē ſemina. qz tpe ſui ortus q̄ orit cū ſole: tūc ſemina. ſic in autūno. Itē de arcturo dīc Iſi. i. t̄. etym. Arcturus c ſidus p̄ cau- dā maioris vrlē poſitū. t̄ orit tpe autināli. Ḡd̄ dicit Elegici⁹ arcturū oriri poſt idus ſeptēbris xvij. kal. octobris. Nō ſirius eſt ſtella q̄ alio noie dī canicula. Et dī a ſiren qd̄ ē tractus ppter longū tractus caloriz. t̄ apparet cū ſol eſt i cācro. t̄ dī vrere ſegret. i. maturare. Itē dicit Iſi. Ca- nicula ē ſtella. t̄ dī ſirius q̄ eſtiuſ mēſib⁹ i medio centro celi e. t̄ iūda cū ſole duplicat calor ei⁹ et diſſoluunt̄ corpora euaporat. a q̄ ſtella dicunt̄ dies caniculares in q̄bus moleſte ſt purgatōes

In iſta pte boe. t̄ agit ad⁹ hoīm nō regi a puidentia dīna: ſt derelictos regimi ſortūe dī. D̄ de⁹ tu gubernāſ oia certo fine. i. certo ordine ad finē. t̄ respuiſ. i. ſperniſ regē ſolos ad⁹ hoīm. Ḡ o rector deus tu merito cohibē. i. coercēariſ. Cur lubrica. i. instabilis ſortūa ſtati. i. xtit̄ tātas vices. i. altnationes. qz ipa p̄mit̄ inſontes. i. inoce- tes noxia pena: debita ſceleri. i. homi ſcelerato. t̄ peruersi mores. i. hoīes pueri i morib⁹ reſident in celſo ſolio. i. i alto loco. t̄ ipi nocet. i. mali calcāt ſancta colla. i. colla ſcōz hoīm iūiſta vice. i. altnatione. q̄ ſci potius deberet calcare colla nocentū q̄ ſeſouero. t̄ clara ſtus. i. hō cla- re ſtutis iacet p̄dita. i. abſcōdita obſcuris tenebris. i. ab hoib⁹ vicio obſcuris. t̄ iūſtus hō tulit. i. ſuſtulit crīmē iniq̄ hoīs. et pluria nil nocet iſpis iniq̄. nec ſrauſ com- pta. i. ornata mēdaci colore. i. falſa appetitia nocet iſpis h̄ cū prauis libuit vti virib⁹. i. exercē vires. q̄ ſtios me- tuū innumerī pli. i. vulgares tunc iſpi gaudent ſubdē. i. ſupplātē ſumos reges. i. bonos t̄ ſapiētes. qz ē alios re- gere et gubernare. Itē deus oia gubernat certo fine qz dicit Cōmend. p. metaph. De⁹ ē mensura oīm t̄ regla t̄ infallibilis veſtī metr. Ide dīe pmo ce. t̄ mū. Entia di- uina nos gubernat̄ regūt̄: nobis ſūt q̄ ſiniſ. Itē illō qd̄ eſt ſapiētissimū: regit certo fine. cū ſapiētis ē regē. ſt deus ē ſapiētissim⁹ eo q̄ ſapia a deo p̄ceſſit. Un̄ ſcri- ptura Dis ſapia a deo eſt. Nō boecius vidit i mūdo bonos depruni: t̄ malos exalteari: cū tñ pot⁹ fieret ecō- uero. Jo ſibi videbat q̄ adtus t̄ opationes hoīm nō re- gerent a deo. ſt magis a fortune q̄ hūc hūiliat t̄ hūc exaltat. Ideo ipſe deo p̄querit

Hic boe. rogar ut deus regat adtus hoīm t̄ hoīes ſic regit celū. d. Q̄ ſquis de⁹ eſt tu q̄ neclis. i. ſingis federa- tra. i. cōcordias rex. respice miseras traſ. i. hoīes in tri- bitantes. nos enī hoīes nō ſum⁹ vilis ps ſt valde nobi- lis tanti tui opis. i. mūdi: nos quatimur. i. acutimur ſalo. i. mari t̄ amaritudini ſortūe. Jo tu deus p̄pme. i. reſtringe rapidos fluſtus. i. magnos impētus fortune. t̄ eo fedē. i. regimie q̄ regis imensuz celū. tu firma. i. roboſa ſtabiles traſ. i. hoīes ſtabiles in tra. Nō boecius dicit hoīem nō eſſe vilē partē mūdi qz ſcribit in plogo li. de pomo Aristotelis. Nō eſt digniſſima creature: ſilitudo oīm: ad ſimilē ſcī ſad⁹. et. q. de aia: qdāmō aia ſouenit cū oībus creatureſ. Cōuenit enī cū angelis i in telligēdo. cū b:utis i ſentiēdo. cū plātis in vegetādo. cū lapidib⁹ in eſſendo. Nō boecius p̄pat ſortūa ſalo. i. mari. Sic enī nauis vndis marinis iactat nūc in altū. nūc in p̄fundū. ſic hō p̄for- tuā nūc in pſperitate leuat. nūc in aduersitate deſcifit.

Omnia certo fine gubernans
Hominum ſolos respuiſ adtus
Merito rector cohibere modo
Nam cur tantas lubrica versat
Fortuna vices? premiſ inſontes
Debita ſceleri noxia pena
At peruersi reſident celſo
Mores ſolio. ſancta q̄ calcane
Iniuista vice colla nocentes
Latet obſcuris condita virtus
Clara tenebris. iūſtus q̄ tulit
Crimen iniqui
Nil periuria. nil nocet iſpis
Frauſ mendaciſ competa colore
Sed cum libuit viribus vti
Quos innumerī metuunt populi
Summos gaudent ſubdere reges
O iam miſeras respice terras
Quisquis rerum federa neclis
Operis tanti pars non vilis
Nomines. quatimur fortune ſalo
Rapidos rector comprime fluſtus
Et quo celum regis immensum
Firma ſtabiles ſedere terras
Cōuenit enī cū angelis i in

Prosa quinta

Increpatio philosophie cur se exulē p̄fet p̄ptel
longinquitatem urbis cū eius patria sit padisus.

Nec vbi p̄tinuato dolore delatrami: illa vultu placi
do nihilq; meis questib; mota. **P.** **Cū** te inq;
mestū lachrymatēq; vidissez ilico miser exulēq; cog
noni. **Sed** q̄ id longinquū esset exilium: nisi tua pdi
disset oratio nesciebā. **H**z tu q̄ pc̄l a patria/ nō q̄dez
pulsus es:z aberrasti. **A**t si te pulsū existimari mauis
te poti ipse pepulisti. **N**ā id qdem de te nunq; cuiq;
fas fuisse. **S**i enī cui⁹ oriūdus sis patrie remiscaris:
nō vti atheniensū quōdā multitudis imperio regif:
h̄ eius vn⁹ dñs est/ z vn⁹ rex/ vnus z p̄nceps q̄ regie
eam. qui frequentia ciuiū/nō depulsione letatur. **C**u
ius agi frenis atq; obē perare iusticie: summa libertas
ē. **A**n ignoras illā tue ciuitatis antiq̄simā legē: qua
sancitu est ei ius exulare nō esse: q̄squis in ea sedē sūi
dare maluerit? **N**ā q̄ vallo eius ac munimine p̄tineat:
nullus metus ē ne exul esse mereat. **A**t q̄squis inha
bitare eā velle desierit: parit desinit etiam mereri.
fuisse fas. i. licitus. cuiq; s. boi. **S**i enī remiscaris. i. recorderis
bus. i. nat⁹. nō vti p̄ sic citas atheniensū q̄ndā regif impio. i. ex p̄cepto multitudis. i. multoz re
troz. **S**equit greci qd tātu valet in latio. h̄ vn⁹ ē dñs z vn⁹ rex. vn⁹ z p̄nceps q̄ gaudet de fre
quentia. i. frequenti inheritance ciuiū. i. incolaz. z nō depulsione. **C**ui⁹ regis agi. i. duci frenis. i. p̄cez
ptis. atq; p̄ et. obēgare. i. obedire iusticie summa ē libertas. **A**n p̄ nunq̄d ignoras illā antiq̄simaz
legē. i. statutū tue citatis. i. recte rōnis q̄ sancitu. i. affirmatū ē ius nō ee. i. ad eā nō p̄tine exulare
i. exilii pati q̄squis. i. q̄cunq; maluerit. i. optauerit fūdere. i. locare in ea. citate sedē. i. habitationem
suā. **N**ā p̄ q̄ qui p̄tineat. i. p̄phendit vallo ac munimine ei⁹. i. citatis. nlls metus. i. timor ē illi ve
meret esse exul. at p̄ s. q̄squis desierit. i. cessauerit velle inhabitare ipam citatē: parit desinit etia
mereri. i. meritu p̄seq. **N**ō q̄ delatrare p̄prie est canū. in p̄posito at delatrare est vrgente dolore
z rōnem loq. **E**t sic boeci⁹ q̄ dixit ad⁹ hoīm nō regi a deo: z rōnem loquebat. ḡ dic se delafisse
Nō nō est hoīs sapientis moueri ex his q̄ dicunt ab insipiente z rōnem. ḡ magis debet insipi
entē instruē z isolari. ḡ phia nō fuit mota ex questibus boecū h̄ magis ip̄z isolabat. **N**ō phia
cognovit boecū esse miser z exulē. **M**iser est ille cui⁹ anim⁹ sequit mutationē rex tpaliuz. ita q̄
extollit in p̄spēris z dephmit i aduersis. **E**xul in p̄posito est ille nō qui mutat regione: h̄ q̄ agit z
rōnem. **N**ō q̄ p̄ lachrymas p̄t cognosci q̄ rō hoīs sit turbata. h̄ qntū turbata sit nō cognoscit
nisi fmone dolentis. ḡ dic phia lachrymis cognoui te ee exulē. h̄ qntū esset exilii nesciebam nill
tua oīo mihi p̄didisset. **N**ō ille pulsū est a patria q̄ oīo rōnem amittit. h̄ ille aberrat q̄ infra
patriā in aliq rōnem retinet: z in aliq amittit. **B**oeci⁹ at nō erat pulsū pc̄l a patria q̄ nō totā
rōnem amiserat. credebat enī oīa regi a deo. h̄ in hoc aberrabat q̄ ad⁹ hoīm a deo regi nō putabat.
Nō de patria hoīs q̄ est recta rō loquit. **H**en. in de rem. fori. dices Patria est vbiq; q̄
bō bñ est. illud at qd bñ in hoīe est: nō in loco ē. In hoīs inq; p̄tare est: si sapiēs est non p̄cregri
nat. si stultus: exulat. **N**ō a patria rōnis ulls boecū expulit nill ipē scipm. q̄ boeci⁹ nō alieno

Dic incipit qn
ta p̄la h⁹ p̄mi li. i
q̄ boeci⁹ oīt quo
phia se habuit ad

suaz querimoniā. z qd ex ea cognos
cerit. z phia qdā dicta boecū irra
tionabilia parvū p̄edit. 3° s̄ breuita
te recolligit ea q̄ ipm boecūz p̄tū
babat. q̄to phia dat modū remedē
di ipm boecū. s̄ dā ibi. Itaq; nō tā
ktia ibi. **E**t tu qdē de tuis. q̄ta ibi.
Hz qm plim⁹. **D**ic p̄ Postq; ego
boeci⁹ delatram. i. z ratōnez locut⁹
sū. hec supple p̄dicta p̄tinuato dolo
re. i. assidua turbatōe. illa. s. phia pla
cido vultu nihil mota ē. i. irata me
is questib; i. de meis q̄rimoniū ins
quit. i. dixit. **C**ū. i. qn ego vidissez te
boecū mestū. i. tristē. qz p̄ et. lachry
mātē. i. flentē. ilico. i. stati p̄gnouī te
miserū. q̄ p̄ et. exulē. h̄ q̄ longinquū
i. remotū esset exilii ego nesciebas
i. ignorabā nisi tua oīo. i. sermo mi
hi p̄didisset. i. renelasset. h̄ tu. s. boeci
qdē p̄ certo nō es pulsū q̄ pc̄l. i.
valde remote a patria. i. a iudicō rō
nis. h̄ aberrasti. i. deuiasti. at p̄ s. si te
mauis. i. magis vis estiare pulsūz a
patria poti⁹ supple tu ipse pepulisti
te boecū. nam p̄ quia. qdem p̄ cer
to. id supple repellē te a patria nūq;
fas. i. patrī. i. de q̄ patria sis oriūn
bus. i. nat⁹. nō vti p̄ sic citas atheniensū q̄ndā regif impio. i. ex p̄cepto multitudis. i. multoz re
troz. **S**equit greci qd tātu valet in latio. h̄ vn⁹ ē dñs z vn⁹ rex. vn⁹ z p̄nceps q̄ gaudet de fre
quentia. i. frequenti inheritance ciuiū. i. incolaz. z nō depulsione. **C**ui⁹ regis agi. i. duci frenis. i. p̄cez
ptis. atq; p̄ et. obēgare. i. obedire iusticie summa ē libertas. **A**n p̄ nunq̄d ignoras illā antiq̄simaz
legē. i. statutū tue citatis. i. recte rōnis q̄ sancitu. i. affirmatū ē ius nō ee. i. ad eā nō p̄tine exulare
i. exilii pati q̄squis. i. q̄cunq; maluerit. i. optauerit fūdere. i. locare in ea. citate sedē. i. habitationem
suā. **N**ā p̄ q̄ qui p̄tineat. i. p̄phendit vallo ac munimine ei⁹. i. citatis. nlls metus. i. timor ē illi ve
meret esse exul. at p̄ s. q̄squis desierit. i. cessauerit velle inhabitare ipam citatē: parit desinit etia
mereri. i. meritu p̄seq. **N**ō q̄ delatrare p̄prie est canū. in p̄posito at delatrare est vrgente dolore
z rōnem loq. **E**t sic boeci⁹ q̄ dixit ad⁹ hoīm nō regi a deo: z rōnem loquebat. ḡ dic se delafisse
Nō nō est hoīs sapientis moueri ex his q̄ dicunt ab insipiente z rōnem. ḡ magis debet insipi
entē instruē z isolari. ḡ phia nō fuit mota ex questibus boecū h̄ magis ip̄z isolabat. **N**ō phia
cognovit boecū esse miser z exulē. **M**iser est ille cui⁹ anim⁹ sequit mutationē rex tpaliuz. ita q̄
extollit in p̄spēris z dephmit i aduersis. **E**xul in p̄posito est ille nō qui mutat regione: h̄ q̄ agit z
rōnem. **N**ō q̄ p̄ lachrymas p̄t cognosci q̄ rō hoīs sit turbata. h̄ qntū turbata sit nō cognoscit
nisi fmone dolentis. ḡ dic phia lachrymis cognoui te ee exulē. h̄ qntū esset exilii nesciebam nill
tua oīo mihi p̄didisset. **N**ō ille pulsū est a patria q̄ oīo rōnem amittit. h̄ ille aberrat q̄ infra
patriā in aliq rōnem retinet: z in aliq amittit. **B**oeci⁹ at nō erat pulsū pc̄l a patria q̄ nō totā
rōnem amiserat. credebat enī oīa regi a deo. h̄ in hoc aberrabat q̄ ad⁹ hoīm a deo regi nō putabat.
Nō de patria hoīs q̄ est recta rō loquit. **H**en. in de rem. fori. dices Patria est vbiq; q̄
bō bñ est. illud at qd bñ in hoīe est: nō in loco ē. In hoīs inq; p̄tare est: si sapiēs est non p̄cregri
nat. si stultus: exulat. **N**ō a patria rōnis ulls boecū expulit nill ipē scipm. q̄ boeci⁹ nō alieno

Prosa quinta li.i.

impetu s. p̄prio defectu terminos & limites rōnis existit. Nō cūitas atheniensū regebat impe-
rio multitudinis. p̄mo enī eā regebat reges; postea succedente tpe p̄ncipes, tandem p̄ regimē eius
singulis annis eligebanſ. xxxviiij. sapientes. s. patria rōnis tm vno p̄ncipe regit. s. deo q̄ ē regla
recte rōnis. Nō hō dī orūd' a p̄ia rōnis inqntū aia ei' itellectia q̄ utit recta rōne a deo orū

Nō in tantū hō manet in patria rōnis in qntū deo subyicit & legi diuīc. & q̄ deo in subiectione
suoz delctat. iō letat in multitudine ciuii. & nō in expulſione eoz. Repellit se alioſ a patria ra-
tionalis deo rebellādo; et a recta rōne recedendo. Nō q̄ obtemperat se deo est ſumē liber. q̄ in
qntū alioſ agit fīm rectā rōnem in tātu est liber. & p̄ obtemperare se deo hō maxie agit fīm rōnem. ḡ
talis maxie liber est. Un. Gen. li. ep̄ dicit Queris que sit libertas. libertas vera est nll̄ rei pre-
ter q̄ deo ſervire. eq̄nimit p̄ſperaz aduersa ferre. & fortunā in equū ducē. Nō q̄ a citate rōnis
nll̄ exultat niſi p̄ affectionē tpalii. talis at affectio eſt volūtaria & iō ſola volūtate alioſ exultat
a tali citate. & q̄ talis affectio nō p̄t hoiez occupare q̄dū eſt inſra terminos recte rōnis. iō dīc
phia. Nam q̄ vallo eius. &c.

Dic phia qdā dicta irrōnabilia
boeci puipedit. d. Et q̄ aberrasti a
patria rōnis. itaq̄ p̄ ergo. non tā. i.
nō tantū facies. i. dispositio h̄ loci
i. exili. q̄. i. qntū tua facies. i. interi-
or dispositio mētis tue mouet me. i.
pturbat me phiam. q̄ deiecta eſt ad
uerſitate fortune. Et q̄ ſupēri' col-
queſtus fuit de carentia bibliothecē lib:oz; iſtā carentiā paruipendens phia dicit. nec ego phia
req̄ro. i. inuestigo parietes bibliothecē comptos. i. ornatos eboze. i. oſib' elephāntū. ac p̄ etiā vi-
ero. i. gēniſ p̄cōſis. q̄. i. inqntū ſupple ego req̄ro ſedē. i. trāquillitatē tue mētis i qua mete nō col-
locani. i. nō posui libros. & illud qd̄ facit preciū. i. p̄cōſtatē libris. i. ſentētias meoz libroz. Nō
q̄ boeci'. s. P̄querendo de ſtatu ſuo ſolū deplangit ſui animi deiectionē. & incōmoda corporalia; nō curās deiectionē ani-
mi ſui. vñ phia h̄ hoc; ſolū deplangit ſui animi deiectionē. & incōmoda corporalia puipendit. Et q̄
ſupius. iij. p̄ſa dixit boeci'. Nūquid nō mouet te facies h̄ loci. iō phia h̄ ſibi r̄ndens dicit. m̄to
plus mouor. p̄t animi deiectionē q̄ p̄f locū exili in q̄ exiſtis. Nō enī fortis aio ſi loco utit p̄
patria. vñ Quid. in li. de faſti. Omne ſolū fortis patria eſt vt p̄ſcibus equor. Et q̄ etiā queſtus
fuit de bibliotheca r̄ndet phia q̄ ipſa poti' deplangat ſnias libroz quas p̄ obliuionē perdiſit q̄
carentia bibliothecē et libroz.

Dic phia s. breuitate recolligit
q̄ boeci p̄turbauerūt. d. Et tu boe-
ci dixisti vera de tuis meritis. i. fa-
ctis in cōe bonū. i. p̄f uilitatē oīm
hoīm. & ditisti paucā ſupple bñſicia
tibi euenisse p̄ multitudine gestorū
i. factoz tuoſ. et tu mēorasti. i. reci-
taſti nota. i. manifeſta cūctis hoib'.
de honestate ſc̄z de ſaluatione ſenatus
eū. vel falſitate. i. p̄pilatione falſaz
lraz obiectoz. i. imputatoz tibi. qd̄
p̄ certo tu ſtrictim putasti. i. exiſtisti
attiengendū ſupple eſſe recte. i. rō
habilit de ſcelerib'. i. de vicijs. q̄. p̄
et fraudib'. i. deceptionib'. delato-
ru. i. accuſantū q̄ ea. i. oīa iſta celeſ-
brent. i. memorēt meli'. q̄ pro et.
vberius. i. copiosius ore. i. fermone
vulgi recognoscētis. i. memorātis
oīa. etiā tu boeci increpuisti vehementē. i. fortis factū. i. opus inuifti ſenat' ſupple totius. et tu etiā
voluisti de nīa criminatōne. i. vitupratione. & etiā tu ſeuisti. i. deſcenisti damina. i. criminis leſe opio-
nis. i. maculata fame tue. Postrēo. i. vltio doloz incaduit aduersus fortunā. i. ſortunā. q̄. p̄ et ſup-

Itaq̄ non tā me loci huius q̄ tua facies mouet. Nec
bibliothecē potius comptos eboze ac vitro parietes
q̄ tua mentis ſedē requiro. In qua non libros ſi id
quod libris preciū facit: libroz quondā meoz ſen-
tias collocaui

Et tu qd̄em de tuis in p̄mune bonū meritis vera q̄/
dem: ſi pro multitudine gestoz tibi pauca dixisti. De
obiectoz tibi v̄l honestate vel falſitate/ cunctis nota
memorasti. De ſceleribus fraudibus q̄ delatoz recte
tu qd̄em ſtrictim attiengendū putasti. eo q̄ ea melius
vberius q̄ recognoscētis oīa vulgi ore celebrent. In
crepuisti etiā vehementē inuifti factū ſenatus. De no-
stra etiā criminatōne voluisti. Leſe quoq̄ opionis
damna ſeuisti. Postremo aduersus fortunā dolor in
canduit p̄queſtus q̄ nō eque meritis premia penſari.
In extremo marginē muſe ſeuientis utiq̄ celū traſ
quoq̄ pax regeret vota poſuisti.

Retrū sextum

ple tu boeci p̄questus es nō pensari.i.relbui equa.i.digna p̄emis meritis.i.p meritis. In extre
mo.i.in fine scuientis musc.i.furientis metri tu p̄poluisti.i.de disti vota.i.p̄ces q̄ ea pax supple di
uine p̄udentie regēt trās.i.hoies frenos vti p̄ sic regit celū. Nō q̄ ista oia fuerūt cā p̄tura/
tionis metis boecij. et p̄tractant ea in q̄rta prola. et in fine metri. Et scelliferi.

Sed qm̄ plurim⁹ tibi affectū tumultus incubuit dī
uersūq̄ te dolor/ira/meror q̄ distrahūt. vti nūc mens
tis es.nondū te validiora remedia p̄tingūt. Itaq̄ le
uioribus paulisper vtēmū. vt que i tumorē p̄turbas
tionibus influentib⁹ induruerūt:ad acrioris vim mei
dicam̄ recipienda tactu blandiore mollescant.
medijs vt ea q̄ induruerūt.i.indurauerūt in tumorem.i.inflaturā.p̄turbationib⁹.i.tristicijs animi
influentib⁹.i.euenientib⁹ et vt illa mollescat.i.mollia fiant blandiore tactu.i.leuiori medicina ad
recipienda vim acrioris.i.fortioris medicam̄. Nō q̄ boeci⁹ fuit distract⁹ multitudine affecti
onū.i.ra:merore et dolore. Nā ira trahit hoiem ad vidiāt.dolor ad despationē. meror ad totius
mentis aggrauationē.iō dicit phia q̄ sua p̄turbatio iā nō possit sustinē fortiora remedia. s̄ velit
sibi adhibēt leuia vt p̄ talia p̄patuſ et dispositus p̄sequēt possit p̄cipe remedia acriora.

Hic phia dat modū medēdi ip̄z
boeci⁹.d. H̄z qm̄ plurim⁹ tumul
tus.i.valde magna multitudo affe
ctū.i.passionū incubuit.i.institutū
bi. et dolor:ira; et meror.i.forticia dis
trahūt te diversū.i.ad diversa.iō si
cut nūc mentis es nondū p̄tingunt
i.respicint te validiora remedia.i.
fortiora medicam̄. Itaq̄ nos vte
mur paulisp.i.modicū leuiorib⁹ re
cipienda tactu blandiore mollescant.

Metz glyconicū choriambī.

Dum phebi radijs graue
Cancri sidus inestuat
Cum qui larga negantibus
Sulcis semina credidit
Elusus cereris fide
Quernas perget ad arbores
Nunq̄ purpureum nemus
Lecturus violas petas
Cum seuis aquilonibus
Stridens campus inhorruit
Nec queras auida manu
Uernos stringere palmites
Uuis si libeat frui
Autumno potius sua
Bacchus munera contulit
frustra q̄runq̄ tpe bñali.vñ dic̄ i lra. Si libeat frui uuis que mature sit in autumno. et ideo
vernus palmites.i.bñales vites.qz bacchus de⁹ vini pot⁹ p̄tulit sua munera.i.uias autumno
i.tpe autumnali. Nō q̄ sidus cācri dī graue qz sole ex̄nē i cācro:hoies ēuan̄ nimio calore.
q̄ tpe nō est seminandū.qz ad hoc q̄ semen p̄ualeat req̄rit humor q̄ calore solis ferido tpe re
soluit et euaporat. Nō s̄m fabulas cū pluto rapuerat Proserpinā:m̄ eius ceres querēs ip̄am
in fr̄is et nō inueniens denegauit hoib⁹ bñficiū frugū. et tuc hoies p̄gebāt ad arbores querūt
comedebāt glādes. et sic loquīt phia in lra. Nō strideo des.vel strido dis. est fortis sonare vt
dentes p̄cutē vel frendē. D

Hic incipit sextū metrū h⁹ p̄mi
qđ dī metz glyconicū ab inuētore
choriabicū a pede p̄dīante. Est aut choriābus pes cons
tans ex prima et ultima longa et duabus medijs breuib⁹.
Unde p̄mus pes h⁹ metri est spondens. scđs choriābus.
tertius pīrrhikius qui est pes constans ex duabus breuibus.
et loco eius aliqui ponit iambus q̄ p̄stat ex prima bre
ui et ultima longa. In hoc ḡ metro phia p̄bat diū su
um p̄ exempla.dicit enī q̄ boecio p̄ nūc non p̄uenirent re
media fortia.s̄ alio tpe. p̄bat ḡ q̄ oia requirāt tps delmi
natū. et si fiat extra sui tps nō p̄spērāt. Et hoc p̄bat tri
bus exemplis. et tangit tpa nō p̄misceri q̄ deus distinxit.
ibi Signat tpa. Primū exemplū est de semie. qđ si semi
nat nō debito tpe nō p̄fert fructū. vt siq̄s semiaret i ulio
vel i augusto. vñ dicit sic in lra. Cū p̄ qñ graue sidus can
cri illi⁹ signi inestuat.i.inardescit radijs phebi.i.solis.tuz
i.in illo.tpe q̄ credidit.i.āmisit larga.i.copiosa semia sul
cis.i.caenaria tre negantib⁹ supple spem messis.talis elu
sus.i.frustrat⁹ fide.i.bñficio cereris.i.dee frugū p̄gat.i.ac
cedat ad arbores quernas.i.quercūt et vescaē fructib⁹ ea
rū. Tūc ponit scđm exemplū de florib⁹ q̄s hō frustra
querit tpe hyemali:cū tps eoz sit in vere. vñ dicit in lra.
Tūc lectur⁹.i.collecturus violas tales flores nunq̄ petas
i.accedas purpureū nemus.i.floridā siluā.cū.i.qn capus
stridens.i.sonans inhorruit.i.horribilit̄ apparuit seuis aq/
lonib⁹.i.crudelib⁹ ventis hyemalib⁹. Tūc ponit t̄rium
exemplū. et est de vuis que mature sit in autumno. et ideo
vernus palmites.i.bñales vites.qz bacchus de⁹ vini pot⁹ p̄tulit sua munera.i.uias autumno
i.tpe autumnali. Nō q̄ sidus cācri dī graue qz sole ex̄nē i cācro:hoies ēuan̄ nimio calore.
q̄ tpe nō est seminandū.qz ad hoc q̄ semen p̄ualeat req̄rit humor q̄ calore solis ferido tpe re
soluit et euaporat. Nō s̄m fabulas cū pluto rapuerat Proserpinā:m̄ eius ceres querēs ip̄am
in fr̄is et nō inueniens denegauit hoib⁹ bñficiū frugū. et tuc hoies p̄gebāt ad arbores querūt
comedebāt glādes. et sic loquīt phia in lra. Nō strideo des.vel strido dis. est fortis sonare vt
dentes p̄cutē vel frendē. D

Prosa sexta

Vic oñt phia tpa nō pmisceri q̄ deus distinxit. d. De signat i. ordinat tpa aptans ea p̄p̄is officijs, nec ipse de patit mulceri vices, i. altnationes tempoz, ita q̄ tps vni officio deputati p̄ueniat alteri q̄s vices tpm ipse coercuit, i. distinxit. Et addit Sicut querēs aliq̄ tpe nō debito frustraf in qrendo, sic illud qd̄ deserit certū ordinē p̄cipiti, i. festina via; illud nō h̄z letos exitus, i. p̄spe rū euentū. Sic a sili si phia reliquo debito tpe misstrasset boecio forē medicinā nō fuisset, p̄spata i medicādo ipm. Nō q̄ p̄ debitu ordinē res p̄seruat i suo esse, t in sui natura, t qd̄ deficit ab ordine etiā deficit ab esse. vñ Boecius q̄rto h̄z, scđa p̄sa. Est enī qd̄ retinet ordinē fuitq̄ naturā, qd̄ nō ab h̄ deficit: esse qd̄ i sui natura sitū est derelinqt. Prop̄t qd̄ debit̄ ordo in oib⁹ est obseruādus. vñ poeta. Est ordo summa limes sapientis i arte. Ergo dic phia qd̄ p̄cipiti via. Nō oñe agens in agedo debet p̄st̄ tuere sibi bonū finē qz rōne boni finis agens merec, t rōne mali finis demerec. vñ poeta. Non dat extemplo bō post p̄mordia merces Cōgrua, s redus p̄mia finis h̄z. vñ igit inordinatio impedit bonitatem finis, i. vitanda est.

Nec est seū t vltia p̄sa h̄ p̄mi, i. q̄ phia inquirit cās radicalez infirmitatis boecij ex q̄busdā infrogationib⁹. Et p̄mo phia captat beniuolentiā boecij, t ponit suas interrogations, ibi. vñ illa. Dic p̄mo o boeci anteq̄z adhibeā tibi remedia ne p̄ nūqd̄ pater, i. admitit, me phiaz p̄mū pauculis rogationib⁹, i. infrogationib⁹ attingē p̄ cognitionē atq̄ tentare, i. rimari statū, i. dispōnem tue mentis vt intelligā, i. cognoscā q̄s sit modus tue curationis, i. sanationis. vñ p̄ s ego boeci inquā, i. dixi tu phia roga to, i. infrogato tuo arbitratu, i. fm tuā volūtate q̄ voles, vt p̄ sic responsurū, i. volentē respēdere. Nō q̄ phia more boni medici nō solū scrutat cās doloris p̄ signa extriseca sic medici p̄ vrinā t putsum, qz hec signa qñqz fallunt: s etiā scrutat cās doloris boecij p̄ rñsionē ad qñnes. Et p̄mo capitat ei beniuolentiā: reddendo ipm attentū p̄ hoc qd̄ dicit pauculis rogationib⁹. Nō q̄ infirmi hñt naturale impotentia nihil partiendi, ḡ ex facili p̄turbant non solū p̄ multas infrogationes s̄ ex vna sola. Volens ergo phia mouere paucas q̄stiones boecio infirmo captat p̄mo eius beniuolentiam.

Vic phia facit infrogationes, t̄ cās toti infirmitatis ex rñsionib⁹ boecij recolligit. 3° oñt ipm curabili esse dando modū pcedēdi circa curationē ei, scđa ibi. Quare plenissime, tria ibi. Sed sospitatis auctor, Primo phia qrit de mudi gubernatione, t̄ de circūstatijs gubernationis, ibi. H̄z dic mihi. Adhuc dividit qz p̄mo phia qrit, t̄ boeci rñdet, t̄ phia eius rñsionem approbat dices ḡ o boeci putas hunc mū dñ agi, i. regi temerarijs, qz p̄ et fortuitis casib⁹, i. euentib⁹, an, i. nunqd̄ tu credis nullū regimen rōnis, i. p̄ uidentie divine inesse ei mūndo. ego boeci inquā, i. dixi, atq̄, i. certe non existiuerim, i. putauerim vlo mō ut tancerta entia moueant, i. regant fortuita temeritate, i. improuisa stulticia, s̄ scio deū p̄ditorē, i. creatorē p̄sidere suo operi, i. sue creationi, nec dies suēt vñq̄, i. in aliq̄ tpe q̄ dies appellat, i. re-

Signat tempora proprijs
Aptans officijs deus
Nec quas ipse coercuit
Miseri patitur vices
Sic quod precipiti via
Certum deserit ordinem
Letos non habet exitus.

Inquisitio egritudinis.

Rimū igit inquit pateris ne me pauculis rogationib⁹ statū tue mentis attingeat atq̄ tentare, vt qui mod⁹ sit tue curationis intelligā? B. Tu x̄ arbitratu inquā tuo que voles vt responsurū rogationib⁹ attinge p̄ cognitionē atq̄ tentare, i. rimari statū, i. dispōnem tue mentis vt intelligā, i. cognoscā q̄s sit modus tue curationis, i. sanationis. vñ p̄ s ego boeci inquā, i. dixi tu phia roga to, i. infrogato tuo arbitratu, i. fm tuā volūtate q̄ voles, vt p̄ sic responsurū, i. volentē respēdere. Nō q̄ phia more boni medici nō solū scrutat cās doloris p̄ signa extriseca sic medici p̄ vrinā t putsum, qz hec signa qñqz fallunt: s etiā scrutat cās doloris boecij p̄ rñsionē ad qñnes. Et p̄mo capitat ei beniuolentiā: reddendo ipm attentū p̄ hoc qd̄ dicit pauculis rogationib⁹. Nō q̄ infirmi hñt naturale impotentia nihil partiendi, ḡ ex facili p̄turbant non solū p̄ multas infrogationes s̄ ex vna sola. Volens ergo phia mouere paucas q̄stiones boecio infirmo captat p̄mo eius beniuolentiam.

P. Cum illa. Hñcine inq̄ mundūz temerarijs agi fortuitisq̄ casibus putas: an vlluz credis ei regimen inesse rationis? B. Atq̄ inquā nullo existiuerim mō ut fortuita temeritate: tācerta moueantur, vñ operi suo/conditorē presidē deuz scio, nec vñq̄ fuerit dies q̄ me ab hac sententie veritate depellat. P. Ita ē inquit. Nā id etiā paulo ante cecinisti, hoiesq̄ tñm dñne etortes cure esse deplorasti. Nam de ceteris quin ratione regerentur nihil mouebare. Dape aut̄ vñche mēt admiror cur i tam salubri sententia locat̄ egrot̄. Vñ altius p̄scrutemur, nescio qd̄ abesse cōiect̄ o.

Libri primi

moueat me boecii ab hac veritate sententie iam dicere. **T**unc phisla approbas ei^o r^unionē. **P**hia inq^t i. dixit. itaq^z est. nā tu cecinisti. i. dixisti etiā illud pauloante. s. in qnto metro hui^o pmi. q^z p et tu deplorasti. i. planxisti tm. i. solūmō ipsos hoies esse exortes. i. carentes vel nō pticipes dñe cure. i. puidentie. nāq^z p qz tu nihil mouebare. i. dubitasti de ceteris. s. creaturis. qn regerent rōne. s. puidentie dei. aut p s. pape ē infiectio admiratis. ego admiror vehementē qz tu locat^o. i. posit^o in tā salubri snia egrotas. i. languageas. vez p s. nos pscrutemur altius. i. pfundi^o ego nelcio quid sup ple sit illud. ego piedo. i. opinor abesse tibi qd. i. aliquid. **N**ō qz infirmitas boeci^o p̄t fuit ex or/ dinata affectione inqntū boeci^o doluit de tpalū rex amissione. t parti fuit ex falla existimatione qntū ad duo. **E**stimabat enī malos hoies esse felices et potentes. t estimabat hoies non regi a dīna puidentia. g phia inqrit cām radicalē p̄t quā boeci^o incidit in istas incōmoditates. t qz ra dix totius morbi fuit ignorātia dīne gubernationis qntū ad hoies. iō pmo qrit de mundi guber natione. **N**ō qz boeci^o inuit duas rōnes qz mudi^o regat a deo. p̄mā ibi tācerta. qz talis est. **E**a qz sunt certa t determinata: nō regunt a casu t a fortū. cū regimē talū sit incertū. s. entia h^o mudi sunt certa qz a certis causis p̄ducta. **S**ed am rōnem inuit ibi. **V**ez op̄i suo. qz talis ē. Causatū regit a sua cā. s. deus est cā mudi. cū ab ipso dependeat celūt tota natura. g zc. **N**ō phia rōnabiliter mirat qz boeci^o credēs mudi regi a deo putabat hoies nō regi ab ipso. qz posset phia sic arguē. **D**e regit mudi fm te boeci^o. s. hoies sūt pncipalis ps mundi sic prius dixisti in metro. operis tāti ps nō vīlis. g hoies regunt a deo.

Sed dic mihi. qm̄ a deo mudi regi nō ambigis. qbus etiā gubernaculis regat aduertis? **B**. **V**ix inquā ro gationis tue sententiā nosco. nedū ad inq̄sita respon dere queaz. **D** Num me inq̄t sefellit abesse aliquid. p quod velut hianti valli robore in animū tuū pertur bationū morbus irrepserit.

bitas mudi regi. i. gubernari a deo. etiā nūqd aduertis. i. cognoscis qbus gubernaculis mund^o regat? **E**go boeci^o inquā. i. dixi. vix nosco sniam. i. intellectū tue rogationis. i. infrogatōnis. nedū. i. adhuc nō. queā. i. possū rñdere ad inq̄sita. i. ad infrogata. supple phia inq̄t. i. dixit. non sefelliit. i. nō decepit me. i. phiam abesse. i. deficē tibi aliquid p qd velut hianti. i. patente robore. i. firmitate valli. i. munitionis morbus perturbationū irrepserit. i. subintrauerit in tuū animū. q. d. nūqd verū fuit qd p̄dixi tibi aliquid abesse: p qd abesse siue p quē defectū doloz intrauit te sic aptū hostium.

Nō qz de^o nō regit mudi aliquid gubernaculis extrisec^o. qz sic nō esset p se sufficientissimus. s. regit tpm sua potētia qz atēbuit p̄z. sua sapia qz atēbuit filio. sua pietate t clemētia qz atēbuit spūi scō. t de s prebit in r^o h^o. **N**ō Illō qd aliq̄s hō vix intelligit: aliq̄ mō intelligit l^z cu difficultate. ex s g qz boeci^o dīc se vix intelligē infrogationē phie; inuit se aliq̄ mō intelligē. tñ cu difficultate p̄t dolozē opprimēt rōne. t iō rñde nō potuit. **N**ō qn̄ robur valli alicui^o munitionē hiat p̄t aliquā rupturā i eo factā tuc hostes ingrediunt̄ munitionē. sic a siliqn̄ munimē rōnis q anim^o mu nit. canq^z vallo hiat. p̄t defectū alicui^o cognitiōis tūc n̄caro perturbatōes affectū s̄bintrāt animū.

Sed dic mihi. Memisti ne qz sit rex finis. quo ve totius nature tendat intentio? **B**. **A**udierā inquā. s. me moria meror hebetauit. **D**. Atq̄ scis vnde cuncta pro cesserint? **B**. **N**oui inquā. dēnqz esse respōdi. **D**: Et qui fieri p̄t vt principio cognito/ quis sit rex finis ignores? **V**ez hi perturbationū mores/ ea valentia ē/ vt mouere quidem loco hoiem possint; conuellere autē sibi qz totū extirpare non possint. p fieri hoc vt cognito. i. noto principio. s. oīm rex ignores. i. hescias qz sit finis rex supple oīm.

Hic phia qrit de circumstantijs gubernatiōis mudi. t qz res guber nate dirigunt in suū finē. iō scō q rit de fine rex: t qz gubernatio dei fm rei veritatē etiā est circa hoies iō ftio qrit de cognitiōe hois. scō ibi. **S**z dic mihi. etiā ibi **S**ed hoc quoq^z Primo dicit **S**z o boeci dic mihi phie qm̄ nō ambigis. i. nō dus

rexit. **D**ic mihi. ne. i. an. memisti. i. recorderis qz sit finis rerū supple oīm. ve p vel. q. i. ad quē finē inten tio totū nature tēdat. i. laboret. ego boeci^o inquaz. i. dixi audierā supple oīm. s. meror. i. perturbatio hebetauit. i. obscurauit memorā. i. intellectū. atq̄ p certo scis vnde cuncta. i. oīa entia pcesserint. i. pncipiū suū habuerint. ego boeci^o inquā. i. dixi. noui. qz p et respondi deū esse pncipiū oīm rex. **E**t dixit phia. et qui. i. quō

Prosa sexta

ver p s. hi mores perturbationū sūt t ea valentia. i. vigor vel prās perturbationū est vt qdē. i. certe possint mouē hōiem loco. i. a stabilitate pfecte cognitionis. aut p s nō pnt euellē supple radicis tuus. qz p et extirpare. i. eradicare sibi toū. Nō phia rōnabilit̄ qrit boecī an cognoscat finem oīm rex qr finis est cā cāz. t est optimū cui⁹ grā alia fūt. pp̄ qd ignorato fine: nihil pfecte cognoscit coz q sūt ad fine. nā fm exigentia finis cetera moderant. Nō qn̄ pncipiū t finis coincidunt in vnu. sic in circulo idem est pncipiū t finis: nūc videt mirabile q tūc pncipiū cognoscat t finis ignoret. Cū ḡ deus sit pncipiū t finis oīm rex: cognito ipo sub rōne pncipiū: videt etiaz cognosci sub rōne finis. Qc̄ at deus sit pncipiū oīm p3 qr ab ipso derivatū est singulis esse vi uere. pmo cel. t mū. De aut sit finis oīm p3 qr grā ei⁹ oīa fūt t ad ipm ordinant. nā in rebus cōstantib⁹ ex artez natura sp̄ vilius est pp̄ meli⁹. Deus at est optimū coz q in natura sūt ex proemio metaphys. Nō l3 perturbati aliquem cognitionē rex habeant. tñ impediunt ne pfecte cognoscat. Licet ḡ boeci⁹ aliquit cognoverit deū esse pncipiū rex. tñ qr turbatus fuit: pfecte natura hui⁹ pncipiū nō cognouit. t id ignoravit ipm esse finē rex. Nō q̄ passio est mor⁹ ptcile appeti tue sū phātasia boni t mali fm Eustat. iij. eth. Et hi st̄ mores passionū q̄ pnt hōiem mouē a stabilitate rōnis: s totalit ipm nō pnt euellē ab oī cognitione.

Hic phia facit alia interrogationē. Sed hoc quoq̄ respondeas velim. Hōiem ne te esse de cognitione hūane nature. d. S3 ego etiaz velim tu rūdeas. i. rūsum des hoc. i. ad hoc. ne p̄ nunq̄ tu memisti. i. scis te esse hōiem. ego boeci us inquā. i. dixi quidni. i. pp̄ qd nō memineriz. i. scio. Et querit vlt̄ri⁹ phia. Igit ne. i. nūq̄d potēs pferre. i. dicē qd sit hō. i. diffōnez hōis. Rūdet boeci⁹. nūq̄d phia tu introgas me hoccine. i. b. an. i. vt̄z sciam me esse rōnale. atq̄ p̄ mortale aīal. ego boeci⁹ scio t pfecto. i. fateor me esse id supple aīal rōna lez mortale. t illa supple phia dixit. ne p̄ nunq̄d nihil nouisti te esse aliud q̄z aīal rōnale mōrle. dic̄ boeci⁹. nihil. supple phia inq̄t. i. dixit. iā ego scio alia cām supple q̄z ignoratiā dñe pudentie vel maxima cām tui morbi. tu desisti. i. cessasti nosse. i. nosce qd sis. Nō l3 hō sit mortalis fz coz pus. nō tñ fm aīaz intellectuā. q̄ est dignior p̄s hōis. t qr boeci⁹ dixit se esse nihil aliud q̄z aīal rōnale t mortale. iō nō q̄sluit nisi bona mortalia. de q̄z bonoz amissione doluit nō c̄nt̄s p̄t im mortalē. s. aīaz. rōne cui⁹ debuit appetē bō imortalia. iō phia dicit q̄ boeci⁹ se nō nouerit. Nō q̄ cā maria morbi hōis est se ipm ignorare. qr dicit boeci⁹ t̄ hui⁹ prof. v. q̄ p̄ditio hūane natu re est cū se cognoscat q̄ ceteras res excellat. Cū at nosse se desierit eadē natura infra bestias redigat. nā ceteris animātib⁹ sese ignorāē naturālē. hōib⁹ xo vicio venit. Et dicit Themistis⁹ sup deāia. Quid turpi⁹ ē aīe cū sit alioz cognoscituā q̄ sui ipsius est ignara! Aīa se ipsas ignorās quomō de alijs fida putabit cognoscituā? quasi diceret nullo modo.

Hic phia ex dictis boeci⁹ recolit oēs cās totius infirmitatis dices. Quare pro igit. ego phia inueni plenissime. i. pfectissime rōnē. i. cām tue egreditis. i. infirmitat. vt̄ inueni aditū. i. accessū recōciliāde sospitatis. i. recuperande sanitatis tue qd̄ declarat. Nā p qz. qm̄ tu cōfideris. i. p̄fus⁹ es obliuione. i. ignorantia tui ip̄s⁹. tu doluisti te esse exulē. qz p̄ expoliatū. i. p̄tuātū p̄p̄s hōis. i. disuītū. qm̄ p qz. tu ignoras. i. nescis q̄s sit finis rex omniū. tu arbitris. i. putas. neq̄. i. malos atq̄ pro et nefarios. i. iniquos hōies ēē potētes. qz pro t felices. qm̄ p qz tu oblitus es qbus gubernaculis. i. regimib⁹ ipse mūd⁹ regat. tu estimas. i. opinaris has vices. i. istas alterationes fortunaz. i. rex fortuitaz fluitare. i. diuagari sine rectore. iste sūt magne cause.

Quare plenissime vel egreditis tue rōnez vel aditū reconciliāde sospitatis inueni. Nā qm̄ tui obliuione p̄funderis exulē te t expoliatū p̄p̄s bonis ēē dos luisti. Quoniam xo q̄s sit rex finis ignoras: nequā hoīmies atq̄ nefarios/potētes felicesq̄ arbitrai. Quoniam xo quib⁹ gubernaculis mūdus regat oblit⁹ es. has fortunaz vices estimas sine rectore fluitare. Ma gne nō ad morbū modo ver p̄ ad interitū quoq̄ cause:

Retrū septimū libri prīmi

non mō.i.non solū ad morbū.vez p s. sūt ad interitū.i.ad mortē.vel ad pditionē aīe. Nō hō se ipm ignorās; ex limites recte rōnis posicē ē. et talis dicit esse exul vt pri⁹ visus est. Nota hō se ipsuz ignorās. tñ se estimādo ēē mortale; dolet de amissiōe bonoz mortalū ḡ dīc phia. qz tui ob/ lūmō confuderis: exulē re z expoliatiū p̄p̄s bonis doluisti. Nota ex assecutiōe vel pditōne v̄l timi finis hō dicit potēs v̄l impotēs ex quarto h⁹. qz ḡ boeci⁹ ignozauit vltimū finē rez. ido pu/ tabat malos ēē potētes. Nota Boeci⁹ ignorauit quib⁹ gubernacul. mūdus regeret iō igno/ rauit qz de⁹ sua boītate omnia disponēt. ḡ putabat vices fortunarū esse sine rectore.

Sed sospitatis auctori grates. qz te nondū totū natu/ ra destituit. Habem⁹ maximū tue somitē salutis. verā de mundi gubernatione sentētiā. qz cam non casuum temeritati; sed divine rationi subditam credis. Nihil iḡle p̄timescas. iaz tibi ex hac minima scintillula: vita/ lis calor illuxerit. Sz qm̄ firmiorib⁹ remedij nondū t̄ps est. z cam mētū p̄stat esse naturā: vt q̄tiens abie/ cerint veras; falsis op̄ionibus induant. ex qb̄s orta pturbationū caligo verū illū cōfundit intuitū. Hanc paulisper lenibus mediocribus qz somitēs attenuare tentabo. vt dimotis fallaciū affectionū tenebris splen/ dorem vere lucis possis agnoscē.

z̄stat. i. manifestū est ēā ēē naturā mentiū vt q̄tiens abiecerint veras op̄iones. induant. i. inuol/ uant falsis op̄ionib⁹. ex qb̄ falsis op̄ionib⁹. caligo. i. obscuritas pturbationū. i. passionū orta. i. crea/ ta p̄fundit illū vez intuitū. i. cognitionē mētis. ego supple phia tētabo attenuare. i. remouere pau/ lisper. i. modicū hāc caliginē lenib⁹. i. facilibus. qz p̄ et mediocrib⁹ somitēs. i. medicinis vt dimo/ tis. i. remotis tenebris fallaciū affectionū. i. falsaz op̄ionū vel passionū. possis agnoscē. i. intelligē/ splendozē. i. clariratem vere lucis. i. lucide veritatis. Nō sic in morbo corpali vigēt p̄ncipali mēbro: puta corde: p̄t p̄ medicinas introduci sanitas alij mēbris. s̄ naturali calore destituente ipm cor: frustraf spes sanitatis. Sic i morbo spūali: manēt in boecio cognitione illi⁹ p̄ncipij qz deus gubernet mūdū p̄t p̄curari salus q̄ntū ad errorē in alij. ḡ dicit phia qz p̄gtulando boecio debes reddē ḡtes auctori sospitatis. Nō qn̄ itellect⁹ abiūcit verā op̄ionē: statī affici falsa op̄ini/ one qz itellectus nō abiūcit verā op̄ionē nisi ppter aliqz p̄suassione p̄ strariū. nihil aut̄ triatur vero nisi fallū. iō intellect⁹ nō p̄t abiūce verū nisi accipiendo falsuz. Nō tenubre affectionū im/ pediūt rectū iudiciū. qz tristitia stupefacit et corrūpit naturā ex eth. s̄ amor z odiū puerū iudici/ um s̄m Ptolemy in Centilogio. z ire z p̄cupie venereoz maxie trāsimutat corpus. z qb̄sldā in/ sanias faciūt. vj. Eth. et Impedit ira animū ne possit cernē vez. km Cathonem

Metz adonicū. dimetz. Dactylicū catalepticū.

Dic incipit septimū z vltimū metz h⁹ primi qd̄ vocat metz adonicū ab inuētore. dimetrū a numeo

pedū. dactylicū a pede p̄dñante. In q metro phia pbat p̄ exempla qd̄ dirxit. Dixit enī phia qz caligo pturbationū im/

pedit intuitū veritatis. hoc p̄mo pbat phia t̄bus exemplis. z̄ hortat nos ad fugaz pturbationū. ibi. Tu qz si vis. Prima in tres s̄m tria

exempla qz patebūt. Dic p̄mo. Sidera p̄dita. i. abscondita atris. i. ob/

scuris nubib⁹. nullū lume p̄t fundēt ad illuminādū terrā. Tūc ponit

scdm exemplū. Si turbidus auster. i. obscurus ventus voluens. i. mouēs

mare misceat. i. misceat cū sceno qd̄ est in fūdo estū maris. i. feruore: tunc

vnda maris dudu. i. prius vitrea. i. trāspāres ad modū vitri par. i. similis

serenis. i. claris diebus. mox. i. statim supple illa aqua facta sordida p̄ flatuz

venti. resoluto sceno. i. eleuato luto obstat. i. resistit visib⁹s. i. oculis nō po/

Retrū septimū libri primi

tētibus penetrare vndam maris.
Tūc ponit tertīū exemplū. **A**nnis
i. fluvius q̄ de altis montib⁹ vagat
i. discurret ille sepe resistit. i. refle
ctit. obice. i. obiectioe soluti saxy. i. ru
pti lapidis rupe. i. de mōte. **N**ō
silitudo quā phia p̄cedit ē ista. **S**ic
sidera cōsueta nob̄ lucē t̄ terrā illu
minare. cessat h̄ facē p̄p̄ iterpositio
nē nubiu⁹ obscurari. sic intellectus
t̄ ratio q̄ lucet t̄ illuminat hoiez in
cognitioe vitatis impeditum caligi
ne perturbationū. **N**ō q̄ silitudo
scđi exempli in hoc p̄sistit. **S**ic aq̄
maris manēt clara ad modū vitri
visus p̄t eā penetrare t̄ vidē q̄ sūt
s̄ aqua. s̄ si turbat p̄ ventū: tūc ob
stat visui. **S**ic animus hois q̄etus
nō impedit iudiciū rōnis. s̄ si moue
atur t̄ turbet affectione tpaliū; statī
obsistit rōni impedies ei⁹ iudicium.

Nō q̄ silitudo tertij exempli est
Sicut aqua currens de altis montib⁹ libere: recto tra
mite p̄cedit. t̄ p̄ obstatū lapidis qui resoluīt de monte:
impedit ne recte procedat. sic ratio libera non impedit:
recte indicat. **S**i aut̄ ratio afficiē motibus affectuī; impe
dit in iudicio et veritatis cognitione. **N**ō q̄ rupe est
moles lapidea sive mons lapidens. **S**ed saxū est pars re
soluta a rupe. i. a monte.

Nō iste quattuor passiones t̄ affe
ctiones h̄ noīate si ordinant̄ ad ter
rena: tūc sūt nocuē. attamen p̄nt eē
meritorie t̄ virtuose si fuerint ad de
bitos fines ordinate. **U**n̄ Richard⁹
in libro duodēci p̄iarchaz dīc. **D**r
dinatū et verū gaudū tūc habem⁹
q̄n̄ de veris et etiis bonis gaude
mus. **E**tia timor est virtuosus si fue
rit ad dēū ordinatus. q̄r scriptū est
Inītū sapie timor dñi. **E**t idē Ri
chardus dīc. **P**rima virtuz proles
sine q̄ ceteras h̄ie nō p̄t: ē timor dei
Ite spes vt dicit idē Richard⁹
efficiēt ordinata si de indulgentia ve
nie generat. **U**n̄ dīc. **V**tere t̄ absq̄z
vllō dubio q̄nto quis frequētius q̄ntoq̄z vehementius de
suo reatu interno dolore afficiēt: tanto certior tātoq̄z secu
rior p̄ spem de indulgentia venie efficiēt. **S**iliter dolor
est virtuosus q̄n̄ fit ad deplangendū culpā. **U**n̄ idem Richardus **Q**uāto quis ychementi⁹ me
tuit penā quā meruit; tanto acerbius plangit culpam quā fecit.

Turbidus austē
Visceat estūm
Vitrea dudum
Par q̄ serenis
Vinda diebus
Mox resolute
Gordida sceno
Visibus obstat
Quiq̄z vagatur
Montibus altis
Defluus amnis
Tepe resistit
Rupe soluti
Obice saxy.

Tū q̄z si vīs Lumine.

Hic phia hortat ad fugā p̄turba
tionū sive affectionū animi. **D**Si tu
vis cerne. i. vidē vel indicare verū
i. veritate claro lūne. i. vera cogni
tione. t̄ si vis etiam. carpe. i. attingē
callē. i. viā veritatis recto tramite. i.
p̄cessu rōnis. tūc tu pelle. i. repelle
gaudia supple q̄ sūt de bonis p̄ntib⁹.
t̄ pelle. i. remoue a te timorē supple
de futuro malo. q̄z p̄ t̄ tu fugato spē
supple q̄ ē de bona fortūa. nec etiā
assit dolor. supple q̄ est de p̄nti amis
sione bonoz. mens ē nubila. i. obscu
ra vel operta. q̄z p̄ t̄ ē vīcta. i. lig
ata frenis. i. ligamib⁹ vbi. i. in q̄ mē
te hec. i. pdicta regnant. i. dñant. scz
gaudū de bonis p̄ntib⁹. timor de fu
turo malo. spes d̄ futuro bono. dolor
de p̄nti malo. **N**ō sic p̄us raduz
est. affectio ē mot⁹ p̄ticle sensitiue;
sub phantasia boni vel mali animū
afficiens. t̄ rectū rōnis iudiciū impe
diens. **E**t sunt quattuor affectiones
tales principales: ad quas oēs alie
reducunt. i. gaudū. spes. timor. t̄ do
lor. **Q**uāz sufficiētia sic accipitur.
Omnis passio vel est respectu boni
v̄l mali. **S**i respectu boni hoc ē du
plicif. vel respectu boni p̄ntis. sic ē
gaudū qd̄ est de p̄nti bono. si est re
spectu boni absentis sic est spes q̄ ē
de futuro bono. **S**i aut̄ passio est re
spectu mali p̄ntis. sic est dolor qui ē
de presenti mali. si est respectu ma
li absentis sic est timor qui est de fu
turo mali. **N**ota q̄ iste passiones
non sunt pellende vt non sint in aio
hōs q̄r vix inueniēt hō sine ipsis. s̄
sic sunt pellende vt nō dñent in ho
mine. vñ sedare hmōi passiones vt
nō dñent: est hois virtuosi. q̄r v̄tus
p̄sistit in moderatione passionū. **S**i
aut̄ regnāt t̄ dñant in hoie: tūc im
pediunt iudiciū rōnis. p̄p̄ qd̄ dixit
Eustratius sup libro eth. op̄ortet re
luctari cōtra passiones sensitivas. q̄
si p̄ualuerint: impediunt vīres aie.

Tu quoq̄z sīvis
Lumine claro
Cernere verūm
Tramite recto
Carpere calleū
Gaudia pelle
Pelle timorem.
Spemq̄z fugato
Nec dolor assit
Nubila mens est
Vīcta q̄ frenis

Hec vbi regnant.

Explicit liber primus de Consolone phie.